N Nr. 2

2. JANUARNUMMER 1942

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

« Credere, Obbedire, Combattere »

(Tro, adlyde, kjempe)

Til våre beretninger inne i bladet

PK-Foto: krigskorrespondent Kenneweg.

Belgia 2.50 fr. / Bøhmen-Mähren 2.50 kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4,50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 12 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 5 Kuna / Nederland 20 cents
Norge 45 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 16 lei / Serbia 5 dinar / Sverige 53 öre / Sveits 45 rappen / Slovakia 2.50 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 12 kurus / Ungarn 40 fillér
Luxemburg, Sydsteiermark 25 Pfg.

KNAPPHETEN SOM LÆREMESTER

Rasjoneringen og smughandelen — er to av de felter hvor det nåværende Europa fører sin kamp mot fortiden. Ordet rasjonering kommer av „ratio", det latinske ord for fornuft; smughandelen står i språklig og tankemessig forbindelse med obskur virksomhet og avgir i alminnelighet et godt stoff for kriminalromaner. Hva fornuften angår, så kan et folk vel vanskelig få en bedre organisator av sine økonomiske anliggender, selv om fornuften for det meste er iført et tarvelig og nøkternt kledebon. Den er innhyllet i formularer og kjøpeanvisninger og dens indre er full av statistikk, prosjekter og ufødte paragrafer. Den tar mer hensyn til jevn fordeling — og det må en jo si er rettferdig — enn til individenes store uensartethet. Med sin mangel på enhver romantikk er den alt i alt en lite tiltalende fremtoning. Den blir ikke hilst med begeistring noe sted, men en underkaster sig den i tålmodighet.

Det er dog én som fryder sig over dens tilstedeværelse — og det er smughandelen. Hvis alle hadde det de har bruk for, hva ble det så med den spennende jakt efter skjulte lagrer og tilsidestukne leveranser, efter kunder med lett samvittighet og tykk lommebok? Hva ble det så med de enkeltes gevinst på bekostning av de mange? På samme måte som tyven føler sig vel nær de rikes hus, således også den økonomiske fribytter, smughandleren, under rasjoneringen. Og da fremfor alt denne skumle forretning er henvist til å gi sig et idealt utseende, så optrer den som den siste talsmann for den økonomiske liberalisme: her, hvor tilbud og etterspørsel, priser og profitt får boltre sig uten hindringer, hersker der en overflod som den rasjonerte levevis ikke har noen anelse om. Den som ikke bryr sig hverken om penger eller moral må gjerne sette sin lit til dette liberalistiske mesterverk — folkenes masse gir ikke stort for fortidens eksklusive skatter, men de gir alt for en sikker fremtid, og har dermed optert for rasjoneringen.

De vet bare ikke riktig hvordan de skal gripe saken an. Lite brød og knapt med fett er egnet til å sette den enkeltes og hele folkets økonomiske moral på en hård prøve. Den ene forsøker ad bakveier å få tak i det som ellers ikke finnes på nasjonens spisekort; en annen fortaper sig i fatalisme, da han jo ikke kan gjøre noe ved tingen, og forekommer sig selv å være en god statsborger. Men en tredje finner nettop i knappheten og mangelen en god læremester og en spore til medarbeid under det ansvar som den enkelte har overfor almenheten. På lignende vis fordeler rollene sig blant de nasjoner som har bekjempet knappheten dels med almisser for de arbeidsløse, dels med en hel omleggning av deres økonomiske organisasjon. I Tyskland har således bare muligheten for en fremtidig knapphet vært nok til i fredstid å anspore hele folket til ytelser, som ikke ligger stort efter den høieste anspenning av alle krefter i krigstid.

Den franske bonde som skuer ut over sine kornakrer, har i dag den avkastning av sine marker som hans tyske nabo hadde i 1904. Den rumenske kreaturopdretter har i dag en kvegbestand pr. flateenhet som er omtrent bare halvparten så stor som den tyske. En ku i Spania gir ikke en gang en tredjepart av den melk som en ku i Tyskland gir. Dette er bare noen få eksempler på at det europeiske kontinent ennå ikke har besluttet sig til en full utnyttelse av de rikdommer som naturen har skjenket det. Hvis det vilde bringe sin agrariske yteevne op på samme nivå som den tyske, så vilde det ha mer å spise enn det kunde fordøie; hvis det bare vilde ofre en del av sin tilvante makelighet, så behøvde det iallfall ikke å være bekymret for det daglige brød.

Er det altså noen varesorter vi lider mangel på? Nei, bare hvis den menneskelige handlekraft — tvert imot alle historiens læresetninger — vilde kapitulere for den.

*

Økonomiske kriser har alltid vært urovekkende foreteelser. Da de synes å være et uforanderlig tilbehør til det menneskelige liv, har de lærde forsøkt å sette op teorier om dem. Ellers beskjeftiget de sig med problemet om den uavhendelige overflod; menneskene kunde ikke kjøpe, skjønt de gjerne vilde. I dag vil de kjøpe, men kan ikke. Den nåværende situasjons kjennetegn, nemlig at behovet ikke blir tilfredstillet, karakteriserte også de tidligere økonomiske kriser, men det dreier sig dog om grunnforskjellige fakta.

Den „klassiske" krise trykket prisene, gjorde menneskene arbeidsløse, fratok dem deres inntekter og hindret dem i å kjøpe; idag er det imidlertid slik at inntektenes størrelse i høi grad overstiger mengden av de varer som står til forføining. Selv om krigen har ødelagt meget av økonomiske verdier, så har den dog befriet handelen fra enhver bekymring om avsetningen. Et kjempemessig behov har gjort det nødvendig å få de fleste europeiske land med i det industrielle samarbeid. Omfanget av de tyske bestillinger som f.eks. er forlagt til Frankrike, blir anslått til en milliard riksmark; hele Frankrikes eksport til Tyskland beløp sig i 1937 til ikke mer enn ca. 156 millioner riksmark. Ennå for et år siden måtte mange europeiske land kjempe mot arbeidsløsheten; idag lider de mest av alt under mangelen på arbeidere, særlig faglærte arbeidere. Industrien som er mer elastisk enn landbruket, er allerede idag kommet et godt stykke på vei mot det europeiske økonomifellesskap; den har allerede nå dannet et forråd av kjøpekraft, som man riktignok ikke kan gjøre noe bruk av idag, men som lover godt for velstand og sikkerhet i fremtiden.

Dette er også grunnen til at rasjoneringen absolutt ikke kan regne med noe langt liv. Det går lettere og hurtigere istedetfor panserplater å lage badekar igjen enn å sette en hær av arbeidsløse i virksomhet. Veien fra den liberale økonomis vanlige kriser til en god konjunktur, har vært ulike lengere og mer komplisert enn veien fra krigstidens rasjonerte levevis til den kommende freds velforsørgede husholdning vil bli.

COPYRIGHT 1942 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

+ En soldat +

Tale av sjefen for generalstaben ved den falne general von Briesens båre

Tale av sjefen for korpsets generalstab ved den falne general von Briesens båre.

Gi akt! — Se til høire!

Jeg melder generalkommandoen for korpset deres døde kommanderende general.

For 48 timer siden falt han fremme hos sine tropper. — Som loven befalte det. Den innerste lov i ham, hans enestående prøissiske soldatånd!

Hans slekts tradisjon var for ham dåd og død for der Führer og Riket.

Han var en fører av en sjelden skapende makt, av en medrivende, uimotståelig personlig kraft, en soldat av historiske mål.

I spissen for divisjonen som han i fredstid hadde utdannet til et fremragende krigens redskap, dro han ut. I en kritisk situasjon vendte han ved sin personlige tapperhet slaget ved Bzura om til seier. Til tross for at han var hårdt såret, holdt han sig i spissen for sine tropper.

Den første soldat, hvis dåd der Führer og øverste befalshaver for det tyske folk nevnte som eksempel på eksemplarisk heltegjerning, var general von Briesen. Som en av de første fikk han Ridderkorset for over to år siden.

I Vesten førte han „sin tredevte" fra seier til seier gjennem Nederland, Belgia og Frankrike og dro i spissen for den inn i Paris den 16. juni 1940.

I november forrige år ble general von Briesen kommanderende general for korpset og dermed vår fører, vår kommandant, vår kamerat.

For 5 måneder siden dro korpset i krigen mot Sovjet-Russland. Hva hans tropper utrettet i løpet av denne tid, vil bli æret av rette vedkommende og i historien. Jeg vil bare nevne noen milepeler på vårt, hans seierstog: Przemysl, forfølgelsen ved Dnjestr, gjennembruddet av Stalinlinjen, syd for Bar, overgangen over Bug ved Ladyshin, tilintetgjørelsen av den sovjetske 6. armé ved Golowanjewsk, kampen om Dnjepr, Poltava og Isjum.

Disse slag slo hans tapre tropper, men generalens stadig opildnende og oplivende kraft ga hver enkelt soldat som så på ham — og det kunde de alle sammen, for han var alltid helt fremme hos dem — denne siste guddommelige funke til seier. Han var sjelen i korpsets kamp.

Men i samme grad som hans vilje til dåd var ubendig og hård, var hans hjerte ømt og medfølende, når hans soldater led. Som bare få levde og følte han med troppen, dens sorger var hans sorger, dens vel var hans vel. Begrepet å skåne sig kjente han bare for andre, han forlangte ikke av noen bare tilnærmelsesvis så meget som av sig selv. Det visste de alle. Og derfor har soldatene aldri skuffet sin kommanderende general.

GENERAL VON BRIESEN setter med en av de første stormbåtavdelinger over Dnjepr den 31. august 1941 Foto: En medkjemper

Nå er den siste general von Briesen død heltedøden — nesten nøiaktig 27 år senere enn hans far, infanterigeneral von Briesen, som falt i Polen i november 1914. Stammen er utdødd. Men en Fredrik den stores soldatånd, som denne den siste av sin stamme legemliggjorde, lever videre.

Men vi overtar som hans arv den hellige forpliktelse til å tjene i denne hans ånd og kjempe til Tysklands avgjørende seier.

Generalkommandanten for korpset bøier sig i ærefrykt og taushet for den falne helts storhet.

SIDE OM SIDE kjemper tyske og italienske soldater for Europas fremtid på de viktigste fronter. Italia tvang Englands Afrikahærer til italiensk Østafrika og til de libyske fronter. Italia tok det første skritt mot den engelsk-russiske sammensvergelse på Balkan. Italia bandt og binder Englands flåte til Middelhavet og sperrer tilgangen til Europas ubeskyttede flanker. Italia tar seierrikt del i den hårde, seierrike fremmarsj i øst

Fotos:
Luce (2), Weltbild (1)
Vasari (1)

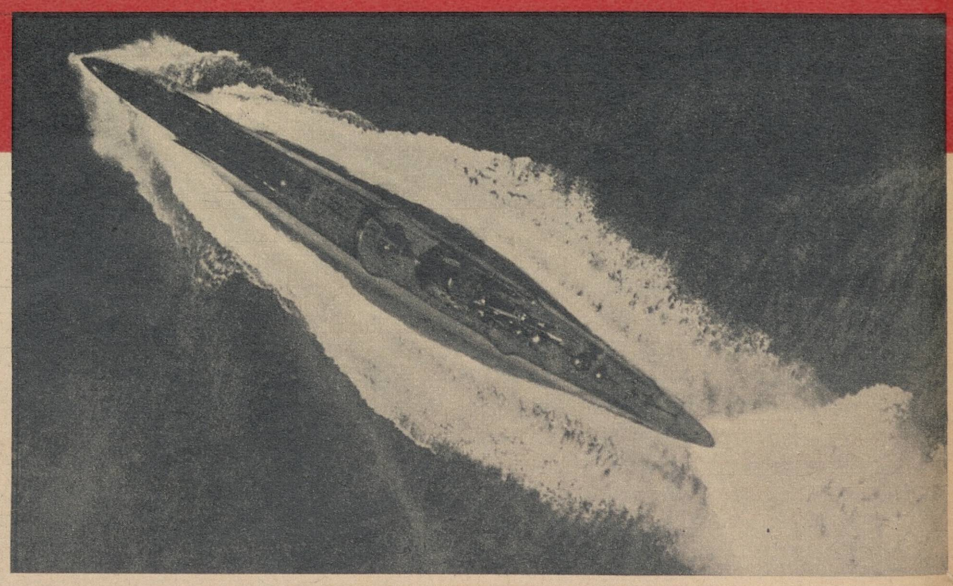

EFTER KAMP OG SAVN. En italiensk soldat tilbringer sine hviletimer i en Sovjetlandsby sammen med sine tyske kamerater

BOMBER I LA VALETTAS HAVN! Et engelsk foto fra det amerikanske tidsskrift „Life" viser

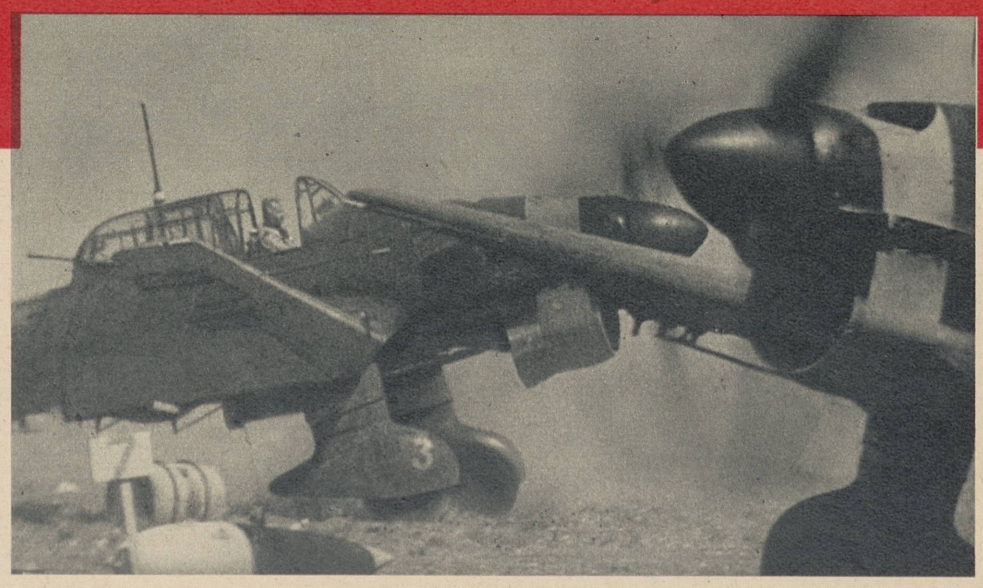

Italiensk ubåt stikker til sjøs på tokt efter fienden

et luftangrep av italienske og tyske flyvere på det britiske hangarskip „Illustrious" (til høire på bildet), som søkte tilflukt i La Valettas havn på Malta. Ved dette angrepet ble „Illustrious", som betydde en farlig basis for innflyvninger mot Italia, hårdt skadet

Italienske kavalerie-eskadroner på vei til angrep på østfronten

Italienske stukas i øst gjør sig startklar for kampen

Der Führer og hans riksmarsjal hører på det foredraget som artillerigeneral Jodl holdt for de utenlandske gjester på Berlinerkongressen

Om meningen med denne krig

av Otto Philipp Häfner

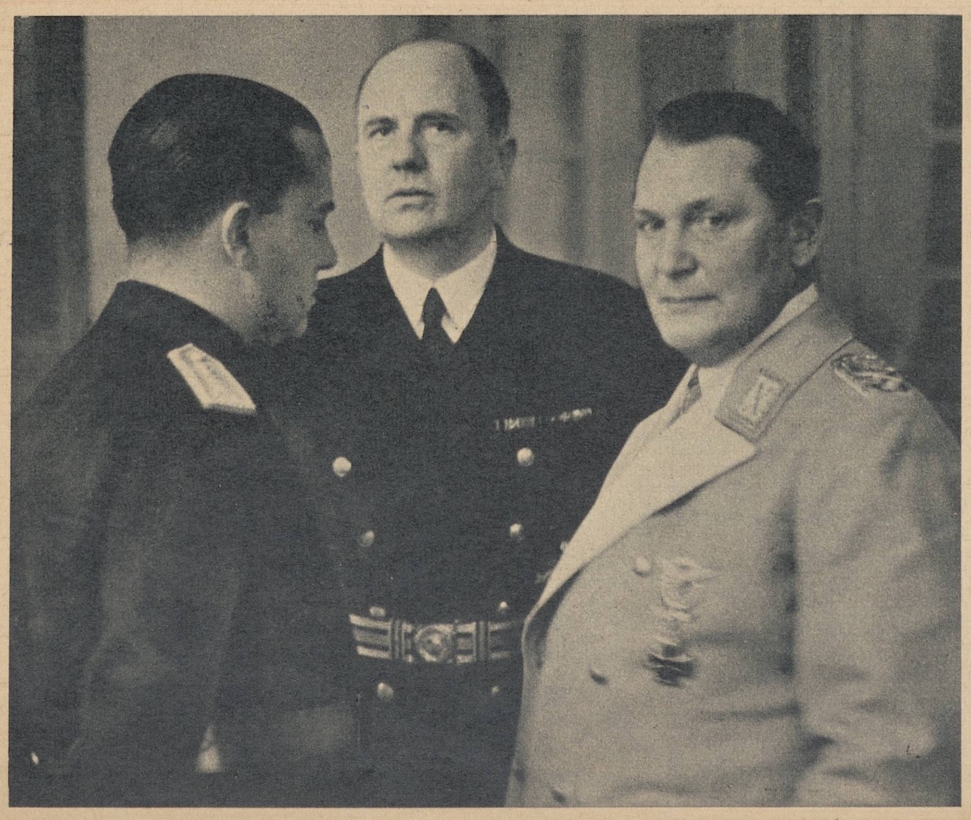
Hevdvunne forhold og vanlige begreper passer ikke på denne krig. I manns minne har det ikke forekommet et slikt opgjør, som har revet så mange nasjoner med sig og som var i den grad ødeleggende. Heller ikke har det noensinne forekommet at venner av igår plutselig var i krig med hverandre og at forbitrede motstandere med engang forsonet sig med hverandre igjen. Finnland, for to år siden den engelsk-amerikanske offentlighets kjelebarn, får nu føle disse staters fiendskap. Kaukasus' oljekilder, som efter den engelske krigsplan for 1940 skulde ødelegges blir nå beskyttet av de samme englendere. Den tysk-franske motsetning, som også til å begynne med syntes å være bestemmende for denne krig, er forsvunnet og blir iallfall ikke nevnt av noen mer, som vil snakke om de drivende krefter i den store konflikt. Men de kjempendes forbitrelse har ikke avtatt ved disse forbausende frontvekslinger, tvert imot har den nå først riktig utfoldet sig. Kommer det altså bare an på at det overhodet blir ført krig og ikke hvem som er i krig med hverandre? Er bare et blindt tilfelle skyld i hele sammenstøtet? Er denne krig som et uhyre, som forlengst har ophørt å rette sig efter menneskenes vilje og nå umettelig sluker den ene nasjon efter den andre?

Dø for Danzig?

I de ulykkessvangre dager sommeren 1939 sto der i en fransk avis en meget bemerkelsesverdig artikkel med titelen: „Dø for Danzig? Nei!" Uten tvil hersket det dengang den utbredte mening i Frankrike at Danzig og den polske korridor ikke var verd å betales med den franske ungdoms blod. Mangen franskmann hadde ogsa en dunkel anelse om at en krig som begynte i Danzig kunde slutte langt fra utgangspunktet og til slutt rettes mot Frankrikes sanne interesser. Imidlertid overrakte den franske ambassadør i Berlin, få timer efter sin britiske kollega, sin regjerings krigserklæring og skjebnen gikk sin gang. De mørke anelser viste sig riktignok å være berettiget. Frankrike tapte ikke bare, men måtte også opleve at de betydelige rester av dets makt, som ikke var antastet av seierherren, var i veien for de tidligere forbundsfeller. Før det var gått et år efter den skjebnessvangre gang til det nye rikskanselli, ble britiske kanoner rettet mot de samme menn som hadde dekket det engelske tilbaketog fra Dunkerque. Ved Dakar og Oran forsøkte England å senke flåten til sin forbundsfelle gjennem mange år. Hvor det bød sig en anledning ble fransk høihetsområde i løpet av den følgende tid røvet, unten våpenmakt som i fransk Ekvatorial-Afrika, eller med våpenmakt som i den nære orient. Mot alle folkerettens regler ble først det franske moderland og senere fransk Nordafrika utsatt for hungerblokade. Således fjernet krigen sig fra sitt oprinnelige utgangspunkt eller rettere sagt fra sitt påskudd. Den som hadde trodd at det gjaldt å dø for Danzig, var falt for en løgn. Det er blitt helt innlysende ved det franske eksempel.

General Jodl, som sjef for „Wehrmachtsführungsstab im Oberkommando der Wehrmacht", en av der Führers nærmeste militære medearbeidere, taler til de utenlandske delegerte og misjonssjefer. Helt til høire den kongelige rumenske viseministerpresident Mihai Antonescu, derpå den kongelige danske utenriksminister Scavenius, general Jodl, videre til høire den bulgarske sendemann i Berlin, Draganoff, den befullmekigede for den keiserlige japanske regjering, ambassadør Oshima, og den rumenske sendemann i Berlin, Bossy

Den kongelige italienske utenriksminister grev Ciano i samtale med riksmarsjal Hermann Göring, som hadde innbudt representantene for de stater som tiltrådte antikominternpakten, til en eftermiddagsmottagelse. I midten sendemann Schmidt fra det tyske utenriksministerium

Europas prisgivelse

Efter Frankrikes nederlag hadde England ingen sjanse mer til å vinne krigen ved egen kraft. Englenderne hadde derfor sommeren 1940 følgende valg: enten kunde de anta Adolf Hitlers fredstilbud og slutte en forhandlingsfred, som vilde hatt løftet om britisk ikke-innblanding i Europa og utleveringen av de tyske kolonier til grunnlag, uten at det britiske rike ellers var blitt berørt. Det vilde ha vært en fred blant europeere, som vilde ha holdt enhver makt, som ikke

hørte til Europa, vekk fra kontinentet og gitt Europa tid til å finne sin nye form i en rolig utvikling. Eller England kunde søke hjelp hos makter som ikke hørte til Europa, — De Forente Stater og Sovjetunionen. Begge makter var også skyld i krigen; Sovjetunionen, idet de ved sin likevektspolitikk mellem de sannsynnlige motstandere hjalp til å provosere konflikten, De Forente Stater, idet de ved sin president forsøkte å forpurre enhver fredelig løsning — som f. eks. i München. England besluttet sig for den siste utvei og prisga dermed Europa i ordets virkelige betydning, riktignok også sig selv. For hver av disse makter var, tatt hver for sig, sterkere enn England og gikk derfor ikke bare inn for England, men også for de egne interesser. Men de amerikanske interesser går, som Atlanterhavserklæringen belærer oss, ut på en verdenspolitistat under amerikansk ledelse. Sovjetene har bolsjeviseringen av Europa for øie som en etappe på veien til Sovjet-verdensriket. Således mistet krigen sitt falske

Danzig-ansikt og vokste i sin sanne, brutale skikkelse.

Utslettelse istedenfor seier

Både de sovjetske og de amerikanske krigsmål har en verdensomfattende karakter. De vender sig derfor ikke mot Tyskland alene, men bare hovedsakelig av den grunn at Riket er kjernen i motstanden mot disse mål. Forøvrig er de amerikanske planer rettet mot ethvert ikke-amerikansk land (frem for alt England selv), og det bolsjevikiske program mot enhver ikke-bolsjevikisk stat. Dette er, for såvidt det gjelder bolsjevismen, begrunnet i selve læren. Hva det i virkeligheten kommer an på for amerikanerne, viser klarest deres krig mot Japan, deres støttepunktpolitikk, deres tilståtte appetit på de portugisiske Azorer, på Spanias Kanariske øier, på det franske Dakar, på de danske Færøier (efter Island), på de irske havner, på det brasilianske Pernambuko, på de hollandske kolonier i India, på europeisk og britisk besittelse over hele verden. Efter punkt 8 i Atlanterdokumentet skal alle „ikke-fredselskende nasjoner" bli avvæpnet for bestandig. Og til de „ikke-fredselskende nasjoner" hører — unntatt Japan — alle europeiske stormakter (Frankrike vil sannsynligvis likeledes en dag høre til de fredløse europeere) og samtlige forbundne middel- og småstater, altså praktisk talt hele Europa med unntagelse av Sovjetunionen, som er utsett til å føre „ledelsen i Østeuropa". Efter dette skulde kontinentet ikke bli til noe annet enn et likegyldig område med avmektige stater, som ikke engang hos sig selv var sine egne herrer. I beste fall vilde Europa være en amerikansk koloni, men mer sannsynlig er det at det vilde bli et lett bytte for den „fredselskende" og derfor eneste bevæpnede stormakt i Østen. De partnere som England har trukket med i krigen, vil utslette Europa, enten fullstendig eller som politisk faktor. Hverken amerikanerne eller bolsjevikene vil nøie sig med en ordinær militær seier, for derefter å diktere en mer eller mindre lempelig fred. Begge følger hver på sin måte en politisk tilintetgjørelsesplan, som er rettet mot hele den ikke-amerikanske og ikke-bolsjevikiske verden.

Enten — eller

Foran dette enten — eller faller alle skinn fronter sammen, smelter gammelt fiendskap og har det dannet sig et nytt forbund. Når det er nok å bo i Europa for enten å være utsatt for bolsjevisme eller kolonisering, og i ethvert fall foreløbig for hungerblokade, ligger den tanke nær at Europas beboere skulde forene sig for å beseire bolsjevismen, sørge for Europas politiske likeberettigelse og skaffe sig tilstrekkelig ernæring. Faktisk er man nu på god vei med dette. Den felles aksjon som det nettop opvaknende Europa står sammen om, var allerede i sitt første stadium mer virksom og mektigere enn enhver forholdsregel som noensinne ble truffet av Folkeforbundet. Derfor vil også sammenkomsten i Berlin i november forrige år innta en viktigere plass i den europeiske historie enn hvilkensomhelst forsamling av Folkeforbundet i løpet av de to siste decennier. Flertallet av de europeiske stater har erkjent at det i denne krig ikke kan gis noen enkelt taper eller vinner, men at de europeiske nasjoner enten må vinne denne krig i fellesskap eller også gå under i fellesskap. Også Japan ble stilt overfor dette spørsmål: om det enten vilde la sig henrette eller kjempe for sitt liv med våpen.

Selvfølgelig finnes det også i Europa motstandere, hovedsakelig blant de såkalte nøitrale og blant de beseirede. Allikevel er de som kjemper imot likeledes underkastet den europeiske skjebne. De vil i samme grad ta del i den selv om de ønsket å holde sig på avstand eller gjøre oprør mot dette. De makter som styrer denne krig, er så overmektige at de kaster enhver til den side han hører til. Således er utviklingen gått i den retning at krigen mer og mer omfatter Europa og at nødvendigheten av å organisere Kontinentet for dets forsvarskrig, stadig er blitt mer tvingende. Men at Europa først må gå gjennem krigens ild, betyr også at den fremtidige fred vil bli sveiset fastere i gløden. Blant de europeiske forbundsfeller og de frivillige vil der som følge av oplevelsene under krigen opstå den idé at europeere aldri mer skal føre krig med hverandre. Italienere, finner, rumener, ungarer, franskmenn, hollendere, nordmenn, belgiere, dansker, spaniere, kroater og slovaker har som soldater uten ophold passert tollstasjonene mot Østen. De er i grunnen fortroppen for alle arbeidere som en dag vil reise fritt gjennem et politisk og økonomisk enig Europa.

„Dette kontinents nasjoner vil bygge op det nye Europa og ikke la sig forstyrre av noen i arbeidet — om det er krig eller ei. Europa for første gang i historien på enighetens vei. Det er en betydningsfull utvikling!..." Riksutenriksminister von Ribbentrop, under sin store tale i Kaiserhof

Lederen for utenriksdepartementets presseavdeling sendemann dr. Schmidt var på besøk i Tyrkia. Bildet viser den tyrkiske utenriksminister Saracoglu og sendemann dr. Schmidt i samtale ved en mottagelse hos den tyske ambassadør von Papen

Italia som „hangarskib“

Italia behøver ingen hangarskib. Hele Apenninerhalvøien er den naturlige startbane for et sterkt luftvåpen, slik som Italia har utbygget det. Utallige støttepunkter på øiene i det vestlige og østlige Middelhav tillater luftangrep selv mot fiendens mest avsidesliggende posisjoner. Gjennemfartene mellem Sisilia og Tunis, Kreta og Cyrenaika (på vårt bilde i midten), og likeledes de over 1500 kilometer fra Rom fjerntliggende farvann ved Gibraltar (foran) og omgivelsene ved Suezkanalen (til høire bakenfor), — alle er de dag og natt skueplass for kamper, hvor det italienske luftvåpen takket være sine basers sentrale beliggenhet yter det avgjørende

PK.-tegning:
Krigskorrespondent Hans Liska

På vei til de italienske divisjoner, som er satt inn i øst

Il Duce på østfronten

I Führer-hovedkvartéret: Der Führer, det fascistiske Italias Duce og bak dem generalfeltmarsjal Keitel, sjefen for forsvarsmaktens overkommando, og til høire general Jodl, sjefen for „Wehrmachts-führungsstab im Oberkommando der Wehrmacht."

Fotos: Foto Rex Studio.

Seierens symbol

I en tysk jagerflygruppe i Nordafrika er det blitt skikk og bruk at gruppens fane bæres foran flyene før toktet mot fienden. Således opstår det også i den nuværende krig nye militære vaner i den tradisjonsrike tyske forsvarsmakt Foto: PK.-krigskorrespondent Sturm

I SAND OG PÅ STEPPE, PÅ SJØEN OG I LUFTEN:

ITALIA I KRIG

AV OBERST I LUFVÅPENET DÉLIO VECCHI

Nasjonens stolthet — Italias krigsmarine. Tunge sjøstridskrefter i kamp med fiendtlige slagskib i Middelhavet

Englands krig avbryter de italienske fredsopgaver

Da den nåværende krig brøt ut i september 1939, var Italia fullt beskjeftiget med de viktigste spørsmål i sitt nasjonale liv. Det unge etiopiske imperium måtte utbygges, koloniseringen i Libya fullstendiggjøres og forutsetningene for selvforsyningen skaffes. Viktigere enn alt annet var — med henblikk på den truede fred — nyordningene for selvforsyningen skaffes. deltatt i de to kriger i Etiopia og Spania fra 1935 til 1938, og økningen av dets slagkraft.

England regnet med Italias behov for arbeid og fred, da det utfordret Tyskland til krig; det håpet på oppløsningen av det militære akseforbund.

De ni måneder av den italienske „ikke-krigsføring" kunde ansees som en veloverveid opsettelse. Den engelske blokade og mangelen på råstoffer stilte imidlertid gjennemførelsen av dette programmet overfor nesten uovervinnelige vanskeligheter. Vel åpnet autarkiet i de fleste tilfelle en utvei, men også dettes utvikling var hindret på grunn av den internasjonale stilling.

Italia tar sin beslutning

En undersøkelse av styrkeforholdet til de fremtidige motstandere vilde kanskje ha kunnet bevege Italia til å fastholde sin avventende holdning; men nasjonenes skjebner avgjøres ikke bare av materielle beregninger, men bestemmes fremfor alt ved historiske, politiske og moralske innvirkninger, som i avgjørende øieblikk veier op alle andre begivenheter og tvinger nasjonene til å påskynde utviklingen.

Av denne grunn nølte Italia ikke lenger; det gikk den 10. juni 1940 inn i krigen.

Dets kamp var fra begynnelsen av vanskeligere og hårdere enn alle andre nasjoners, da den for største delen utspiltes i egner langt borte fra moder-

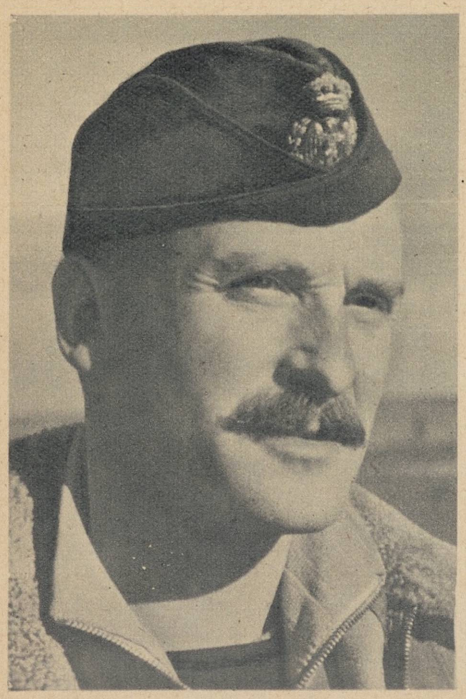
Italienske MAS-hurtigbåter på jakt i Middelhavet. En fiendtlig ubåt er opdaget. Med voldsomt trykk eksploderer vannbombene

Fotos: Hoffmann
PK-krigskorrespondent Pietsch

Et italiensk torpedofly har opdaget enheter av den britiske krigsmarine i Middelhavet og forfølger den flyktende fiende

Fotos: S.M. Esercito

IMPERIETS SOLDATER

Major i luftvåpenet, fører for en stupkamp-bombeflyenhet

Marineinfanterist fra bataljon St. Marco

Soldat i et panserforband som kjemper i Afrika

Kaptein i luftvåpenet, fører av et bombefly i Nordafrika

Ledende soldater fra de forbundne makter — generaloberst von Kleist, fører for en tysk panserarmé, i samtale med den øverstbefalende for det italienske ekspedisjonskorps på østfronten, general Melle

Fotos: Luc

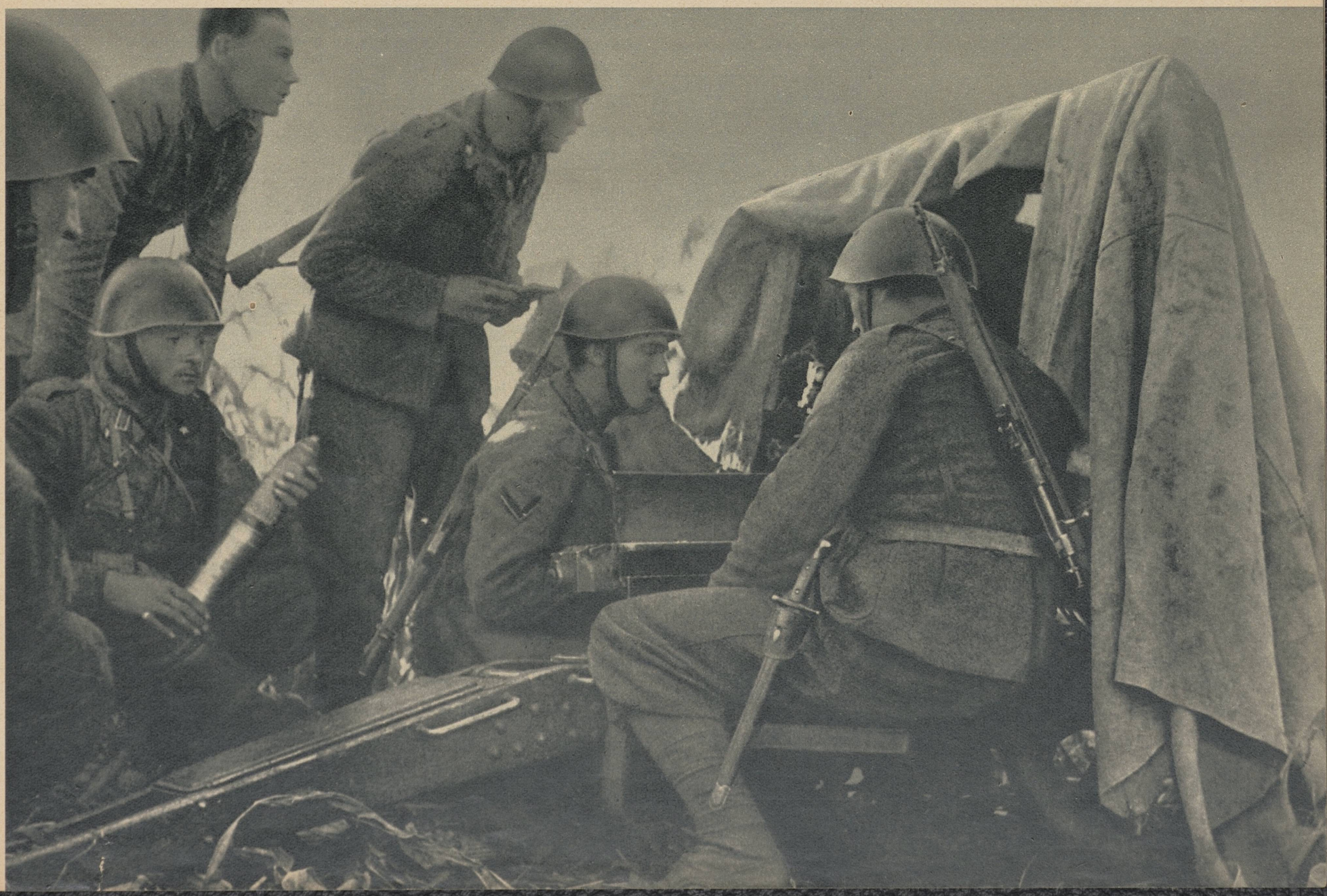
landet, hvor enhver krigsførsel fordret et uavbrutt tilskudd av menn og materiell over lange forbindelsesveier, som dessuten gikk over havet. I mange tilfelle — som i Østafrika — var enhver mulighet for forsterkning fra begynnelsen av utelukket. I motsetning til dette rådet motstanderne — fremfor alt England — over utstrakte, gunstig liggende områder og bekvemme forbindelsesveier. Denne stilling forklarer tydelig de karakteristiske særegenheter ved den italienske krig, dens tilsynelatende stillstand og vanskeligheter. Nettop dette var det imidlertid også som ga de kjempende tropper den utrettelige motstandskraft og den fremragende moralske og materielle styrke.

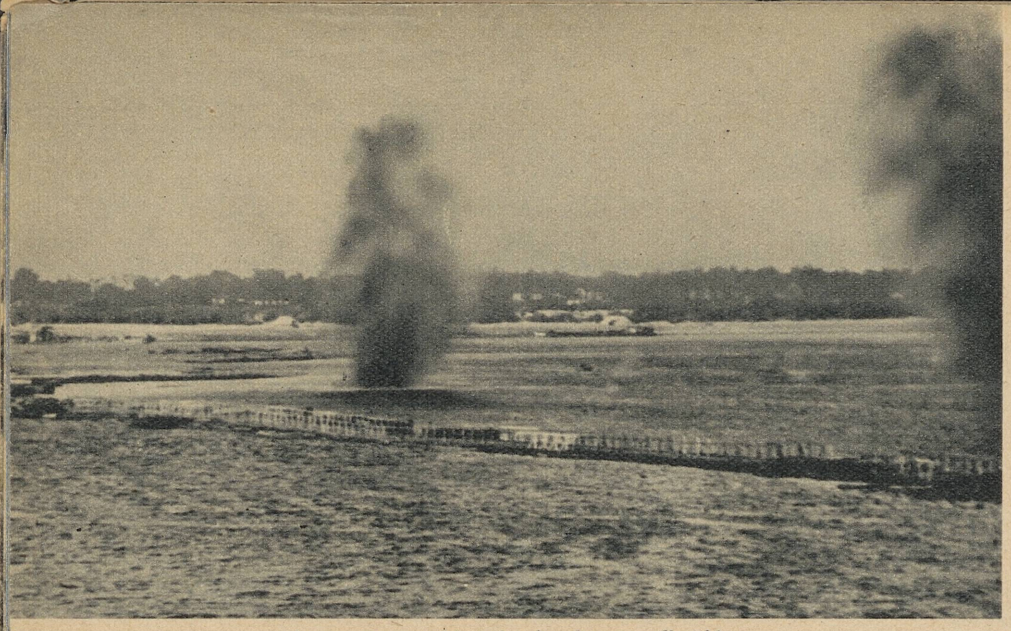
I. Arméen

Felttoget i Libya

Efter det korte mellemspill i kampen på den franske alpefront, hvor det ble kjempet i få men hårde dager på det vanskeligste og utilgjengeligste område i Europa, samlet Italias militærstyrke sig i det libyske område. På grunn av de store avstander var det her ikke foreskrevet de militære operasjoner noen faste retningslinjer, men hvert punkt i terrenget lå åpent for et overfall. På den annen side tillater de stedlige forhold ikke dannelsen av en sluttet front; opmarsjene utvikler sig fremfor alt med store reserver, som er sikret ved en kjede av fremskutte støttepunkter.

Avgjørelsens øieblikk - italienske feltartillerister holder en viktige stilling under et sovjetsk utbrytningsforsøk

Atter og atter — midt under den skarpe artilleriilden — reparerer pionérene broen igjen. De sikrer med livet som innsats sin divisjons fremrykning

UTHOLDENDE PIONÉRER. En bro som italienske pionérer har slått over Dnjepr, er stadig under sovjetisk ild. Flere ganger blir plankene revet op

Flere dager senere får broen en ny oppgave: endeløse kolonner med sovjetfanger marsjerer tilbake over den

Fotos: S. M. Esercito (3)

Egenarten ved denne kamp begunstiger derfor den, som på grunn av rike midler og lett adgang til forsterkninger kan gripe initiativet tidligere enn motstanderen. Den italienske fremrykning mot Sidi el Barrani forsøkte å komme det engelske angrep om vinteren 1940 i forkjøpet og forstyrre de engelske forberedelser. Tross svakere krefter lyktes denne manøvren fullkommen. Under det overlegne engelske panservåpens angrep måtte det italienske infanteri endelig efter hårde kamper og heltemodige motangrep trekke sig tilbake. Tobruk, hvis befestninger englenderen benyttet sig av, kunde på grunn av utilstrekkelig artilleri og forsyningsvanskeligheter ikke lenger holdes, så meget mer som den britiske flåte fra sjøsiden understøttet kampene på landjorden. Den seige motstand, som ble ytet på retrettveiene, brakte de utmattede britiske tropper til å stanse ved Syrtes grenser, og herfra drev det heftige motangrep dem i april 1941 igjen tilbake over den egyptiske grense.

Imperiet er henvist til egen hjelp

Italia var — likesom Tyskland i verdenskrigen 1914/18 — ved inntredelsen i denne krigen helt fra begynnelsen av klar over hvilken skjebne dets imperium forbigående kunde stå over for. Tross dets forløp fikk det etiopiske felttog med hensyn til aksens samlede operasjoner stor betydning.

Ved begynnelsen av fiendtlighetene kunde de italienske tropper i Imperiet bare møte britenes opbud av fly og panservogner med et beskjedent antall fly, som for største delen var foreldet og lenge var blitt benyttet i kolonialtjenesten, og de hadde ikke én eneste panserenhet. Dermed hadde motstanderen herredømmet i luften i dette område og overvåket tilfartsveiene. Det betydde en mangfoldig virkning av dets motoriserte hjelpemidler, som samtidig ble begunstiget ved meget gode veier. Denne alvorlige stilling møtte de italienske tropper først og fremst ved angrepene i Sudan, i Somaliland og i Kenia, og derefter ved et planmessig forsvar og motstand til det siste på alle frontavsnitt. Cheren, Giuba, Amba Alagi, Gimma, Delmidollo og Lagemera var de blodige etapper i denne fortvilede heltekamp. Ved Amba Alagi ble kongens fetter, hertugen av Aosta tatt til fange. Dermed endte hans beundringsverdige innsats som fremragende hærfører.

Mot England på Balkan

I slutten av oktober 1940 begynte Italia — for å komme det engelsk-greske angrep som truet fra Hellas, i møte — med krigshandlingene ved den albansk-greske grense, selv om forberedelsene ikke kunde avsluttes på grunn av de begivenhetene, som nå fulgte slag i slag.

Den italienske fremrykning ble fra første dag av hindret ved et ytterst råkoldt vær. Likeoverfor en mangedoblet overmakt, som var særlig kampkraftig fordi den var utrustet med britiske våpen, forsvarte de italienske tropper hver fot jord for å holde de få bygdeveier som gikk langsmed fronten, og de tallmessig få landingsplasser inntil ankomsten av forsterkninger. Det greske forsøk på å innta Valona strandet fullkomment. Fronten som i begynnelsen hadde veket, ble brakt til å stanse på høide med Tepelini, på den fjellryggen som løper fra havet over Tomori-fjellmassen helt frem til Ochridasjøen.

Om våren 1941 skapte England en ny Balkanfront, lik den fra 1915, men dennegang med større strategiske muligheter, da Jugoslavias tilslutning til England brakte den truende fare nesten helt inn i Europas hjerte. Jugoslaviske tropper forsøkte å tilintetgjøre den italienske hær og drive den tilbake til havet: et adriatisk Dunkerque altså, som vilde ha gjort det mulig for fienden å befeste sine stillinger og skaffe sig utallige forbindelses- og opmarsjveier.

Krigen var i de første aprildagene kommet inn i en ny fase ved det italiensk-tyske samarbeid. De italienske tropper rykket frem i Slovenia, Kroatia og i det dalmatiske kystområde. Forskjellige troppeforband marsjerte gjennem Montenegro og forente sig så med de divisjoner som støtte til dem fra nord, mens andre enheter samtidig tok den øvre Drindal og trengte inn i Kossovano. På samme tid kom den i lang tid stivnede gresk-albanske front i bevegelse.

Den greske armé ble angrepet fra nord og øst, i syd ble den omringet av tyske forband og måtte overgi sig. Efter endt felttog besatte Italia Hellas og dets lange og meget innskårne kyst.

II. Krigsmarinen

Kystforsvar og sjøstridskreftenes operasjoner for å binde de fiendtlige styrker

Krigsskueplassene, som nesten alle ligger på den annen side av Middelhavet, og bestrebelsene for å opheve det engelske hegemoni i Middelhavet tildeler de italienske sjøstridskrefter en viktig opgave. De skal overta forsvaret av den 8000 kilometer lange italienske kyst, sikre forbindelsesveiene til de fjerntliggende fronter og deres forsyning, overvåke motstanderens bevegelser og angripe ham.

Ennå en opgave for sjøkrigsførselen er forsvaret av de utallige byer som ligger ved havet. En eneste gang — men ikke overraskende — er det lykkes for englenderne å rykke frem til Genua. Bare en uforutsett sterk tåke beskyttet dem mot øieblikkelig gjengjeldelse.

Italia råder over et begrenset antall slagskib og kryssere. Disse styrker — samlet i sine støttepunkter — er nok til å binde den største del av den britiske flåte i Middelhavet, hvor den bl. a. er blitt satt inn som konvoibeskyttelse for de transporter, som England sender gjennem stredet ved Sisilia for å unngå den lange omvei om den afrikanske sydspiss. Den italienske flåte øver altså avgjørende virkninger på de andre fronter.

Selv om styrkeforholdet og den strategiske stilling i alminnelighet bare har tildelt den italienske flåte en opmerksom vokters rolle, så kom det dog forskjellige ganger til sjøslag, som alltid ble avgjort til ære for Italia.

Italiensk-engelske sjøslag

Den første berøring med fienden, og samtidig også den viktigste, var den på høide med det kalabresiske forberg ved Punta Stilo i juli 1940, hvor en stor fiendtlig eskadre med kurs for halvøien ble overrasket. Tross forskjellen i antall og kaliber: på italiensk side to motoriserte slagskib med 32 cm.-kanoner, på engelsk side tre skib av „Warspite"-klassen med 38.1 cm.-kanoner, forløp slaget ugunstig for den engelske eskadre, som måtte trekke sig tilbake til støttepunktet Alexandria.

Et annet sjøslag utspiltes i november samme år syd for Kap Taulada i nærheten av Sardinia. Den italienske krysser skjøt i 45 minutter på fienden, uten selv å få noen skade. Derved ble „Berwik" og nok en krysser truffet. Forskjellige andre ganger søkte den italienske flåte å komme i berøring med fienden, men forgjeves. I mange tilfelle målte de lette stridskrefter sig — fremfor alt hurtigbåter og ubåter — med

britene, og ble under dette understøttet av luftvåpenet. Fienden ble tilført betraktelige tap og skader.

I forløpet av foretagendet langs forbindelsesveiene mellem Egypt og Hellas gikk i juli 1940 den lette krysser „Colleoni" tapt, og i mars 1941 lå tre kryssere og to destroyere under for overlegne fiendtlige styrker.

Spesielle opgaver løst med dristighet og besluttsomhet

Under besettelsen av Kreta sikret de italienske krigsskib de tyske troppers transport fra den greske kyst til øien, og de utførte sine opdrag med stor besluttsomhet og fremragende bevegelighet. Ved denne anedning senket en torpedobåt på én natt to kryssere, mens en annen senket en fiendtlig krysser midt på dagen, efterat den hadde bekjempet tre kryssere og fire destroyere, som angrep en konvoi.

De italienske sjøfolks dristighet fremgår av de heltedåder, som de utførte, da de kunde trenge inn i den fiendtlige flåtes sterkt befestede tilfluktshavner med spesielle stormbåter. Små grupper av menn — bare henvist til sine våpen og sitt mot — senket i mars 1941 i bukten ved Suda krysseren „York" og to handelsskib. I juli brøt de igjennem befestningene på Malta og senere også befestningene i det store støttepunktet Gibraltar, hvorved fienden ble tildelt flere skader. I det hele ble det av italienske overvannsstridskrefter og ubåter til september 1941 senket 775 000 brt. engelsk handelstonnasje, derav i Atlanterhavet 482 000 brt.

For å gjøre sig en forestilling om de utstrakte sjøtransporter som Italia gjennem fører i krigen, er det nok å vite at under det albanske felttog, altså løpet av 6 måneder, ble det på denne kyststrekning utskibet 490 000 soldater, 70 000 dyr, 12 000 motorkjøretøier og 500 000 tonn annet krigsmateriell.

III. Luftvåpenet

Efter erfaringene fra den etiopiske og spanske krig fant den nye store konflikt det italienske luftvåpen stålsatt og parat til de mange opgaver, som ventet det. Det er angreps- og forsvarsvåpen og samtidig også opklaringsmiddel, og understøtter på en utmerket måte land- og sjøkampene. Den spesielle egenart ved frontene, som er spredt over vidstrakte områder, gir luftvåpenets innsats en spesiell betydning, fordi det betyr en styrkefaktor, som raskt kan flyttes og settes inn der hvor det trenges i øieblikket.

Således har de italienske bombe- og jagerfly i desember 1940, da den engelske offensiv brakte de i Cyrenaika kjempende tropper i en vanskelig stilling, heftig angrepet fienden og ved sin besluttsomme og heltemodige innsats minsket trykket fra motstanderen. Samtidig forsterket deres eskadrer angrepene på den albanske front, bombarderte den greske hærs støttepunkter, forbindelsesveier og tropper for å understøtte de italienske divisjoner, som her kjempet med fortvilet utholdenhet.

I Østafrika kunde motstanderens tallmessige og kvalitative overlegenhet i luften ikke utlignes; men mot og erfaring gjorde ofte utslaget. De fiendtlige støttepunkter i Aden, i Sudan og Kenia ble regelmessig og voldsomt angrepet. På et langt tokt ble den fjerne øi Bahrein i Persiabukten nådd, og vanskelige forbindelser med Italia opretholdt på en avstand av mer enn 4000 kilometer over hav og ørkener. Herunder var det bare få støttepunkter for toktet, og man måtte fly over vidstrakte fiendtlige områder. Til slutt ble flyverne infanterister og kjempet på fjellene og i støttepunktene.

Et sovjetsk motstandsrede blir beskutt av en italiensk rekognoseringstropp.

Fotos: Vasari, Luce.

I kamp mot den engelske Middelhavsflåte

I Middelhavet, midtpunktet i den store kamp, fordelte det italienske luftvåpens stridskrefter sig fra første dag av over det utstrakte område og over-

Bare skarpe våpen hjelper mot hårdnakkede motstandere — flammekasteren sier det siste ordet!

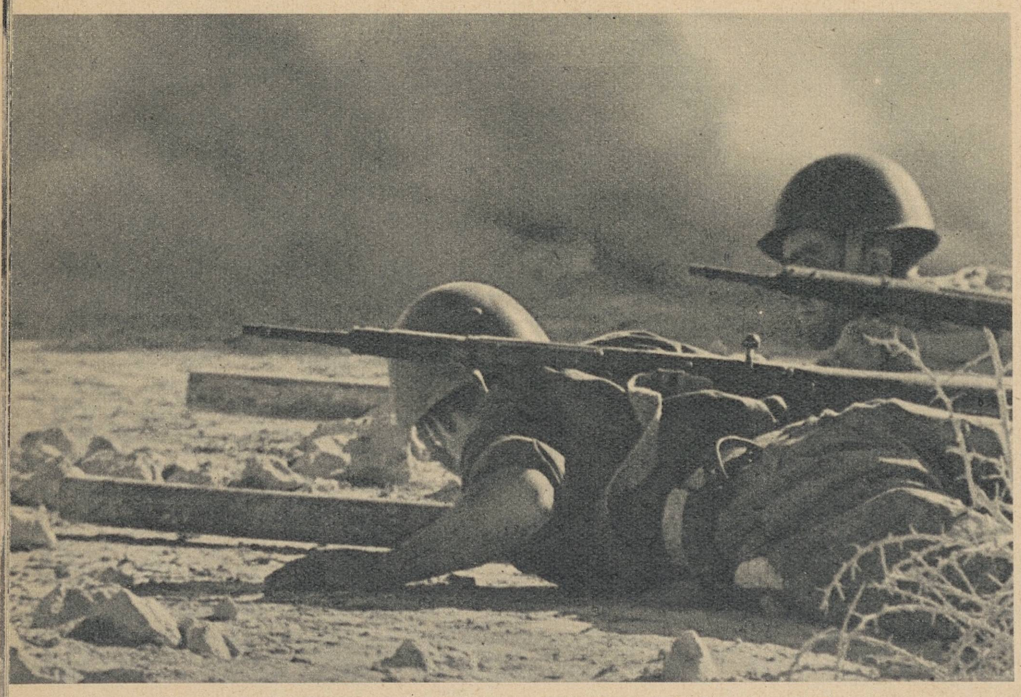

Mann og våpen er ett — italiensk fallskjermjeger prøver sittlette „Breda"-maskingevær før innsatsen

våkte helt til nå alle forbindelsesveiene sjøverts. De angriper fienden, hvor de treffer ham, og bombarderte foruten Gibraltar, Alexandria, Haifa og Cypern atter og atter Malta, en av verdens største forsvarsanlegg, hvor de på hundrer av angrepstokter i stor utstrekning har hemmet øiens opgave som flåtebasis og minsket de luftstridskrefter som holder til der.

Mer enn 20 ganger har det italienske luftvåpen målt krefter med den britiske flåte og har herunder hver gang bevist sin slagkraft. De første viktige kamper fant sted i juli 1940 i sjøslaget ved Punta Stilo og i de følgende dager. Forskjellige slagskib, hangarskib og kryssere fikk derved mer eller mindre alvorlige skader. I januar 1941 ble fienden overrasket på et av sine gjennembruddsforsøk på høide med Sisilia. Understøttet av lette sjøstridskrefter og eskadrer av det tyske luftvåpen ga de italienske kampeskadrer ham en alvorlig leksjon: Krysseren „Southampton" ble senket og hangarskibet „Illustrious" gjort kampudyktig for lang tid.

Med ladningene parat nærmer italienske pionérer sig de fiendtlige piggtrådsperringer og får således i stand en bresje for angrepet

Prestasjoner i tall

I denne krigs forløp er luftvåpenets virksomhet blitt forbedret skritt for skritt. På angrepet fra stor høide fulgte bombarderingen fra stupkampfly, som muliggjør en bedre treffsikkerhet. Så ble torpedoflyet innført. Dette våpen, som ikke er prinsipielt nytt, men meget moderne i anvendelsen, er det hittil farligste og mest virksomme middel i luft- og sjøkamp, fordi det angriper på kort avstand og treffer skibene i deres livsviktigste deler. Statistikken viser at mer enn 70 % av de av italienske fly utskutte torpedoer har nådd sitt mål. Italia har mer enn alle andre krigførende land fullkommengjort dette våpen og utrustet utallige eskadrer med det, som nå ut fra de forskjellige støttepunkter i Middelhavet truer enhver fiendtlig bevegelse.

Det italienske luftvåpens virksomhet fremgår på en overbevisende måte av følgende tall, som refererer sig til krigens varighet til og med september dette år: 41 300 innsatser, 900 med sikkerhet nedskutte fly og 300 ødelagt på marken, 24 krigsskib av forskjellig størrelse og 51 handelsskib senket, mens de øvrige krigsenheter ble bombardert over hundre ganger. 10 000 tonn sprengstoff ble kastet mot fienden.

Side om side med tyskerne

Italias krig danner en vesentlig del av aksens kamp, og det italiensk-tyske samarbeid på alle fronter er det synlige uttrykk for de to nasjoners våpen-

Et vågsomt foretagende er lykkes — med hendene i været forlater sovjetsoldatene det huset, hvor italienerne overrasket dem

Kjempende og stormende opfyller den italienske krigskorrespondent sin hårde plikt som soldat og fotokorrespondent. Han lager den filmen som senere viser millioner i hjemlandet de italienske divisjoners heltedåder i østen

Fotos: Luce (1), Vasari (3)

brorskap. Således har deler av det tyske luftvåpen i noen måneder fløiet sine innsatser fra støttepunkter på Sisilia. Om våren 1940 ble tyske divisjoner befordret til Middelhavet for å forene sig med de italienske tropper for tilbakeerobring av Cyrenaika. I spissen for den hurtige og voldsomme fremmarsj, som på få dager slo britene tilbake til den egyptiske grense, sto det tyske panserforband, som var forsterket med italienske enheter. Siden da deler de forbundne tropper alle farer og savn på fronten ved Sollum og Tobruk.

Under Balkanfelttoget utfylte de to hærers bevegelser hverandre på en glimrende måte ved befalingsstedenes samarbeid og den overensstemmende utvikling av operasjonene. Da angrepet på Kreta kom, gjorde den italienske marine veien fri for de tyske troppetransporter gjennem den engelske flåtes sperringer. Samtidig understøttet luftvåpenet de tyske angrep på havet og øien. Derpå hjalp i kampens annen fase også infanteriet fra Dodekanesias øier til med besettelsen. Ennå idag avløser de italienske og tyske flyvere hverandre i angrepene på Egypt og i Palestina.

Noen enheter av det italienske luftvåpen har tatt del i kampen mot den engelske øi, og for tiden er et ekspedisjonskorps trådt an på de forbundnes side mot den sovjetske fiende, og kjempet med ved Dnjestr, Bug, ved Dnjeprbuen og og ved Donets' bredder. Italienske ubåter opererer i Atlanterhavet mot den britiske handelsskibsfart, mens tyske båter i mellemtiden ble satt inn også i Middelhavet.

Dette italiensk-tyske samarbeid i kampen, som fornyes hver dag på slagmarken, vil også vise sig i fremtiden ved opbyggingen av det nye Europa. De intime forbindelser, som forener de to nasjoner, er den sikreste garanti for sluttseiren.

Først og fremst familien

Bilde av italienerinnen

Hvem har vi å takke for det bilde av italienerinnen, som våre lærere viste oss? Liten, høibarmet, mange gullringer, et grelt, broket tørkle om de svarte lokkene svingende en tamburin, dansende tarantella, slik tenkte de sig henne. At man overhodet møter denne typen én gang — kanskje i Neapels omegn — det er vel et trick av foreldet turistindustri. I virkeligheten har den italienske kvinne like så mange forskjellige ansikter, som kunsten viser det.

Sisilianerinnen er hvitblond som en normanner eller ligner grekerinnen og skrider med lerkrukken på hodet — et antikt vasebilde — over marken. I Umbria treffer vi skikkelser fra Piero della Francescas freskomalerier, i Parma Correggios Madonnahoder, i Lombardia Leonardos kvinner. Florentinerinnen ligner ennå idag portrettbystene fra tidligrenessansen, og hvis venetianerinnen vilde bytte om sitt svarte sjal med er broket, vilde man tro at hun var steget ned fra Bellinis, Giorgiones og Tizians lerreter. De har alle strenge, renskårne ansikter, — også bondekonen i den mest avsidesliggende fjellandsby, — og sirlige hender og føtter. De beveger sig pent, kler sig enkelt med god smak, og de så skattede mørke farver fremhever figuren. Man må gjøre det beste ut av sig, for å falle i mannens smak, for han vil ha det slik. For ham skal kvinnen — også når hun arbeider — være vakker, tiltrekkende klok og ha en spøkefull velformet munn. Kvinnens yrkesstilling betrakter han som en overgang, — mann, barn og eget hjem som det efterstrebelsesverdige, lykkebringende mål.

Derfor vokter den unge piken i sitt studium, sin lære eller stilling sin uberørthet som det kostbareste klenodie, selv om ingen familie våker i bakgrunnen. Skrittet inn i ekteskapet er skrittet ut i livet, vielsesattesten er modenhetsbeviset. Båndet er et bånd for hele livet, ekteskapene kan ikke opløses, og det gir samfunnet dets faste form. Intimere enn alle andre steder holder familiene sammen, også utover livet. Hele folket elsker barn, det er helt forgapet i barn, og fordi de fleste gifter sig tidlig — av kjærlighet til kjærligheten — fødes det flere barn enn i land med senere inngåelse av ekteskap. Friluftsklima og naturlig kost hjelper til med å fastholde denne skjønnhet. Som opdrager er kvinnen vel ikke alltid strengt pedagogisk, — den spartanske side av opdragelsen tar nå staten sig av — men hun er alltid kjærlig, ja fanatisk som mor. Som kokke forstår hun alltid å tilberede maten hurtig, så den ikke taper noe av sin friskhet. For det meste er hun dog en fremragende kokke, og landets klassiske retter er like gode i den beskjedne hytte som i palasset. I huset legger hun vekt på enkelhet og hensiktsmessighet; solen og klimaet gir værelset varme og behagelighet, men hun selv forblir husets vakreste utsmykning.

Dr. Hanna Kiel

PRINSEN AV SAHARA

Hertug Amadeo av Aosta

Engang er eventyret om prinsen som lever ukjent blant folket for å vise hva han kan og for å lære sine medmennesker å kjenne, blitt til virkelighet. Tre år efter avslutningen av verdenskrigen banket en nesten to meter høi, energisk ung mann — han kunde knapt være 25 år gammel — på porten til en såpefabrikk i Stanleyville i Belgisk Kongo og spurte efter arbeid. Han nevnte et betydningsløst navn, og ingen spurte om hans fortid — endelig var han i sentret for den svarte verdensdel og man trengte dyktige hvite arbeidere. Den nye mann kunde mer enn å koke såpe. Han talte italiensk, tysk, engelsk, fransk, arabisk og et par afrikanske dialekter. Efter 13 måneders forløp — Afrika er de dyktiges felt — ansetter selskapet ham som direktør. Men den unge mann smiler og tar avskjed med Stanleyville. I disse 13 måneder har han prøvet sig selv og bestått prøven. Selv om han hadde kommet til verden som arbeider, hadde han slått sig gjennem, bare det vilde han konstatere. For der ventet andre opgaver på ham, hertug Amadeo av Aosta, sønn av en fetter av den italienske konge og prinsesse Helena av Frankrike.

Disse opgaver ventet på ham i den samme verdensdel. Lengselen efter Afrika var en arv fra hans foreldre. Hans far, hertug Emanuele Filiberto, og hans mor foretok lange reiser til Afrika og hans onkel, Luigi Amadeo, hertugen av Abruzzene, var berømt for sine forskningsreiser og sine koloniseringsplaner i den svarte verdensdel. I selskap med sin onkel var Amadeo av Aosta efter verdenskrigen reist inn i Uebi- og Scebeli-området, efter mellemspillet i Stanleyville ledsaget han sin mor til Nilens kilder. Herunder tilbakela han tusener av mil til fots.

Den som engang er blitt fengslet av Afrikas trylleri, han slipper ikke mer fri, og aller minst når mannen er fylt av begeistringen for alt skjønt og stort og av kolonipionerens lidenskap. Det var ikke afrikalengselens rus, som blir skapt av det ukjente og romantiske, men den sterke vilje til å arbeide med i de koloniale opgaver som bestemte hertugens handlemåte. Han forberedte sig planmessig for kolonitjenesten. Han trenet sig i tallrike sportsøvelser. Som rytter, i friidrett, i fjellklatring og skisport ytet han det fremragende. I løpet av en måned lærte han å fly (andre trenger 6 måneder til det). Ved siden herav forsømte han ikke den åndelige utdannelse. Han studerte jus og avsluttet sitt studium med doktorpromosjonen og fordypet sig i politiske og militærvitenskapelige problemer. Så gikk han med full kraft igang med erobringen av den svarte verdensdel. Han sto atter på afrikansk jord, denne gang som soldat. Fra 1926 til 1930 kjempet hertug Amedeo av Aosta i Libya under Grazianis kommando. Som 17 årig frivillig hadde han under verdenskrigen gått til den italienske front, nå sto han som oberstløitnant på en post i den syrtiske ørken. Under kampen ved Bir Tagrift utmerket han sig ved personlig mot. Han deltok som flyver under det seierrike slag ved Cufra. Han skapte det italienske kamelrytterkorps. Han innga sine soldater den varme kjærlighet til den afrikanske jord og til den koloniale opgave som han selv var fylt av. På ørkenens slagmarker erverret han sig ærestitelen „Prinsen av Sahara" som Italia mottok ham med da han vendte tilbake.

Den tredje periode i koloniene er den mest glansfulle i hertugens liv. I 1937 ble han efter Grazianis tilbaketreden overdradd embedet som visekongen av Etiopia. (Mellem 1931 og 1937 hadde hertugen av Aosta vært i virksomhet i høie befalsstillinger innen luftvåpnet.) Tiden til fredelig opbygging i hans nye virkeområde var kortvarig, men i denne tid har han gjort hva et menneske vel kan makte på det koloniale område. Italienske nybyggere ble satt inn i Etiopia, nye veier er blitt bygget. En fremragende administrasjon nådde til de fjernestliggende deler av riket.

Utbruddet av den europeiske frihetskamp avbrøt dette fredelige arbeid, og atter hevdet hertugen av Aosta sig, denne gang som øverstkommanderende for de italienske tropper i italiensk Øst-Afrika. I slutten av 1940 gjennemførte han besluttsomt de seierrike foretagender ved Kenias grense og i britisk Somaliland, i 1941 lå han dog under for den overlegne engelske overmakt, fremfor alt for den engelske overlegenhet i luften og i panservåpnet. Med kjernen av sine tropper trakk hertugen sig tilbake til Amba Alagi-fjellene. Der holdt han stand nesten 40 dager inntil den siste kule var avfyrt, da kom han med sine tropper i fangenskap. I det siste budskap til Il Duce uttalte han de stolte ordene: „Til dette land, som ennå engang for vårt fedrelands vekst er blitt stenket med italiensk blod, vil vi snart vende tilbake."

Hertug Amedeo av Aosta (siden 1931, hans fars dødsår, førte han dette navn, tidligere hadde han titelen hertug av Appulien) er eksemplet på den resultatrike kolonipionér, hans eksempel begeistrer ungdommen, og de voksne nevner hans navn med aktelse. Dagen efter overgivelsen av Amba Alagi sat der i en kafé i en liten italiensk by en gjest med sin avis. På førstesiden sto et portrett av visekongen. En som nettop gikk forbi, stoppet et øieblikk og pekte med en stolt håndbevegelse på hertugens bilde med ordene: „Che uomo!" (For en mann!)

Horst Claus

STÅLFLASKER - VENTILER

Gjennemgangsventiler – Hjörneventiler

for alle slags
komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edelgasser, pressluft, vannstoff,
ammoniak, acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer, klormetyl.

•

Drivgass-spesialmodeller for største ydelser, med kokegass, generatorgass,
Methan, Propan, Butan.

AGEFKO KOHLENSÄURE-WERKE

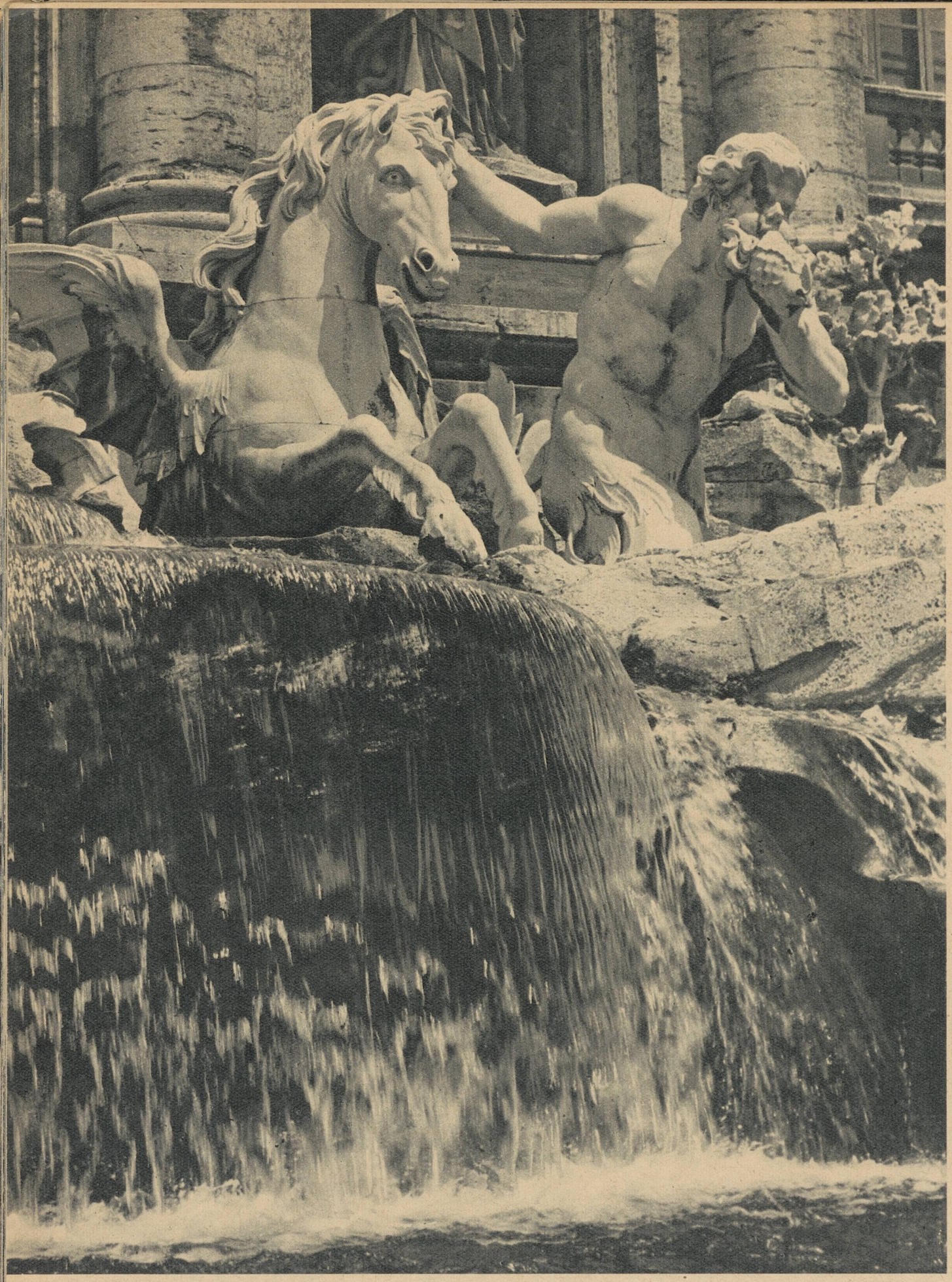
GESELLSCHAFT MIT BESCHRÄNKTER HAFTUNG

Avdeling Ventil-fabrikk

BERLIN W 62

50 års praksis

Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

Havhest og triton fra Neptuns forspann ved Fontana Trevi i Rom

ROMAS STEMME

av Alessandro Pavolini

Denne artikkel av den italienske kultusminister Alessandro Pavolini behandler forordningen om tuteforbudet innen byene og anskaffelsen av en „taus" sone, som nå rekker til den ytterste bygrense

Foto: Charlotte Rohrbach

Kjære venn, la mig med én gang si dig at det slett ikke forholder sig slik som du har lest derover i et amerikansk tidsskrift og som du er blitt urolig over: Roma er ikke blitt „den tause by".

Tausheten, min venn, ble brutt i 1919 og kommer aldri mer tilbake. Ekkoet fra våre kamptroppers skridt jaget den ut av Vicenzas og Ravennas kirkemurer hvor den ennå hvilte som en lammet due, og hva der ellers ble igjen av den i Volterra, Perugia og Siena, forsvant med smellene av våre pistolskudd... Luften omkring våre helgener og feltherrer av sten lever atter. Selv Gattamelatas hest, befridd for sandsekkene, veiret den og de gamle løvene i Florens og Verona synes å være kommet til live igjen. Intet monument i noen av de hundre byer sprer mer den lammende dødens taushet omkring sig. De er blitt unge igjen, lever med i denne levende luft.

Hvorledes kan man så tale om taushet i Roma? Av uvitenhet, min venn. Byen har aldri vært mindre „taus" enn nå. Bare de meningsløse lyder ble så å si satt ut av spillet, forsvant en dag, et sant under. Det var som i radio når skingrende hyling og fresing overdøver den egentlige tone og forstyrrelsene forsvinner efter nøiaktigere innstilling og øret så opfatter bare musikk, ren musikk. På samme måte stoppet en morgen i Roma den bedøvende biltutingen, og våre forbausede ører kunde lytte, ikke til stillheten, men til Romas stemme.

Roma er et stort verksted. Like til solnedgang hører man hakker i arbeid, kraner svinge, lastebiler fulle med tibersand geare sig fremover. Stadig faller en eller annen kulisse, reiser en ny scene sig, står murerne som flaggstenger på mønene av nettop ferdige tak. Den siste skyskraper i byens utkant har fortrengt mark og eng som en skibsbaug pløier havet, og efter ennukes forløp har byens baug skjøvet sig ennå lenger frem. Et jordskjelv ryster den indre by, rammer den ene bydel efter den andre, og hva der har evig verdi stiger strålende op av det gamles ruiner. Roma er ung, og blir evig født på ny. Rop som man hører, kommer fra arbeidere som står nede ved steinhaugene og fra de andre som der oppe hvor bygningen skyter i været, legger sten til sten.

Byggevirksomhetens stemme, lyd av skritt og dertil støien av motorer som i Roma har sin egen klang. Når de i rad og rekke fra de trange veier bøier inn i de nye og brede gater, gjør de det nesten uten støi i fjerde gear, og bare et lett surr, intet drønn fyller disse gater som kantes av elven, av trærne, av praktruiner. De er ikke brolagt med sten, som engang quadrigenes jernbeslåtte hjul rullet henover, det er ikke de tett sammenføide runde stenterninger som kardinalkarossene engang humpet henover, det er glattvalset italiensk asfalt som gjenspeiler himlen. Den er lys og tørr, bilhjulene glir lett henover den og ved de brede svinger i den bakkete by skifter tonen.

En vårlig vintermorgen, en seirende sommermorgen lyder det stemmer som bølger fra høiden, de tiltar i styrke og gir gjenlyd fra de fire himmelretninger. Er det solens stemme, stemmen fra en himmel som også ved horisontene, hvor sypresser og klokketårner berører den med sine fingre, er dyp og blå og ikke blek som en nordisk himmel. Den store stemme synger, bølger avsted, vender rullende tilbake, svulmer op som nynnet et helt kor med lukkede lepper pris for dagen som forgår, til pris for Roma, som består. Og når du løfter blikket, ser du et flyvende lite punkt, en hel del svarte, svevende små punkter, fly fra Guidonia, fra Littorio. De er så små mot lyset, så langt borte synes de å være fra den høistemte solsang, ligner snarere bier som svermer om Romas blomsterflor.

Også dyrenes stemmer hører til byens stemmer, for også hva faunaen angår, tilhører „taushet" fortiden. De stumme rottene, disse tusenårige kjemperottene fra kloakkene og katakombene, og kattene, som uten mjauing styrker langs nattlige murer og efterlater sin skarpe lukt på trinnene til nedrevne hus, de hører alle til det Roma som forsvant. Til det evige, til dagens Roma hører dog hestene, de hestene som du hører om morgenen, mektige dyr som kommer hit inn fra landet fra de fruktbare marker, kavalerihestene, karabinierenes og trafikkpolitiets hester. Den romerske jord drønner under deres hover som en krigstromme, stridslysten vekkes. Og svalene ved Peterskirken tilhører dette Roma, bokfinkene ved Villa Borghese, Villa Sciarras hvite påfugler, nattergalene på Janicolo, hele det fjærkledde folk, som i byens parker og haver blanner sin kvitring i barneskarenes stemmer mens en lett aftenvind vifter inn fra havet. Den rusker i lindetrærne og pinjene mellem husene og forynger med sitt grep og sitt levende åndepust endog søilene så de blir som levende vekster, og den griper inn i kapitelenes løvverk . . . Inne fra den zoologiske have hyler og brøler det, lyder fra Asia og Afrika som passer like så godt til våre akkorder som løven til sin brønn på Piazza Navona, som elefanten på Piazza Minerva og palmene på Pincio.

Men flere toner min venn, dristige og sterke slutter sig til denne konsert og bærer byens klingende stemme som søiler bærer guirlander. Forestill dig dertil trompetstøt, militærorkestre foran Macao og San Lorenzo, den kongelige garde som marsjerer nedover Via Venti Settembre, bersaglierenes fanfarer i Trastevere, avantgardistenes sang foran Farnesina, kampskriket fra de fotballspillende gutter i de nye kvarterene. Hver skingrende tone er dempet, hver stemme dør hen, og i stilheten lyder en blid og stadig brusen, for det toner inne fra denne by som fra en musling.

Hertil kommer også klokkene og fontenene. Ingen hånd vil noen sinne bringe Romas prektige klokker til å forstumme, fra dem bølger tonene i stadige svingninger, langsomt svinnende klange som aldri dør helt bort, og alle fontener i Roma synger hvert øieblikk av full hals mens vannet strømmer uophørlig fra skål til skål, render over klipper og samler sig i et basseng.

Du vet ikke hvordan det dengang føltes i hjertet av Roma omkring Piazza Venezia å trykke på bilhornet, nesten som du var tvunget til hyppig å passere gjennem værelset til et menneske du hadde en uhyre respekt for og ikke kunde gjøre det stille fordi skoene dine knirket forferdelig. (Da dette skrekkelige spektakkel så tok en ende, gjaldt den første tanke „Sala del Mappamondo", idet man følte sig lettet over at der nå endelig ikke mer smeller noen meningsløs larm op mot disse vinduer.)

Romas rene stemme alene trenger idag igjennem til dig, den når helt frem til ditt bord, likesom elvevannet slår mot bredden, som evighetens stemme og ungdommens stemme.

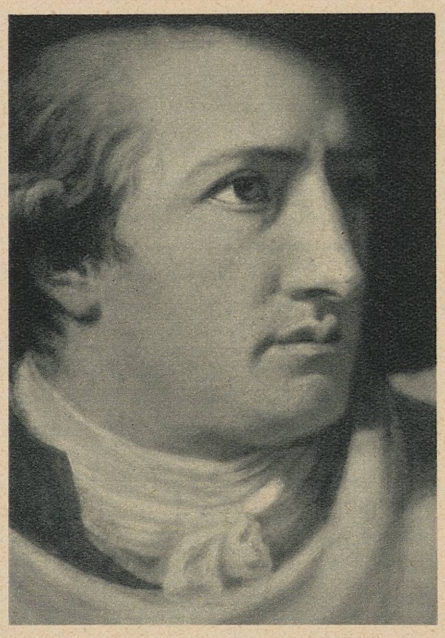
Goethe og min far

av Curzio Malaparte

fra: „Donna come me". Forlag Mondadori / Milano

Curzio Malaparte, som Italia verdsetter som en åndrik forfatter, skrev, lenge før aksen Berlin—Rom ble til politisk virkelighet, erindringer om sin tyske far, som var en stor beundrer av Goethe. Hva den italienske sønn sier om sin far, bunner i hans kjærlighet til hjemstedet og forskjellen i de to store folks nasjonale vesen

Goethe var uten tvil den mest hemmelighetsfulle venn min far hadde. Aldri lyktes det oss å møte ham. Man merket bare at han hele dagen drev rundt i huset. Ofte hadde vi følelsen

GOETHE UNDER HANSOPHOLD I ITALIA. Utsnitt av maleren J. H. Wilhelm Tischbeins maleri „Goethe i Campagna ved Rom", som ble malt 1786-88

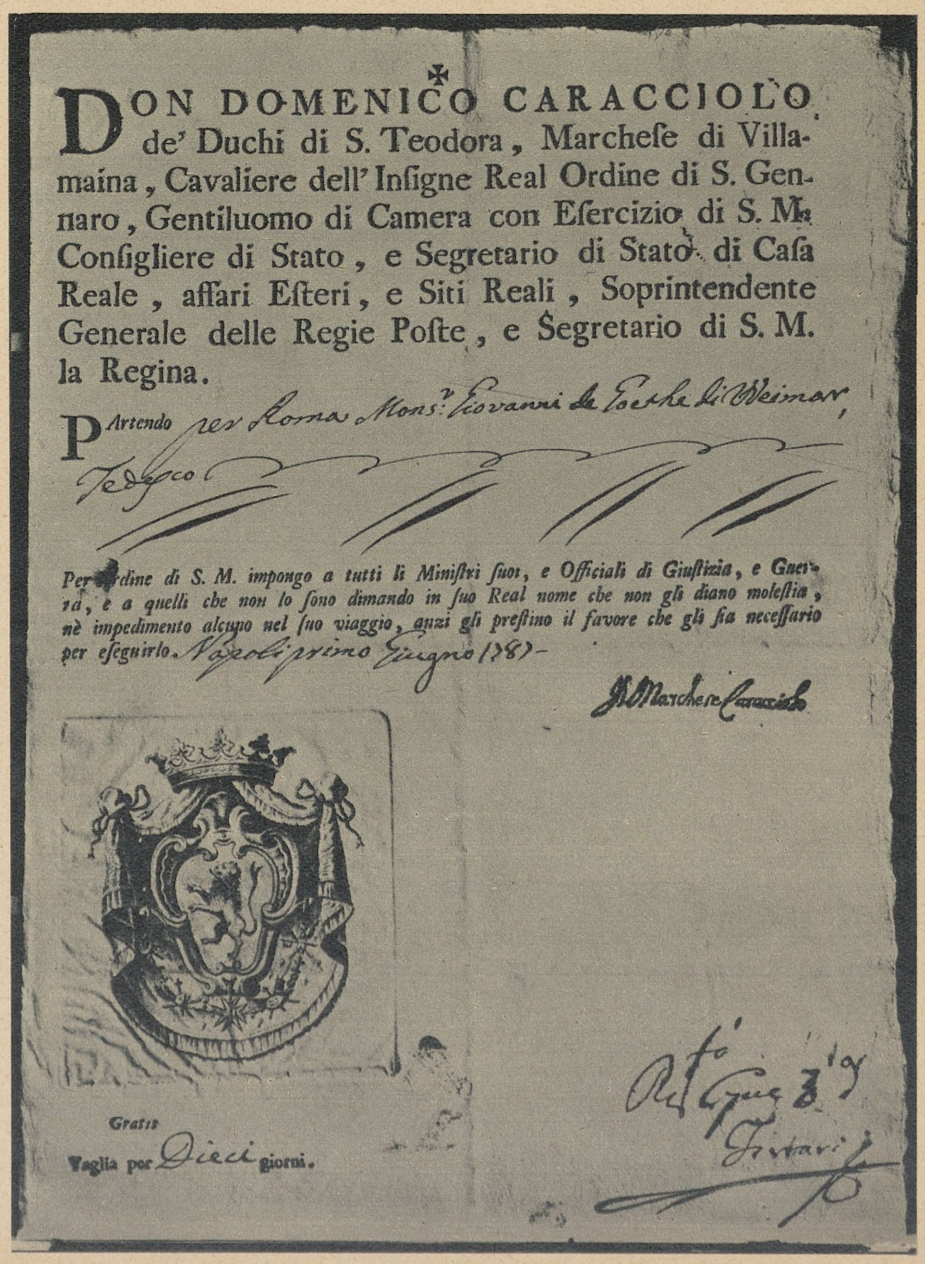
av at han satt med en bok under pergolaen ved frukthaven eller lå som madame Récamier på den himmelblå divanen i salongen, eller strakte sig i den lenestol hvor min mor tilbrakte sine lange dager når hun ventet et barn — i grunnen var det egentlig flere år, for hun fødte syv barn.

På en neoklassisk søile ved enden av gangen sto bysten av Goethe. Min fars stebror, Kurt Hauptmann, lektor i filologi ved universitetet i Göttingen, hadde opdaget den i huset til noen slektninger av billedhuggeren Lorenzo Bartolini, som er en berømthet fra Prato, hvilket bare få innbyggere der har rede på. — Når onkel Kurt kom om sommeren for å tilbringe ferien hos oss, var det alltid det første han gjorde å smykke denne marmorbyste med en eføikrans av lys skinnende grønn universitetseføi, som han hadde brakt med i kofferten fra Göttingen. Over den himmelblå divan i salongen hang det en kopi av det berømte Tischbeinportrett, der Goethe i en purpurrød kappe, hvor man forgjeves leter efter møllhull eller dolkestikk, lener sig mot en sarkofag midt på den romerske Campagna.

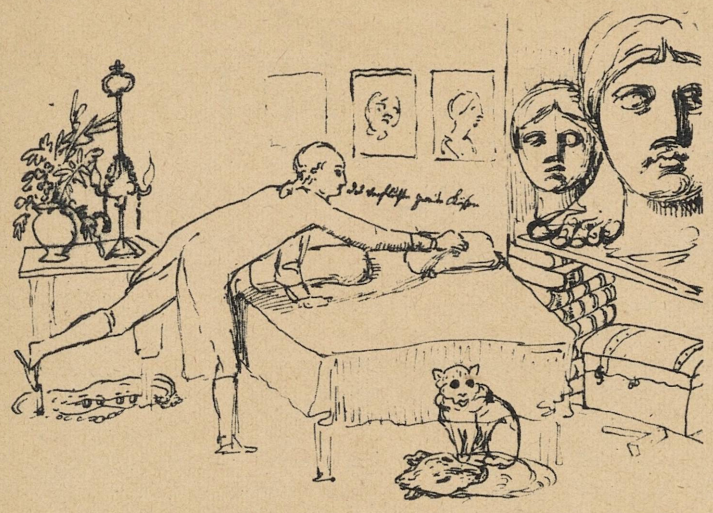
Om aftenen, i lyset av petroleumslampen, leste min far sin elskede Goethe, og han smilte da på en egen måte når en av oplevelsene i "Reiser i Italia" minnet ham om de dager da han selv engang, femogtyve år gammel, blåøiet med kobberrød bart, med skuldre, hals og lemmer som en Herkules, for første gang gikk over Alpene. I mine øine besto et visst hemmelig slektskap mellem Goethe og min far. Ikke bare hans kraftige skikkelse og hans måte langsomt å snu hodet på tydet på det, men også hans ualminnelige kraft, som især fylte mitt hjerte med på samme tid svermerisk og øm beundring, da jeg jo var den av brødrene som mest lignet på min mor.

Om høsten og våren pleiet min far mot solnedgang å grave i haven med bar overkropp. Han elsket å grave og så og se gress og planter vokse op litt efter litt. Mor vilde heller ha anlagt en blomsterhave eller i det minste ha plantet roser mellem salaten. Men min far så mer heroisk på gartnerkunsten, han så i den en opgave, en moralsk gjerning, ikke som noe tidsfordriv, som det var for munkene. Menneskene skulde respektere jordens verdighet. Jorden må hakkes op, graves om ved manns hånd og ikke rakes og strykes glatt, den må bære frukt og ikke roser.

Min far arbeidet halvnaken i sin have, hvor alt vokste vilt, lik en kjempe som strever for å bli verdig Pindars første olympiske ode, viet Hieron av Syrakus. Ved hvert slag av hakken åpnet jorden sig, små bleke ormer kom til syne, snegler, mark og gressrøtter som så ut som hår. Ofte støtte hakken på en sten og slo gnister. Den synkende sol kastet sine svake ildstråler på min fars herkuliske kropp, og under den svedglinsende hud beveget musklene sig som fisker i nettet. Ennå mer beundret jeg ham når han kom ut i haven med pistolen i hånden. Han var en glimrende skytter. Det moret ham å plukke frukter ned med et skudd fra pistolen. Han valgte sig ut en pære, et eple, en fersken, en plomme eller en vindrueklase, stilte en kurv fylt med halm under treet, gikk på tyve skritts avstand og — bums falt pæren, eplet eller plommen fra den gjennemskutte stilk. Han drepte høner med et skudd gjennem halsen og det hendte aldri at han skjøt feil. Bare en gang hendte det at han bommet og skjøt kammen av en hane hvorpå han skjenket den livet. Hanen levet ennå i flere år lykkelig og tilfreds også uten kam, og hver morgen vekket den min far med et gresselig kykeliky. Det var hans samvittighets stemme, sa min far.

Goethes reisepass utstedt i Neapel for tilbakereisen til Rom i året 1787 for „Giovanni de Goethe di Weimar, Tedesco" (Johann von Goethe fra Weimar, tysker)

„DEN FORDØMTE OVERFLØDIGE PUTEN". I sin leilighet ved korsoen i Rom bøier Goethe sig over sengen og griper ergerlig efter „den fordømte overflødige puten". I forgrunnen sitter huskatten. Til høire troner det kolossale hode av Juno Ludovisi ved siden av andre gipsfigurer av antikkens menn på et brett som støtter sig på Winkelmanns og Livius' verker

August måned tilbrakte vi i Pratos fjell, i Schignano, og en dag skjøt min far med det første skudd korken inn i halsen på en flaske vin, som lå på bordet. Det beste var at flasken ikke gikk istykker. Korken opfanget kulen og holdt den fast og støtet ebbet ut i vinen. Det var en slik prestasjon at skogarbeiderne fra Schignano som så på dette underet, skyidet sig og tok sine jaktgeværer ned av veggen og begynte å skyte på tomme vinflasker. Ennå idag, så mange år efter, skyter ungdommen fra Schignano om søndagen om kapp med hagl og kuler idet de skyter bunnen ut på vinflasker som ligger på bordene. Således ble min far ophavsmannen for den mandige tradisjon, som ennå idag lever videre i fjellene der, og når jeg kommer til denne egn igjen, til disse tro, naturlige folk, føler jeg mig hver gang som en Heraklide, som sønnen til en skaper av landlige myter. Min far, som ellers var tung av natur og hadde en heftig karakter, tilla sig — når han leste Goethe — helt den olympiske munterhet, som for mange er tegn på høieste visdom, mens den inngjød oss barn med overmåte stor respekt, for ikke å si frykt. For en bagatell var nok og denne herlige, neoklassiske fasade forsvant. Min fars skjønne ansikt ble rødt av vrede, det flammet op i hans blå øine, hans marmorpanne ble igjen til kjøtt, en fremmed stemme tordnet gjennem huset og vi barn søkte så hurtig som mulig tilflukt i haven. "Tyskeren er våknet", hvisket vi da til hverandre. Men dette hendte heldigvis bare sjelden. Hans teutonske vrede forvandlet sig likeså snart igjen til et smil som Toskanas lyse horisonter, høidedragene bevokset med oliventrær, sypresser og pinjer, som min mors hvite panne og det rene blikk fra oss barn innga ham.

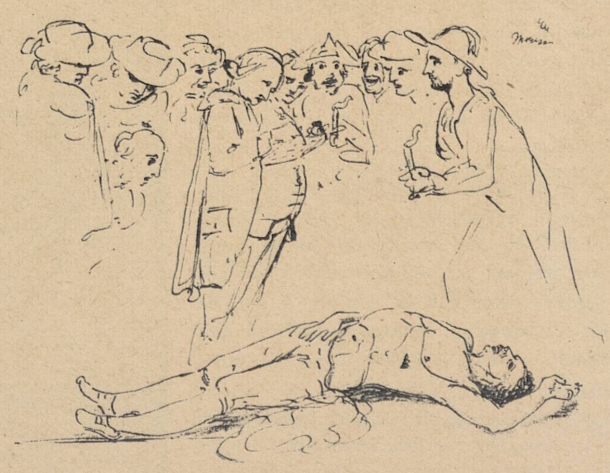
Da så våre barndoms eventyr litt efter litt mistet sin fortryllelse, brøt en dag også Wolfgang Goethe, denne herkulessøile fra fars dikterverden, som en forfallen portstolpe sammen for våre øine, og grunnen til dette var at da jeg for første gang leste "Reiser i Italia" opdaget at Goethe bare hadde tilbrakt noen få timer i Florenz, fordi — som han skrev — denne gotikk kjedet ham, han hadde sett meget vakrere i Tyksland. Det skulde virkelig finnes noe skjønnere enn Santa Maria Novella og Adolfos campanile, noe bedre enn Brunelleschi, Giotto og Maitani! Vi barn var oprørt og bedrøvet, min far tidde forlegent. Han visste ikke hvordan han skulde forsvare sin elskede Wolfgang. Dermed var troldommen brutt. Den vinteren fastslo vi for første gang at Goethebysten ved enden av gangen var bedekket med et tynt lag av sved — vel som følge av fuktigheten i luften i forbindelse med varmen fra ovnen. Han likte ikke Florenz og dessuten svedet han! Da forsto min far at hans barn vokste op: nu måtte han utligne regningen. Med klokskap og takt, med en finfølelse som jeg alltid vil være ham takknemlig for, satte han litt efter litt Manzoni på Goethes plass. Mens han var forlovet, hadde han lært italiensk ved å lese "Promessi Sposi". Manzoni var for ham den noe ondskapsfullere, noe mer ironiske, mer menneskelige Italias Goethe. Den lombardiske himmels muntre grønne farver, sjøens stillhet, Renzos og Lucias rene følelser, den ikke tvilende tro på Gud og den guddommelige rettferdighet var for ham bilde på den romantiske verden som han selv stammet fra og som for oss barn sto som et land og et hjemsted for en særegen menneskehet. Han tok sin tilflukt til Manzoni som til et nærmere Italia, som til et som lå ham nærmere enn Goethes, og sikkert var en av årsakene til hans forkjærlighet for Manzoni hans kjærlighet til min mor, som ikke bare er fra Lombardia, men sågar fra Milano. Siden vi begynte med abc'n, vegret min far sig bestandig for å lære oss tysk, og han tillot aldri at vi tok timer i tysk hos en lærer. "Den som taler to sprog, har to fedreland", sa han, og heri lå klokheten til en mann som ble sitt blod, sitt folk og sitt land tro. "Tysk far til italienske barn", må dere skrive på min gravsten, erklærte han smilende.

Så kom krigen. Da min bror og jeg dro til fronten, ledsaget han oss til jernbanen. Han var dødsblek, spissene på hans bart dirret, men han smilte. Han hverken omfavnet eller kysset oss, ikke et overflødig ord, bare et langt, fast, mandig håndtrykk. "Jeg vet dere vil gjøre ære på mig", sa han mens toget allerede rullet avsted. Om våren 1918 ble min divisjon sendt fra skyttergravene ved Grappa til Bligny i Frankrike. Jeg kunde gi ham beskjed i rett tid og han kom til Milano for å se mig kjøre gjennem byen. Han var stolt av mine ordensbånd, av mine arr og av mine flammekastertegn. Transporten satte sig i bevegelse. Min far dro et par mansjettknapper av gull op av lommen. "Jeg vilde gjerne gi dig dem," sa han, "men jeg kan ikke. For mig er de et minne. Jeg låner dig dem. Vær så snild og bring dem tilbake til mig igjen, de er dyrebare for mig." Ellers sa han ikke noe. Jeg var rørt og lykkelig over dette, men jeg ikke fant ord for til å uttrykke min takknemmelighet. Han gikk ved siden av toget og det var første gang jeg så ham gå som en italiener. Det var ikke mer en langsom, hård og tung gang, men en ny, lettere. Og ennå idag — han er femogsytti år gammel og hans kobberrøde bart er blitt hvit — går han fremdeles med den italienske gang som han en dag lærte av sin sønn og som — kanskje — er det eneste som hans elskede Goethe ikke kunde lære ham.

Tegninger
av J. H. Wilhelm Tischbein
1751—1829

MORITZ' BRUKNE ARM. Goethes venn, forfatteren Karl Philipp Moritz brakk armen under en ridetur og blir på en rørende måte pleiet av Goethe (knelende foran Moritz) og Tischbein (bak Moritz)

MORD-PROTOKOLLEN. Goethe og Tischbein, de to uadskillelige venner, oplever i Rom ved skinnet fra stearinlys en nattlig optagelse av en mordprotokoll på selve gjerningsstedet. Tischbein og Goethe kan kjennes ved siden av hverandre blant skikkelsene ut til venstre. (Begge med hatt, Goethe den annen fra venstre)

Den kameratslige handling

Flyvernes våpenbrorskap

De kameratslige handlinger ved frontene i denne krig er utallige. De får sitt skjønneste og edleste uttrykk i det øieblikk da det annet jeg gør spontant till handling uten hensyn til eget liv. Vi ble tvunget til en nødlanding i Middelhavet. I siste øieblikk hadde den siste mann av besetningen forlatt det ødelagte fly. Vi svømte bort fra flyet som måtte synke i løpet av få minutter og vilde trekke os med sig under. Da snudde plutselig flyføreren, dro sig bort til kabindøren og forsvant inn i det synkende fengslet. Kabinen var allerede begravd i bølgene, og bare den øverste del av skroget stakk op av vannet som en grå fiskekropp. Vi så denne kroppen bli mindre og mindre for hvert åndedrag. „Han er fortapt!" ropte en av de svømmende med tonløs stemme, for nå trykket vannet den siste luften ut av flyet med hvirvlende sprøit. Men da dukket der op to bunter av hvirvlene. Gummibåten og flyføreren. Gummibåten med hvilken han reddet livet for oss alle.

Hvor ofte spinner ikke skjebnen merkelige tråder fra liv til liv, fra mann til mann! Vinteren 1935 hadde en ung underoffiser reddet sin løitnant efterat flyet hadde måttet gå ned i Nordsjøen. Han fikk redningsmedaljen med bånd. Sa verdifull var dåden. Seks år senere blir en tysk sveit av ødeleggelsesfly over Sovjetunionen angrepet av motstanderens sterke, overlegne jagerstyrker. Kommandøren er trengt avsides og er i knipe mellem tre jagere. Den venstre motor faller allerede ut. Da angriper i siste øieblikk før det dødelige angrep, en sveitkamerat de tre sovjetfly, skyter ned to av dem og driver det tredje inn i skyene. De to tyske flyvere var de samme som for seks år siden. Underoffiseren, nå premierløitnant — hans løitnant, nå kommandør . . .

Slike handlinger kommer vakrest til uttrykk på den vidstrakte europeiske front blant våpenbrødre fra de forbundne nasjoner. Også blant dem er den kameratslige hjelp ett av de første bud. Herunder behøver det ikke alltid være livet som binder tyskere og italienere, finner, ungarere, rumenere, slovaker og bulgarere fastere sammen i et brorskap. Vi hadde med de siste dråper bensin og et defekt fly endelig funnet de fremskutte italienske poster i den libyske ørken. Vi møtte her offiserer og mannskaper hvis ansikter var blitt formet av den trykkende evige vidde og ensomhet og hvis karakter var blitt foredlet av en årelang kamp med menneskene og naturen. De forsto straks at det måtte komme an på hvert minutt for oss og gjorde med sine primitive midler mulig hva der ellers skulde syns umulig. En italiensk kamerat fulgte oss med sitt fly og ga oss beskyttelse over halve ørkenstrekningen, enskjønt en optrekkende sandstorm kunde bringe ham i største fare og deres radiomelding gikk foran oss som et kameratslig rop: Dere kommer vel, siden vi fikk anledning å hjelpe dere!

F. D.

Adskilt i kampen — forenet i seieren

„Signal"s krigskorrespondent, PK. Artur Grimm, besøkte de forbundnes flyvåpen på østfronten

Efter det seierrike fiendetokt forteller offiserene i de forbundne arméer, en ungarsk raj parancsnok, en italiensk senior og tysk major om sine oplevelser

Hvor de tyske Me 110 og de ungarske og italienske jagerfly viser sig i horisonten, står fienden overfor en hård kamp

Liktorknippet, bjelkekorset og trikolormerket, de forbundne tyske, italienske og ungarske luftvåpens fryktede tegn over det østlige kampområde

Bersaglierene stormer en sovjetsk bunker

Bersaglierene, en over hundre år gammel italiensk spesialtropp, regner sin oprinnelse tilbake til de sardinske skarpskyttere, som ervervet sig så stor berømmelse i de italienske enhetskrigene. Ved spesiell legemlig dyktighet og militær utdannelse

er bersaglierene i stand til å utholde de største strabaser og har derfor ofte ved offensiver kunnet fremtvinge avgjørelsen. Bersaglierene, som allerede tidligere var meget mobile med sine sykler, er idag i stor utstrekning motorisert, og råder over de mest moderne maskinvåpen. Fra denne tropps rekker er det kommet marsjaler og statsmenn, og også det fascistiske Italias øverste feltherre kjempet i verdenskrigen i det 11. Bersaglieri-regimentet

PK.-tegning: Krigskorrespondent Hans Liska

Italienske stoffer med tyske farver

Det „farverike hjørne" på en farvestasjon i verdens største fabrikk for lysekte trykte stoffer. Hundre millioner meter om året fremstiller dette norditalienske firma Foto: Heddenhausen

Den eldste og mest erfarne stempelskjærer i firmaet legger siste hånd på et kunstferdig trykkstoff

Den øvede hånds verk

Et besøk i verdens største stofftrykkeri

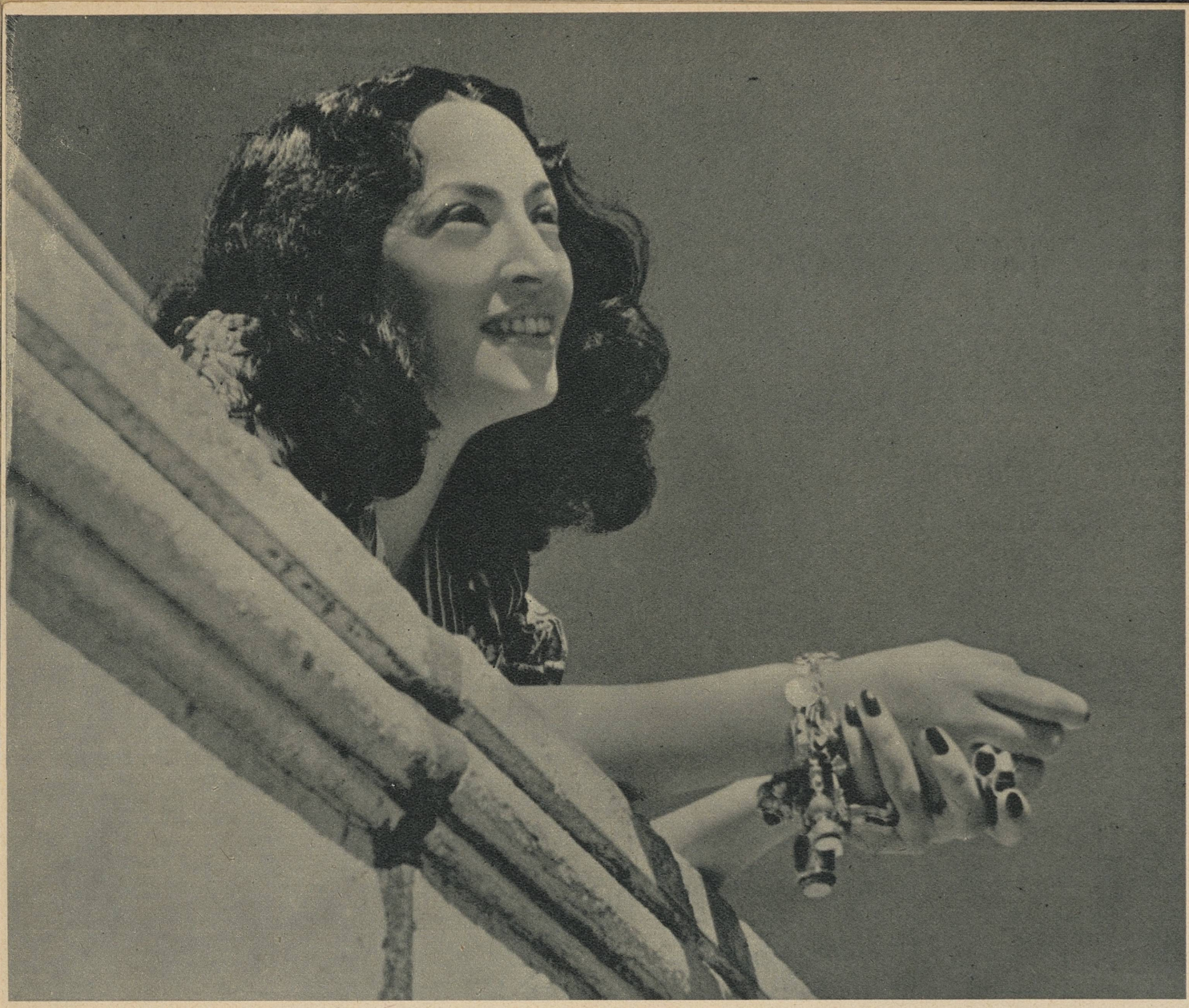

Hvordan virker det ferdige mønster? Prøvetrykket blir undersøkt over en lyskasse

Fotos:
Heddenhausen

Av én blir det tusen — hundre tusen. På det rullende bånd blir stoffet påtrykt de forskjelligste bilder

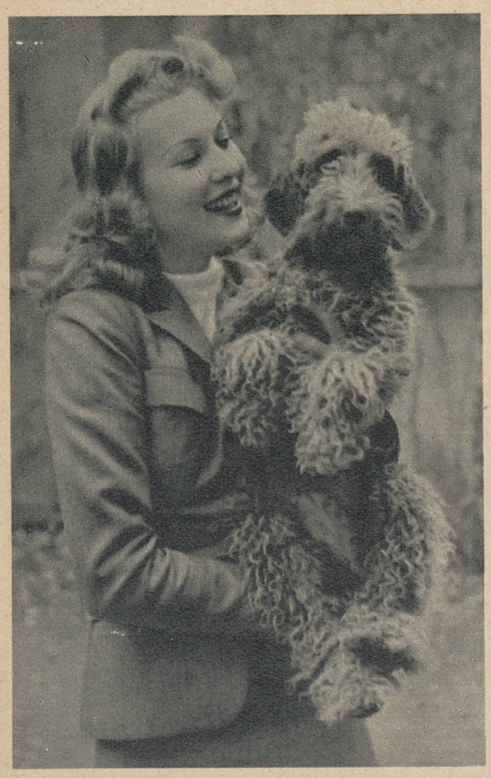
Det er Doris Duranti, hennes blikk er — som en av hennes landsmenn skriver — „så gåtefullt som hennes henders stiliserte gestus, som hennes hårs blåsvarte farve, som hennes huds evig vekslende transparens." I den nye filmen „Oasen Giarabub" spiller hun som den eneste kvinne blant bare menn

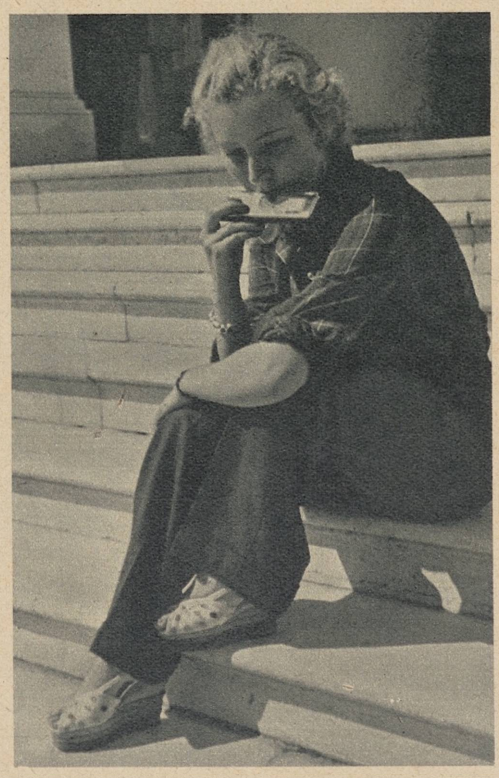
MELLEM SVART OG BLOND

i Cinecittà — den italienske filmby

Et lands filmer gjenspeiler dets innbyggeres forkjærlighet for bestemte menneskетyper. Italia gjør ingen unntagelse i dette, tvertimot, det liker typene mest mulig utpreget. Med henblikk på kvinnene i filmen, betyr det at italieneren setter pris på „svart" og „blond" i dets ytterligheter, hvorved disse begreper stort sett går ut over hårfarvens område, som omfatter og kjennetegner skuespillerinnens hele vesen. Det er ikke riktig at italienerne derved gir den blonde fortrinnet, likesom det heller ikke er riktig åt blondheten er så sjelden i Italia som man ofte antar — selv om man i det store og hele treffer hyppigere på den i nord, især i Lombardia, enn i syd. „Blond" og „svart" er, særlig på film mer attributer til det dramatiske, og en optisk understøttelse av det psykologiske kontrapunkt i handlingen. Ved denne konstatering må man nå ganske visst ikke komme på de tankene at de „blonde" er de „gode" i filmen, og de „svarte" skurkene — eller omvendt slik som alltid „vampyren" i amerikanske filmer ubetinget måtte være en blondine. Det vilde være det samme som å gjøre italiensk films åndelige og kunstneriske kvalitet og dens skuespilleres dyktighet en stor urett.

Fotos: Dr. Eugen Haas, Roma

Nyopdagede „blonde talenter"

Mariella Lotti og Valentina Cortese, er de førende blondiner i italiensk film. Den første har bare vært to år ved filmen, men har allikevel allerede spilt i flere roller; den lille Cortese — usannsynlig ung — har allerede opnådd hovedrollen i filmen „Primo Amore"

HELT LYSEBLOND ER OGSÅ VIVI GIOI. Hun er halvt norsk og snakker flytende tysk. Det sies at vi snart vil få se henne i tyske filmer

Prøv Deres smak!

Et lite kapitel om motekombinasjonens kunst

av Ilse Urbach

Paljettene skinner gjennem slørets skyer, som ombruser hals og ansikt i bølger helt ned til skulderen

Nei, det er ikke sokker. Tvertimot en ny, halvhøi støvel av semsket skinn, som alle damer sikkert straks vilde bli begeistret over, fordi den varmer så godt og gjør slanke ben ennå penere

Et kaprisiøst innfall: en paljettmuffe som en velkommen tilsetning til en elegant eftermiddagsdrakt

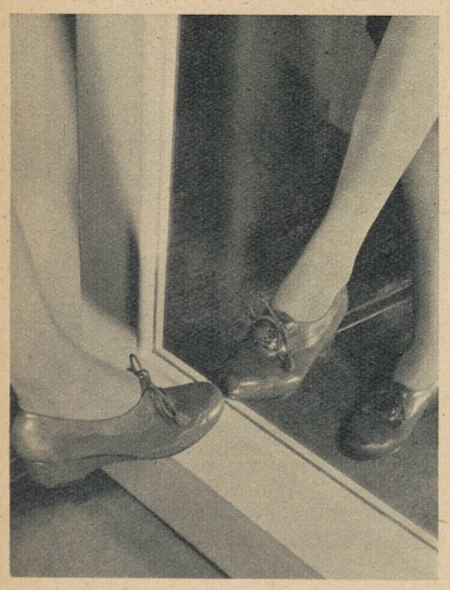

Et rundt, friskt ansikt hører til denne orrhanefjæren over den flate kappen, og den vil forskjønne det meget mer enn et smalt, verdig ansikt

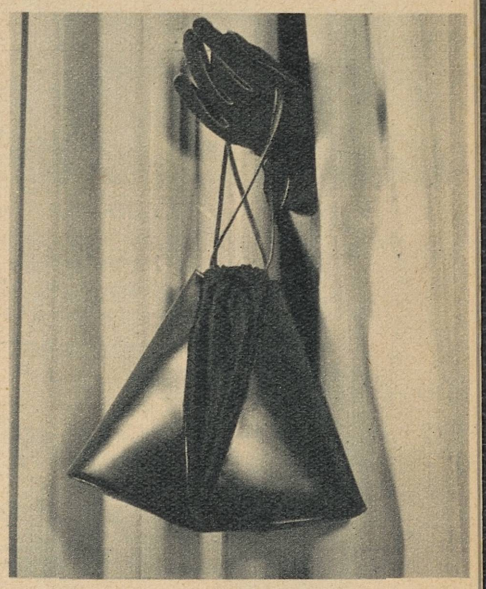
Vesken i praktisk posefasong passer både til brunt og svart: for besetningene og kjernestykket av semsket skinn er fordelt jevnt

Det sitter en ung pike på toget. Hun er ikke særlig elegant kledd, men godt og smakfullt. Den brune ullkåpen med belte og store lommer blir avsluttet bløtt og varmt ved en smal brun persianerkrave. Over den lyser det frem et gult mønstret silketørkle. De brune skoene har kilehel, den brune filthatten har den ungdommelige collegeformen; veske og hansker er uten pynt, glatte og sportslige. Den unge piken er ikke særlig original, hun vil jo heller ikke virke påfallende i kretsen av unge fruer og piker, som alle kler sig på en så tilbakeholdende og allikevel stilfull måte. Nå kommer vi på den tanken, hvordan hun vel kunde ødelegge dette så fikst sammensatte antrekk, hvis hun istedetfor den runde lille hatten, som lot lokkene komme til syne, hadde valgt en toque med slør og skinnende agraff. Og hvis hun istedetfor den smale brune bokskalv-

Kilehelen gir foten en sikker støtte, men den kan ikke brukes til enhver drakt. Det rødbrune semskede skinn er forarbeidet med øgleskinn

vesken hadde valgt en aftenveske av paljetter, og istedetfor kileskoene dypt nedskårne sandaletter av fantasifarvet lær! Den unge damen vilde sikkert ikke vekke slik opsikt med det, som den umulige damen, som til en blomstret sommerkjole bærer en rutet trekvart lang jakke, hatt med slør og tofarvede sko — og allikevel vilde det gode inntrykk av hennes fortryllende drakt bli ødelagt ved en uoverlagt bagatell. Det betyr ikke at man ikke skal risikere noe i moteveien — et muntert innfall forhøier ofte mangen gang den gode virkningen —, men man skal under alle omstendigheter passe sig for å bære forskjellige „dagstidsdeler" og for farver som ikke står til hverandre, som f. eks. brunt og svart. En svart hatt kan gjøre den kjekkeste brune drakt helt umulig fordi den ikke hører til. På denne siden har vi nå blandet mote-tilbehøret for tre drakter sammen. Ethvert tilbehør er vakkert og egenartet på sin måte — men hvordan kommer den ene del overens med den annen? Og hvordan passer det enkelte til det hele, til den tilsvarende sko, kjole, hatt kåpe? Det skal De nå avgjøre! Bevis at ingen smakløs motefeil kan unngå Dem, at De er istand til å felle Deres sikre dom foran garderobeskapet: hva passer best?

Denne flott tilskårne pose passer ganske visst mindre til en eldre dames alvorlige pelskrave — den passer bedre i unge hender

Fortryllende og samtidig praktiske er disse eftermiddagsskoene, som virket særlig apart ved en spenne

Som en fisker — hvorfor ikke? Den brune kappen, som innrammer ansiktet og er trukket langt ned bak, er meget hensiktsmessig for kolde dager

Alle disse tingene hører til tre kombinasjoner. Still dem sammen efter Deres eget valg — og se så efter på neste side, hvor riktig De har valgt

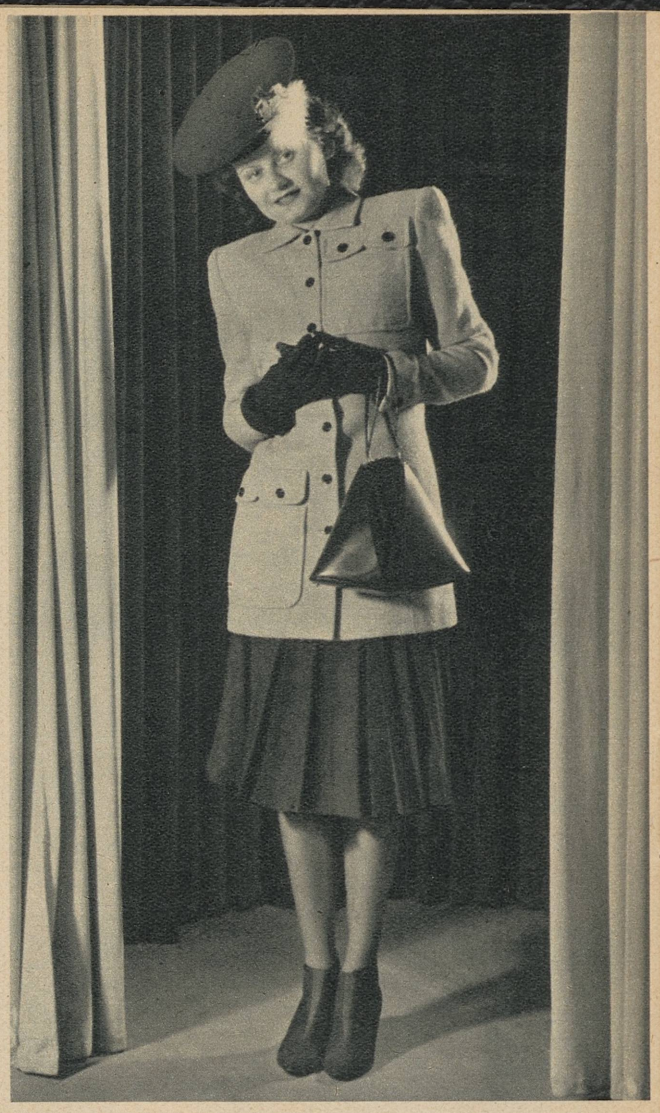

DETTE ER DET RIKTIGE: veske, sko og kappe utfyller i sin aparte form kåpen, som er laget av lysebrunt ullstoff — „Chou-Chou", efter pekingeserhunden, heter den nye motefarven — og har kostbare nertsermer

DETTE ER DET RIKTIGE: den draperte eftermiddagskjole har funnet sin passende ledsager — slørhatten i likeså myke konturer, den morsomme paljettmuffen og „Cocktailskoene" av semsket skinn

Fotos: Annelise Schulze

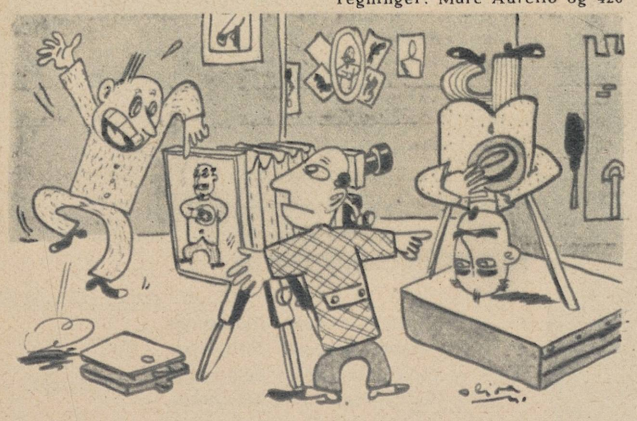
DETTE ER DET RIKTIGE: den flate pelskappen med den muntre fjæren, den trekantede posevesken, de halvhøie skoene og den trekvart lange jakken med mørke knapper understreker foldeskjørtets ungdommelige virkning

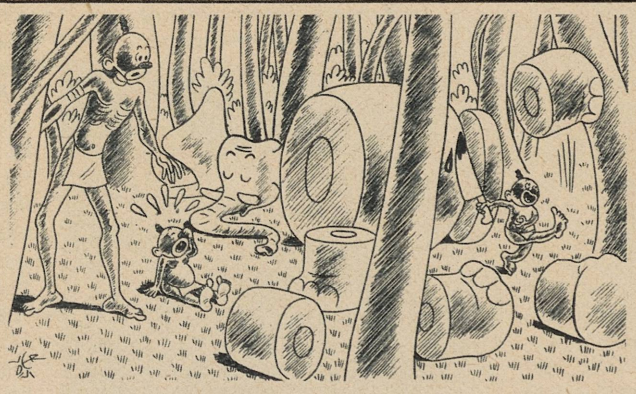
„Alfons, egentlig har jeg kjøpt de kunstige øienbrynene til mig, for jeg trenger dem!"

ITALIANA

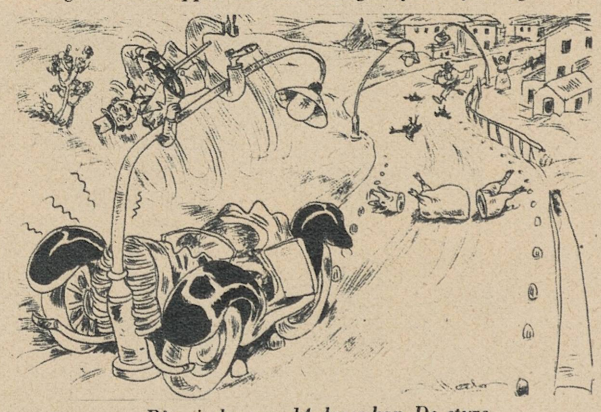
Tegninger: Marc Aurelio og 420

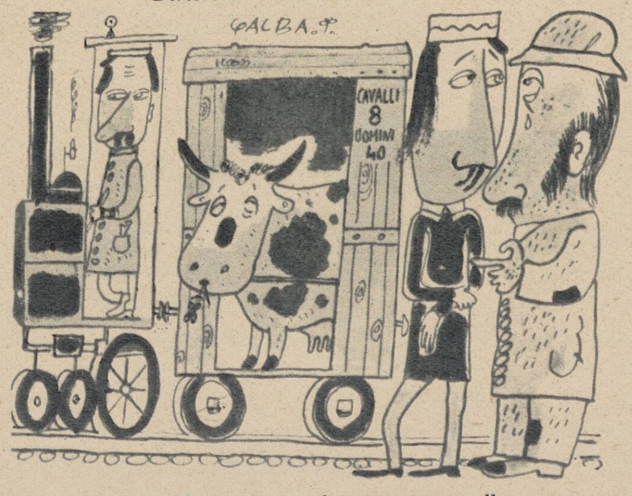
„Jeg måtte stille ham op slik, ellers vilde jeg jo ha sett ham omvendt!"

Jungelbarn: „Pappa, han har ødelagt elefanten for mig!"

På mindre enn 14 dager kan De styre Deres bil selv — sto det i annonsen

Hun må ikke vite at man lager smør av melken hennes, ellers vil hun reise på første klasse . . .

ANEKTOTER

Slik var han Efter slaget ved de Masuriske sjøer, hvor en russisk armé i 1915 ble tilintetgjort av Hindenburgs tropper, spurte en minister, som besøkte seierherrens hovedkvartér, generalobersten hva han hadde gjort i de kritiske timer, da han sikkert hadde vært meget ophisset.

Med dypt alvor svarte Hindenburg at han i slike tilfelle plystret.

„Men jeg har da aldri hørt Dem plystre?"

„Det stemmer!" lo Hindenburg. „Men jeg har heller aldri vært ophisset."

Motregning „Jeg får vel rabatt", sa mr. Mackintosh, da han opsøkte sin huslæge med regningen for behandlingene av hans sønn. „Utelukket", svarte lægen, „det er jo den vanlige tariff." ‚Det kan vel være doktor", svarte skotten. „Men min gutt har da smittet hele klassen med skarlagensfeber."

Keiser og veteran En veteran i det gamle Rom var innviklet i en prosess og henvendte sig til keiser Augustus med bønn om å forsvare ham for retten. Augustus som kjente veteranens mot og hans lange tjenester, lovet ham en dyktig forsvarer.

Skuffet ropte veteranen: „Sendte jeg kanskje en annen, da vi måtte forvvare dig mot Antonius?" Da gikk Augustus til Forum, la et godt ord inn for sin gamle veterans klage og vant prosessen.

Enhver har sin stolihet Ferdinand Paer, en berømt italiensk musiker fra det 18. århundre, kunde opføre sig meget drastisk. Engang fikk han fra en parveny en invitasjon til en fest. I innbydelsen fantes følgende passus:

„Man bes møte med lakksko."

Paer sendte derpå følgende svar:

„Mester Paers sko tar med takk imot innbydelsen og vil ikke forsømme å delta i festen. Dessverre kan deres eiermann ikke ledsage dem, da han er blitt syk."

Og Paer lot virkelig sin tjener bringe verten et par skinnende lakksko.

MODERNE HOTELL-KULTUR

Tro mot gammel tradisjon er de tyske hoteller også idag stadig optatt med å fullkommengjøre utstyret. Således har det kjente „Central Hotel" i Berlin ombygget en hel etasje til en „Tysklands-etasje" slik at hvert av de helt moderne utstyrte værelser har navn efter en tysk by og har store fotos fra denne byen. I den likeledes nye „Berliner-etasjen" forestiller hvert værelses navn og bilder en severdighet i Berlin. Hotellene mistet så ikke bare sin ensformighet, men de gir også gjesten straks en ansporende oversikt over det vakre Tysklands og dets interessante hovedstad.

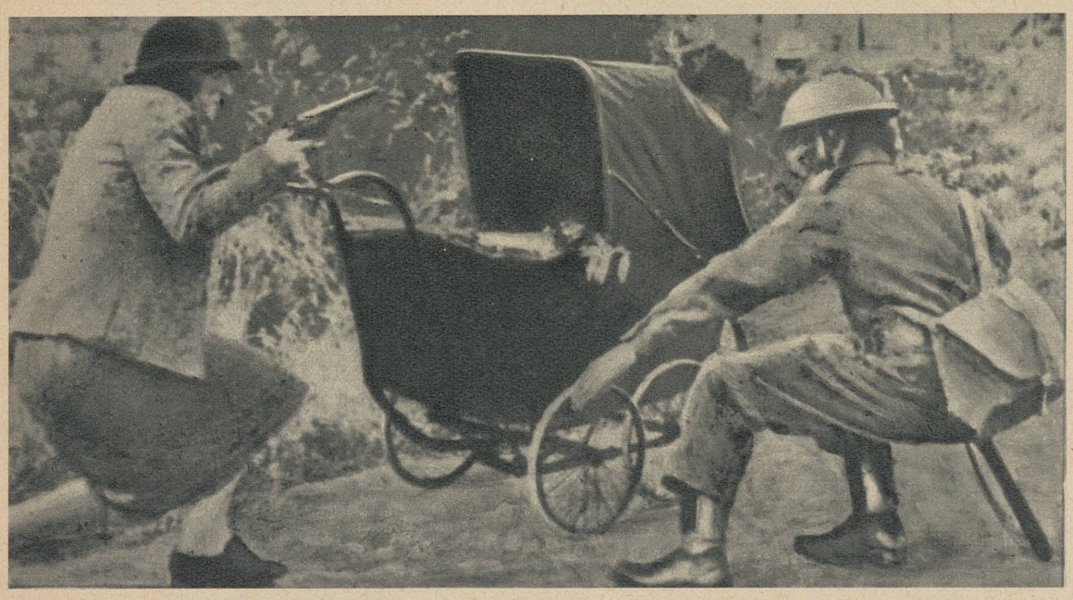
CENTRAL-HOTEL · BERLIN · AM BAHNHOF FRIEDRICHSTRASSE

„KRIG" UTEN FIENDE I USA. Soldater i forbundsarméen bevokter i „heltepositur" en fabrikk for flydeler i New Jersey
Fotos: PK. Meinhold, A. P., PK. Hochscheidt

AMERIKANSK TEGNER SER ROOSEVELT, „krigens far", ved den daglige senge-frokost-konferanse. Til høire sitter hans rådgiver Hopkins, helt til venstre hans livlæge, i midten en mann som forteller vitser

HOME GUARDS (britisk hjemmevern) over pa Londons forsvar mot „Femte kolonne" og fallskjermjegere. En „Femte kolonnes barnepike" overrasker en vaktpost

DET SISTE. Bolsjevikiske „gravstener" på en „kirkegård" i Sovjetunionen

En liten sangs merkelige suksess

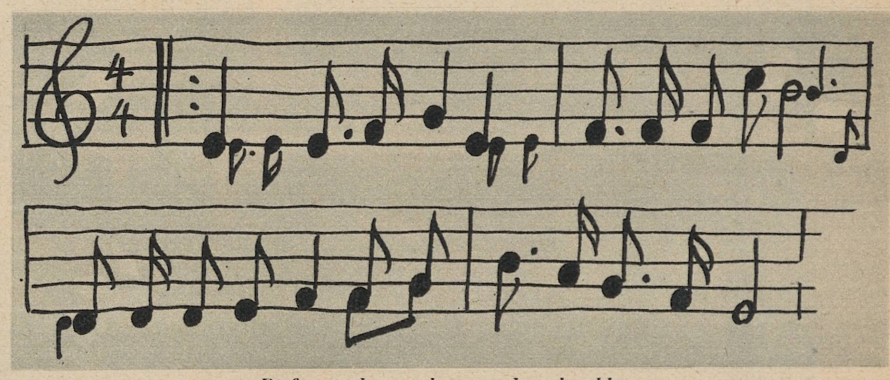
...med dig, Lili Marleen!

For ca. fire år siden ble der i en kjellerrestaurant i Berlin for første gang sunget en liten sang som tilhørerne syntes godt om uten at den dog efterlot noe særlig varig inntrykk. Imidlertid fant den med kabaretsangerinnen Lale Andersen veien til grammofonplaten og ble en sang blant så mange andre. Den het „Lili Marleen", teksten skrev sig fra hamburgeren Hans Leips bind dikte „Die kleine Hafenorgel", og melodien er av Norbert Schultze.

Tre år senere, sommeren 1941, ble den tyske „soldatsender Beograd" satt i drift. Det foregikk en smule hodekulls, og til dens hurtig improviserte inventar hørte også en koffert full av mer eller mindre (mest mindre) aktuelle danse- og slagerplater — blant disse også „Lilli Marleen". Sangen ble

Lale Andersen ledsager med håndbevegelser de første taktene i sangen „Under lykten"

De første takter av den mest skattede soldatsang

Med tillatelse av Apollo-Verlag Paul Lincke, Berlin SW 68 — Foto: Hedda Walther

som de andre slagere sendt ut i eteren. Få dager senere kom der dusinvis av soldaterbrever med spørsmål om ikke sangen „som lykten forekommer i" kunde bli gjentatt? Hvorfor ikke? Resultatet var en sann flom av feltpostbrev fra Frankrike, Norge, fra Kreta og fra Ukraina: send „Lili Marleen".

Siden da, nå allerede i mange måneder, har soldatsenderen Beograd hver kveld klokken 10 sendt „Vaktpostsangen", „Lyktesangen" og hva den ellers blir kalt, til alle fronter, og hundretusener av tyske soldater blir ikke trett av å høre den atter og atter. Hele Europa over blir den plystret og nynnet, og Lale Andersen kan aldri optre uten å måtte synge den minst to ganger:

„Vor der Kaserne, vor dem großen Tor
stand eine Laterne, und steht sie noch davor,
so woll'n wir uns da wiedersehn,
bei der Laterne woll'n wir stehn wie einst,
Lili Marleen."

(Ordrett oversettelse av ovenstående vers)

„Foran kasernen, foran den store port
sto en lykt, og står den ennå der,
så vil vi møtes der igjen,
ved lykten vil vi stå som engang
Lili Marleen."

Hva er hemmeligheten ved denne suksess? Lale Andersens stemme? Hun sang også mange andre vakre sanger. Selve sangen? Den hadde vært kjent i årevis uten å bli berømt.

Bare Lili Marleen kunde opklare denne gåte, Lili Marleen, som ingen noensinne har sett . . .

Det siste verset . . . „Op av det stille rum, op av jordens grunn hever mig som i en drøm din forelskede munn . . ."

Morgenfriskhet —
er grunnlaget for en god dag!

En skylling om morgenen med Odol er dobbelt virksom. Den virker oplivende og forfrisker og gir varig beskyttelse mot infeksjonsfarer i luften.

ODOL

LINGNER-WERKE DRESDEN

Interessant vitenskap

TEKNIKKEN BERETTER

Bilen får „finner"

Først i den senere tid er man kommet i tanker om at biler er amfibier, som beveger sig på grensen av to elementer: på jorden og — samtidig i luften. Aerodynamikeren spiller derfor også en meget betydelig rolle ved bilfabrikasjonen; det skyldes hans arbeid at moderne, strømlinjeteknisk riktig formede vogner med bare 45 HK kan opnå en hastighet av 150 kilometer i timen. Imidlertid rummer dette fremskritt nye farer. En plutselig sidevind kan trenge disse hurtigkjørende biler bort fra veien. Ofte har man bare en brøkdel av et sekund til å legge rattet om, og især strømlinjebilene har vist sig ømfintlige i denne henseende.

Ved grundige forsøk med modeller ble disse forhold nå opklart. Det ble konstatert at det i høi grad kommer an på vindens retning til vognens tyngdepunkt. Da man først var blitt klar over det, var det lett å finne en utvei: en strømlinjebil ble forsynt med to parallelle „spaltfinner" i likhet med siderorene på et fly. Disse finnene har en gunstig innflytelse på luftkraften, og „finnebilen" holder sig — selv ved de heftigste kastevinder fra siden — rolig på veien og viser ingen som helst tendens til å bryte ut, hva forsøk med modeller og praktiske prøvekjøringer har bevist.

Hermetikkbokser av aluminium

Den „klassiske" hermetikkboks er laget av hvitt blikk, det vil si av fortinnet jernblikk. Ca. 40 prosent av det tinn som forbrukes i verden går til hermetikkindustrien. Man har derfor sett sig om efter en erstatning. Under de forsøk som den tyske forsvarsmakt og rikskontoret for metaller har foretatt, ble nesten en halv million aluminiumsbokser lagret optil to og ethalvt år, og med beste resultat. De nye boksene er kjemisk likeverdig med hvitblikket for de fleste formål, hyppig også overlegent. Spesielt for kjøtt, fisk, melk og ost viser aluminiumet sig meget motstandsdyktig. Dessuten veier de nye bokser bare en tredjedel av det de veide hittil — også en fordel som ikke må undervurderes. Ved riktig formning tilfredsstiller de alle mekaniske fordringer.

FRA LÆGEVERDENEN

Hoppemelk mot kikhoste?

I de siste årene hørte man atter og atter om „nye" behandlingsmetoder mot kikhoste. Således skal for eksempel hoppemelk allerede efter kort tid ha en utmerket virkning.

Professor Brüning, Rostock, har prøvet denne fremgangsmåte, men har ikke sett noe spesielt resultat av det. Man kunde heller ikke vente noe annet, for hos mange nasjoner er hoppemelk ofte den eneste barneernæring, og barna får allikevel kikhosten. Heller ikke av innsprøitninger med kokt hoppemelk venter lægen sig noe godt resultat. Efter hans mening skulde det med denne metode forholde sig på samme måte som med de andre der er foreslått i den senere tid: hverken koppevaksinasjonen eller høideflyvningen brakte noen gode resultater, og allerede for omtrent hundre år siden opga man igjen å la barn som har kikhosten, innånde den luften som finnes i bestemte rum i gassverkene, fordi det var fullstendig hensiktsløst. Dette vil heller ikke forandre sig, hvis denne fremgangsmåte igjen ble gravd frem — forsynt med en pseudovitenskapelig erklæring.

Sover De riktig?

Et overraskende bidrag til søvnhygienen bringer berliner-nevrologen professor J. H. Schultz. Han gjorde den erfaringen at alle friske voksne enten hører til den „enfasete" eller „tofasete" type.

Den enfasete type opnår — omtrent mellem en halv til én time efterat han er sovnet inn — den dypeste søvn, ligger slik tre til fire timer og vender så efterhånden tilbake til våken tilstand. Det er folk som utfører sitt hovedarbeid om morgenen og ikke foretar sig noe om aftenen.

Den tofasete type opnår vel også efter omtrent en time sin dypeste søvn, men blir liggende slik bare to til tre timer og vender så hurtig tilbake til grensen for opvåkningen. Så gjentar dette sig igjen: han sovner ennå en gang fast inn og blir vekket igjen nettop når han ligger i sin dypeste søvn. Disse mennesker — der er likeså tallrike som enfase-soverne — føler sig lite oplagt om morgenen og høist misfornøid, men er om aftenen derimot meget foretagsomme. De klager alltid over „dårlig søvn" eller tror at de har ligget våken mange timer.

Den terapi som professor Schultz foreslår, er forbløffende: han anbefaler å korte nattesøvnen av til fem til seks timer. Til gjengjeld skal de øvrige atten timer avbrytes av en grundig søvn på ca. en time på et eller annet tidspunkt av dagen — det behøver ikke ubetinget være efter middagen!

Et tropemiddel mot trikinose

Et tysk preparat, som hittil var blitt anvendt mot bestemte tropesykdommer, har for kort tid siden hevdet sig mot infeksjon med trikiner. Mens man hittil regnet med tredve prosent dødelighet ved trikinose, ble ifølge en beretning av den tyske lægen dr. Kruchen, alle åtteogtredve syke på et sykehus friske igjen — på tross av at de var hårdt angrepet. Dermed er det for første gang blitt anvendt et virksomt middel mot trikinose-infeksjon.

30 000 EGG OM DAGEN. Den voksne termittdronning, hvis bakkropp har utvidet sig til et kjempemessige omfang, legger et egg hvert annet eller tredje sekund, altså cirka 30 000 egg om dagen, som må transporteres og tas vare på av de mannlige og kvinnelige termittarbeidere. Sannsynligvis kan termittdronningen holde på med å legge egg hele sitt liv, cirka ti år

Vidunderdyret termitten

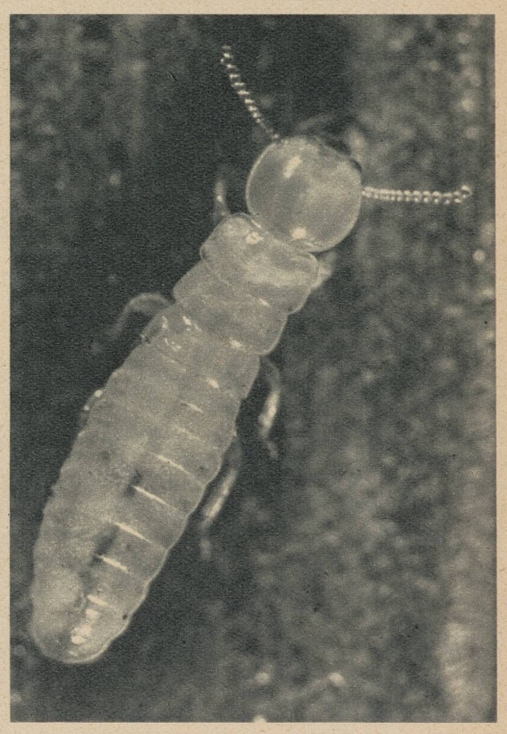
Det var en gang et ungt kongepar som levet i et ørlite kammer av tre og denne lille bolig var sågar innesluttet i glassfengsel. For dette kongepar av termittenes slekt befant sig i sin største fiendes hånd, nemlig menneskets. Men det ble på ingen måte dårlig behandlet, tvert imot, mennesket vilde at termitkongen og hans dronning skulde få beholde livet, få spise, formere sig og danne en stat. Han ønsket nemlig å studere deres liv i alle enkeltheter for å finne deres svake punkt, der hvor han kunde gi termittslekten dødsstøtet.

En stol som blir til en flishaug

Professor dr. Goetsch i Breslau har i lang tid beskjeftiget sig med det problem hvordan man kunde bli herre over termittene. De er i tropene de verste skadedyr som menneskelige byggverk kan bli hjemsøkt av. Deres yndlingsrett er treverk, og da de har den merkelige vane å ete sig gjennem treverket innenfra og utad og dessuten går hurtig til verks, så kan det forekomme at man setter sig på en stol som plutselig styrter sammen.

ØDELEGGELSENS VERK. Menneskenes byggverker som: hus, ledningsmaster, jernbanesviller blir ofte i løpet av kort tid ødelagt av termittene. Den økonomiske skade som termittene forårsaker er et brennende problem for alle nasjoner i tropiske og subtropiske land. Et inngående kjennskap til termittenes liv er imidlertid den første forutsetning for deres bekjempelse. Her ser vi en vinbjergstolpe som er ødelagt av termittene

TERMITTSTATENS ARBEIDERE må bygge reder, de har å sørge for ernæring og renslighet, for eggenes pleie og opdrett av larvene. De danner hovedmengden av termittfolket — det er dem dettes eksistens i hovedsaken avhenger av. I motsetning til f. eks. biene, kan de være av mannlig eller kvinnelig kjønn

Den besto til slutt bare av en tynn utvendig „hud" som termittene hadde latt bli til overs.

Derfor tok mennesket og fanget et kongepar og satte det inn i et trekammer. For bare ved et inngående kjennskap til termittenes liv kunde man gjøre sig håp om å få bukt med dem. Og kongeparet gjorde mennesket den tjeneste å „grunnlegge" en stat.

Termittenes stat blir for første gang fotografert

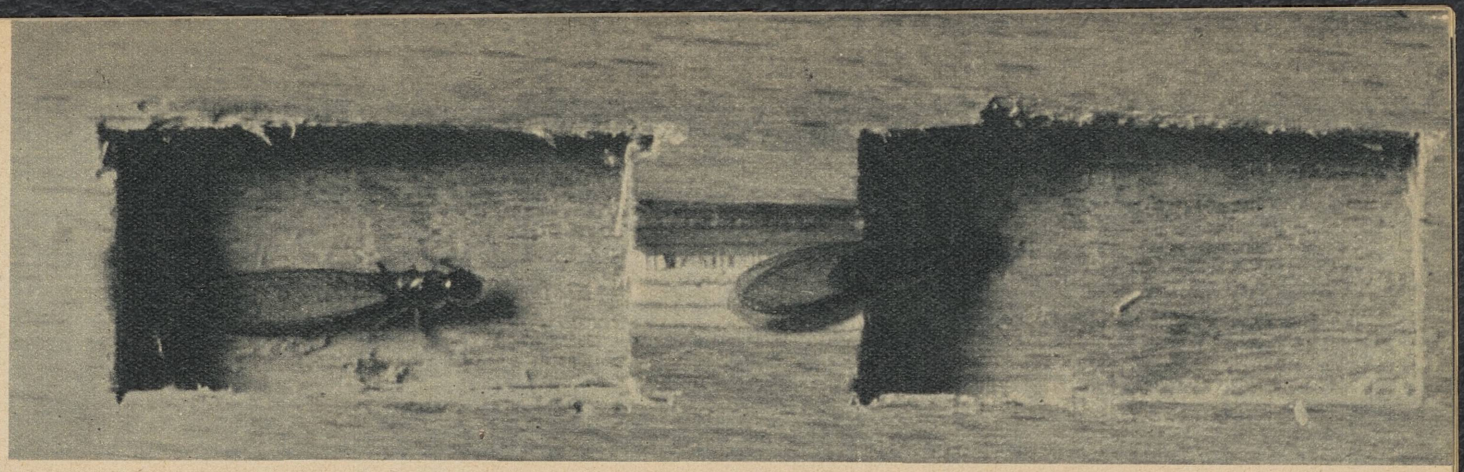
Dette er aldeles ikke noen selvfølgelig foreteelse. For første gang i Europa er det lykkes å iaktta dannelsen av en termittkoloni i laboratoriet og således var det for første gang mulig å fotografere denne foreteelse.

En termittstat blir dannet av et

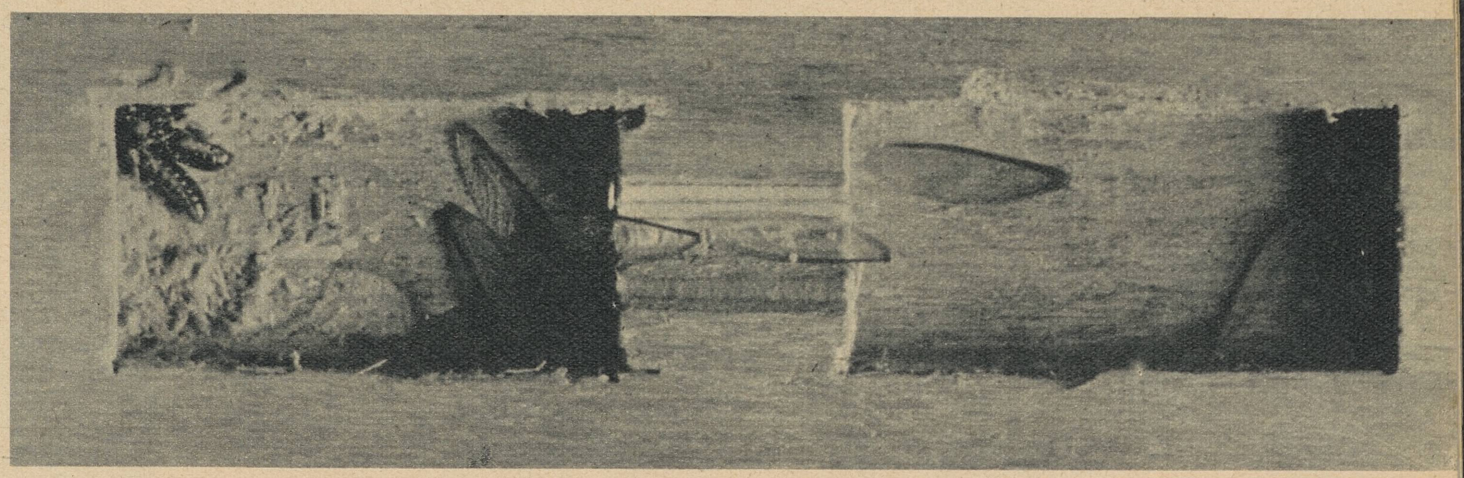
grunnleggerpar som blant hundretusen av sin egen art lærer hverandre å kjenne på en bryllupsflyvning. På en „elskovsspasertur" blir de „forlovet", derpå kaster de av sig vingene og søker sig ut en bolig. Et slikt pars efterkommere går op i et tall av hundretusener. De er opdelt i mannlige og kvinnelige arbeidere og i soldater av begge kjønn. Der gis „ekte" og „uekte" arbeidere. De „ekte" arbeidere har stoppet sin utvikling i en bestemt fase av sitt liv og forblir arbeidere hele livet. De „uekte" derimot er larver som kan utvikle sig videre.

Ved en overfladisk betraktning skulde man tro at det egentlig ikke skulde være så vanskelig å ødelegge en termittstat. For tilsynelatende dreier det sig jo i hovedsaken bare om å tilintetgjøre redet, som jo ved noen av de tropiske arter kan være et par meter høit. Når dronningen så på denne måte kommer av dage, så må jo de øvrige medlemmer av kolonien også gå til grunne. Men så enkelt er det ikke. Under disse omstendigheter blir der nemlig dannet nye „stedfortredende kjønnsdyr" som atter danner en ny stat.

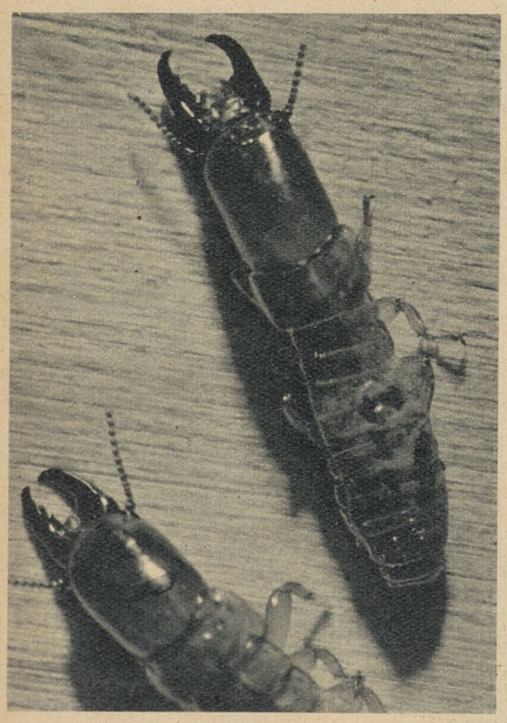
Professor Goetsch har foretatt følgende undersøkelser med en liten termittkoloni bestående av 1040 termitter. Blant disse 1040 insekter ble der fastslått et kongepar, 4 stedfortredende kjønnsdyr og bare 39 soldater. Kolonien ble opdelt i alle mulige kombinasjoner og anbrakt i kunstige reder av gips, tre eller glass og fikk forskjellig slags fór. I hvert av de enkelte reder ble der dannet stedfortredende kjønnsdyr når der var mer enn fire termitter i redet, og dette skjedde i et tidsrum på mellem ti dager og to måneder. Men så snart et ekte eller stedfortredende kongepar fantes, uteble dannelsen av ytterligere stedfortredende dyr. Gjennem professor Goetsch's undersøkelser er årsaken til disse merkelige foreteelser blitt opklart.

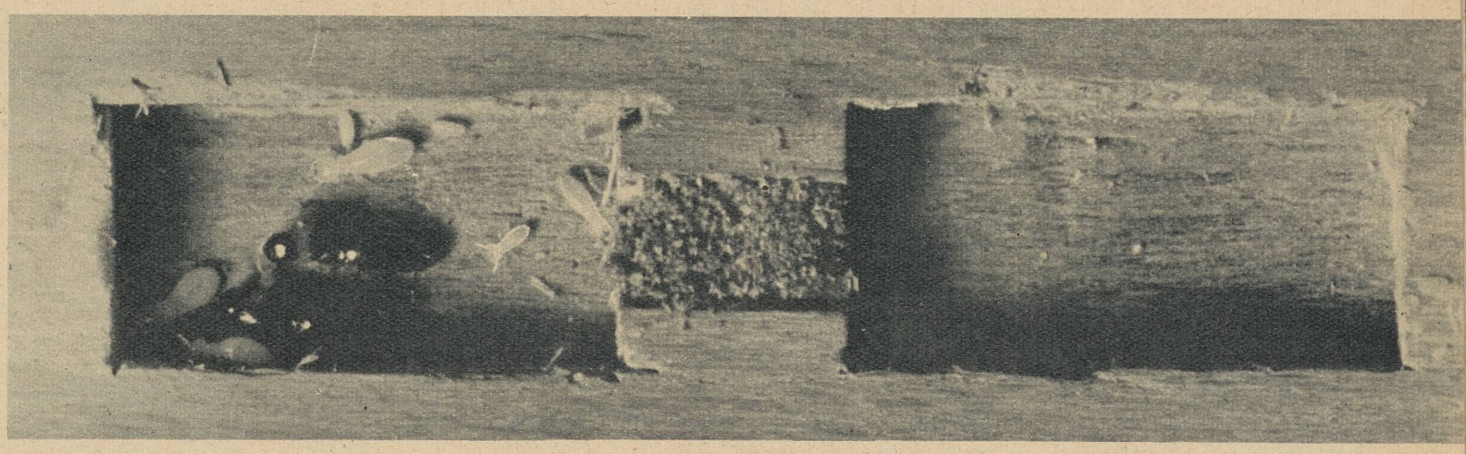
ELSKOVSSPASERTUREN. Efter bryllupsflyvningen begynner de vordende ektefeller å løpe efter hinannen — man taler da om en „elskovsspasertur". Her er de to „forlovede" termitter blitt tilbudt en celle av gagntre forat de samtidig skal kunne prøve treets motstandsdyktighet

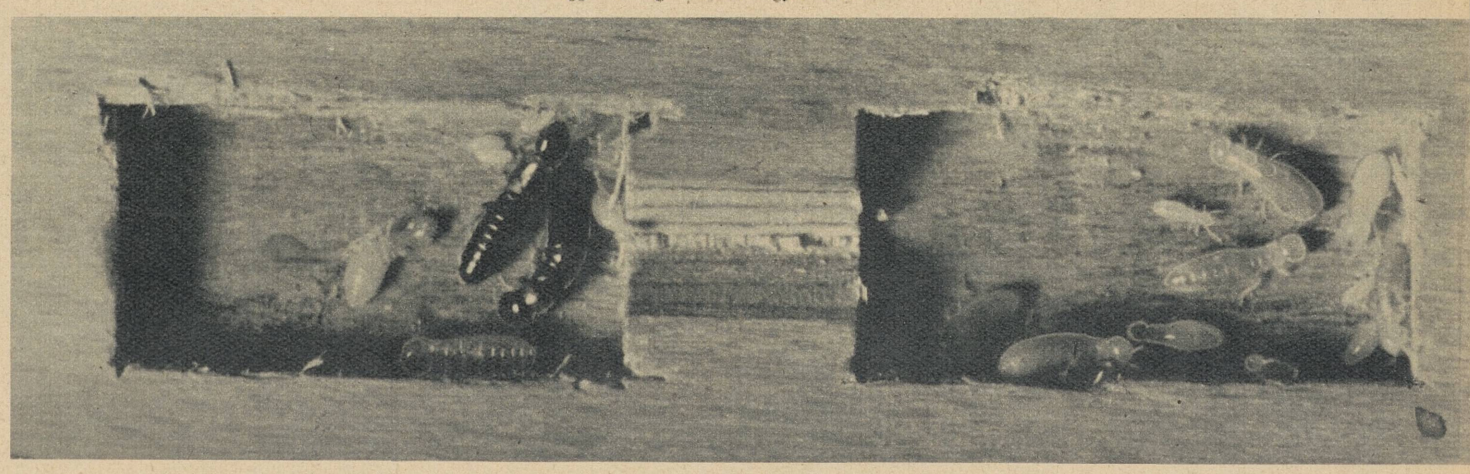
I „GRUNNLEGGINGSKAMMERET". Paret har mistet vingene. det begynner å grave sig inn i „grunnleggingskammeret" og utfører arbeidet i fellesskap. Disse to dyrene er kimcellen til en termittstat

BILDE AV EN TERMITTSOLDAT. Redets „soldater" — som for øvrig kan være av mannlig eller kvinnelig kjøn — er ikke i stand til å ernære sig selv. Deres eneste opgave består i å jage bort enhver som forsøker å trenge sig inn, de styrter sig over angriperen med sine skarpe sakser. Deres hoder er utvokset nesten til det absurde. Hvis de ikke blir foret av de andre termittene, så dør de

ET KONGEPAR HJEMME HOS SIG SELV. Et halvt år senere. I deres ørlille hjem, som er avstengt fra nabocellen, krabber larvene ved siden av kongen og dronningen, dessuten ligger det fullt av egg omkring — staten begynner å vokse

ET ÅR EFTER STATENS GRUNNLEGGING. Grunnleggingskammeret viste sig allerede å være for lite. Barrikadene som de selv hadde bygget er revet vekk, forat de også kan ta nabokammeret i besittelse. Ved siden av eggene og larvene er den første termittsoldat dukket op for å beskytte den nye termittsta

Termittenes merkelige ernærings-metoder

Termittenes kjønnsdyr pleier å avsondre stoffer som blir avslikket med begjærlighet av deres partner og av larvene og arbeiderne. Larvene og arbeiderne, som gjør tjeneste som pleiere revansjeret sig for disse „delikatesser" med å mate kjønnsdyret som under denne omsorgsfulle pleie utvikler sig videre. Fóret dannes i særlige kjertler hos arbeiderne.

Hvis nå dronningen mangler, f. eks. i en utskilt del av en koloni, så vet pleierne ikke hva de skal gjøre med det fór de har utsondret og mater hverandre gjensidig med det. Nå begynner især et av dyrene på grunn av fóringen å utvikle sig til stedfortredende kjønnsdyr, kjertlene avsondrer „delikatessene" og således opstår en stedfortredende konge eller dronning.

Men dermed er ikke alt sagt om termittenes merkelige ernæring. Professor Goetsch påviste at når der gis mange egg og lik av døde termitter å ete, så dukker soldatene op. Derimot ikke i reder hvor der hverken finnes egg eller døde redeinnvånere. I en stat hvor der av en eller annen grunn døde mange termitter, utviklet der sig hele „regimenter" av soldater. Spesielle næringsstoffer som larvene tok til sig ga støtet til deres utvikling i retning av soldater.

Takket være de undersøkelser som professor Goetsch har foretatt, vet man altså at det ikke tjener til noe å vilde ødelegge en hel termittstat. Små utskilte deler av redet arbeider hemmelig videre og danner nye, kanskje ennå farligere kolonier. Ytterligere forskninger vil komme til å vise hvilke veier man må slå inn på ved den biologiske bekjempelse av termittene. For i og med at det for første gang er lykkes å opdrette termitter i laboratoriet har vi alle muligheter for den videre forskning på hånden. Det vil da lett lykkes å fastslå impregnerte og ikke-impregnerte tresorters og stoffers motstandsdyktighet, hvilket vil være av stor betydning.

Heinz Graupner

TO EDUARD'ER . . . Eduard Künneke, komponisten av de verdensberømte operettemelodier, og Eduard Rhein, librettisten til hans siste operettesuksess „Traumland" like før generalprøven

RØKET — ALLEREDE UNDER PRØVEN. I en buffo-duett skal et strømpebånd ryke på en bestemt tid. Men her ryker det alt for tidlig

En komponist, en librettist og en

UROPFØRELSE

I Theater des Volkes i Dresden fant den 15. november uropførelsen av den nye Künneke-operetten „Traumland" sted. Eduard Künneke som har komponert „Fetteren fra Batavia", „Lady Hamilton", „Lykkelig reise" og mange andre suksessfulle operetter, ledsager oss i sitt nye verk efter tur inn i drømmelandet film, drømmelandet Stillehavet og drømmelandet kjærlighet

DEN STORE AFTEN NÆRMER SIG. Liv og røre, ophisselse og lampefeber hersker i ballettgarderoben — for ikke å snakke om solistgarderobene . . .

KOMPONISTEN AV „TRAUM-LAND" I DRØMMELAND. Mellem to prøver har Eduard Künneke trukket sig stille tilbake. Drømmer han alt om suksess og laurbærkranser?

HVEM STILLER VEL SINE SKO SÅ MERKELIG FORAN DØREN FOR NATTEN? Künneke er på ingen måte overtroisk. Men han mener allikevel at det er bedre å følge en gammel skikk før uropførelsen

OG LIBRETTISTEN — I PLAGENES LAND. Han plages av tusen tvil under den siste prøven. Vil alt klaffe? Skal han ennå forkorte noe? Forbedre? Ennå har han tid . . .

DEN STORE AFTEN ER KOMMET! „Bravo, bravo, akkurat slik hadde jeg tenkt mig det!" et par vennlige ord fra komponisten til koret i siste øieblikk

DRESDNER BANK

Filialer i alle deler av Stortyskland

I næringslivets tjeneste fra land til land

Intim forbindelse med banker i Europa og oversjøiske land

Pålitelig utførelse av alle bankforretninger

HUNDRE SEKUNDER FØR DEN STORE OPTREDEN. Av med kjolen, på med kjolen! Den henrivende subrette i sin garderobe før det ringer for siste gang

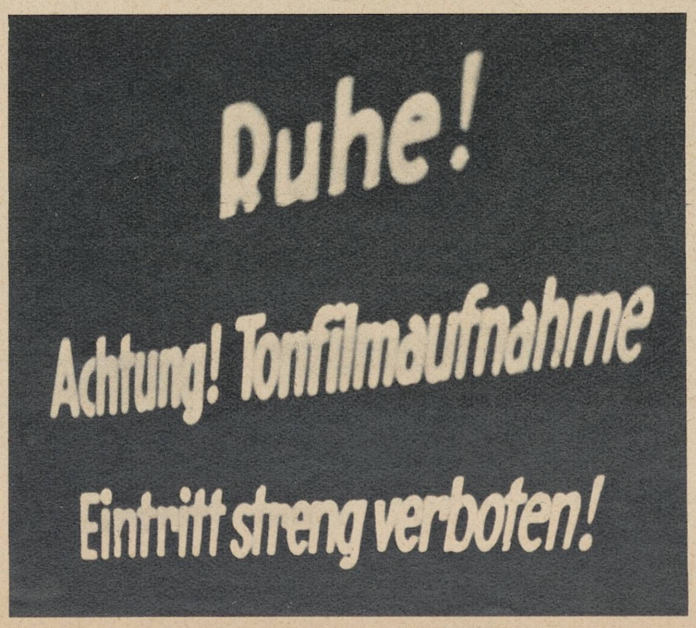
Fotos: Voigt

EDUARD KÜNNEKE DIRIGERER. Efter den store suksess må komponisten — tilkalt av bifallsstormene — selv dirigere musikken til mellemakten

TOOGFEMTI FREMKALLELSER. Drømmeland — lykkeland — suksessens land. Laurbærkranser til autorene, øredøvende bifall, strålende ansikter — de ytre tegn på en stor publikumssuksess

„VÆR STILLE!" roper en transparent. Forhenget går op for den store overraskelse: første akt spilles i et lydfilmatelier

„NACHSPIEL". Efter opførelsen kommer alle deltagerne sammen til en lystig fest i teaterkantinen

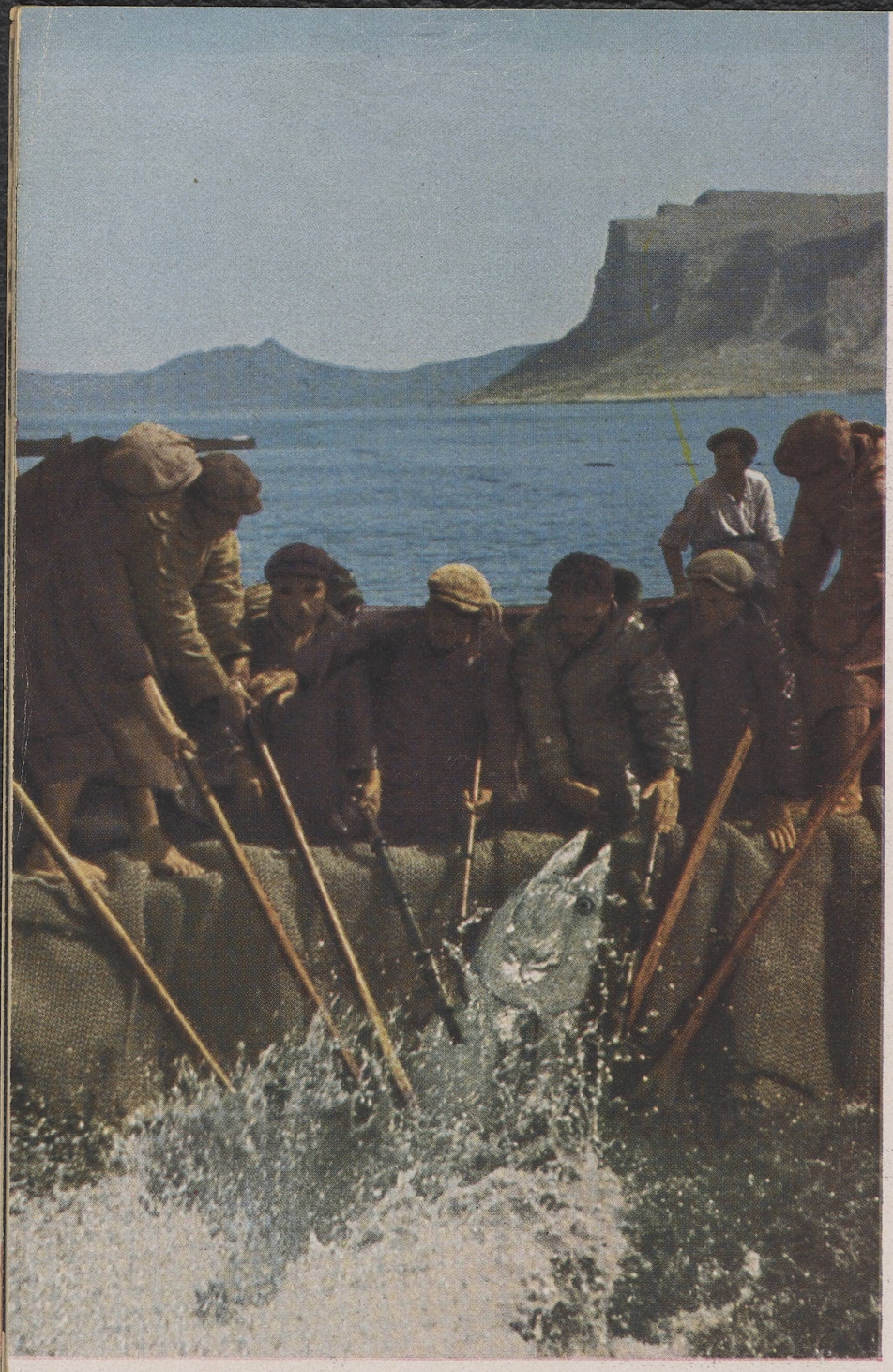

Den klassiske italienerinne

„Signal"s billedkorrespondent vilde bare fotografere et par detaljer fra den italienske motevèrden. Og var så heldig å ta dette fotoet, som er mer enn et motefoto — en tidløs avbildning av italienerinnen. Hva halvøiens diktere har besunget i årtusener, — hos denne ungpiken av idag klinger det igjen, den besjelede munterhet og det grasiøse tungsinn hos en uforgjengelig rase

Foto: Dr. Paul Wolff

Jakt på tunfisk

Tunfisken, kjempen blant makrellene, blir fanget i mai måned ved Sisilias og Sardinias kyst. Gamle og unge ser på jakten fra kysten. Fiskene, som ofte er 3 meter lange og veier 300 kilo, kan fø sin mann: kjøttet blir spist ferskt eller hermetisk, ben og hud blir kokt til olje

Larmende og syngende haler mannskapet det tunge fangstnettet op av vannet

Fotas: Hausmann

← Den forsvarer sig tappert, men — åtte fangspyd, det overstiger dens kraft

↓ Nådestøtet — ført med kraft og opmerksomhet — gjør en ende på fiendskapet

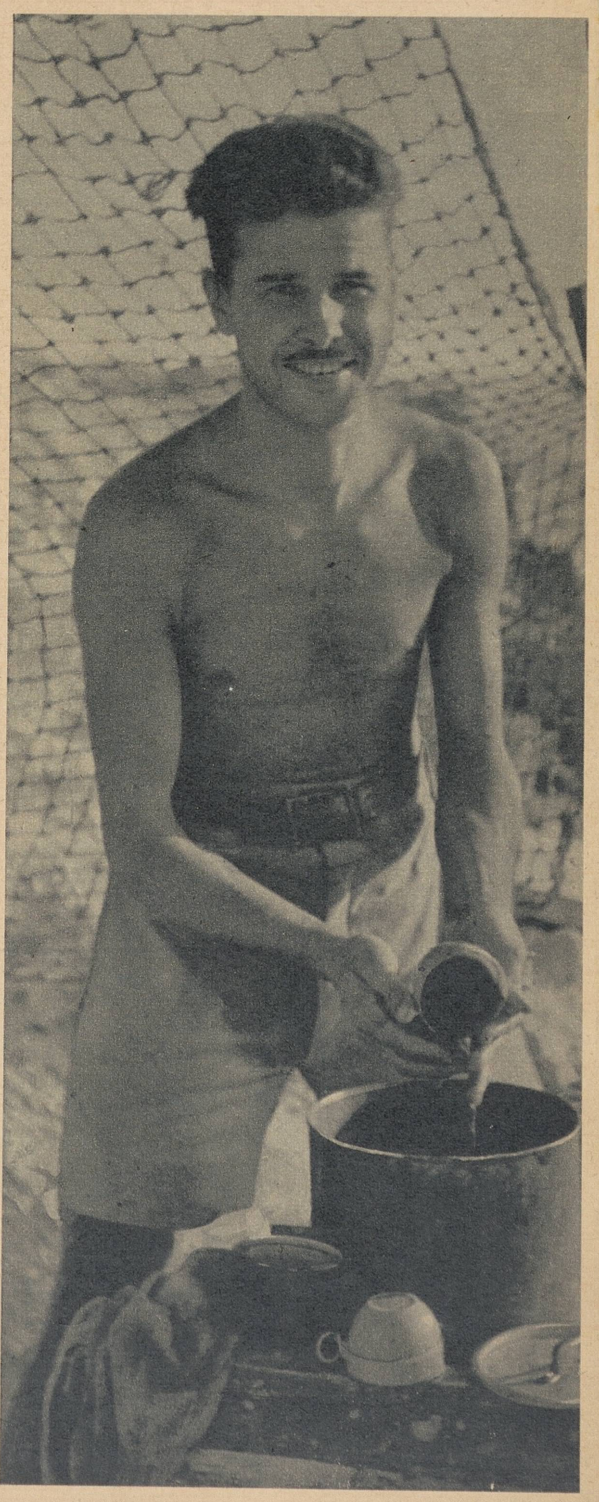
Kommandersersjant Z. i flyvevåpenet er 26 år gammel og 1.95 høi, han veier 97½ kilo og er i sin flyvestveit den anerkjente mester i boksing, kulestøt og vektløfting. Han er blitt herdet på fire krigsskueplasser og nå er han sendt til Afrika. Han stiger inn til mig i det flyet som skal befordre mig fra Italia til Benghasi. Det er et transportfly, et Ju 52 med post ombord, og kommandersersjant Z. med sine to mann benytter det på sin returflyvning fra et reservedel-lager, hvor de har hentet viktige maskindeler. Han hilser kort, ser sig om, og straks har han funnet den beste plass og slår sig besluttsomt ned mellem to sekker. Det er kl. 7 om morgenen. „Jeg skal si dere, at jeg har sovet godt, karer", sier han, „ni timer i et kjør." Han strekker sig behagelig. „Pokker så klar himmel i dag", sier hans ledsager. Kommandersersjant Z. kikker op mot himmelen: „Hvis noen ser oss, so er vi ferdige", bemerker han og mener dermed de engelske jagerfly som liker å krysse over havet derute og lure efter langsomme Ju-fly. — Nå har vi allerede vært to timer i luften over havet. Vi flyr ganske lavt for ikke å bli opdaget. Flyet jager bort over vannet i 3—4 meters høide slik at hjulene nesten berører bølgetoppene. Radiotelegrafisten sitter med hodet litt på skakke, slik som man pleier når man lytter godt efter. Da jeg ser mig om efter flyets skytter, bemerker jeg også i hans ansikt den samme spenning. Men kommandersersjant Z. og de to karene hans har allerede sovet i en hel time. Jeg er den eneste som er våken i det fullastede, hete fraktrum. Jeg har skrudd teleobjektivet på mit fotografiapparat og ser spent ut gjennem vinduene på begge sider. Er de ikke klar over situasjonen? Å jo, men saken er den: Kommandersersjant Z. kan ikke gjøre noe for flyveturens heldige forløp, men han kan sove, så han er uthvillt i morgen, og det kan kanskje være viktig, hvem vet hva som forestår da. Derfor er det han sover. Skulde ropet „jagerfly" lyde, så vil han med noen hurtige grep ta på sig svømmevesten, sette sekken med reservedelene slik at den er lett å få tak i, og så vilde han stille sig ved siden av mitraljøseposten for det tilfelle at det skulde hende skytteren noe.

En kjede er så sterk som dens minste ledd er

PK.-krigskorrespondent Diederich Kenneweg forteller om tre soldater i Afrika som slett ikke er berømte

Johannes D., er kaptein på en 8000-tonns lastebåt. Med dette skib har han allerede gjort 12 krigsreiser over Middelhavet. Den reisen som han nettop nå er vendt tilbake fra, var hans første tur som kaptein. Hittil hadde han vært førstestyrmann på samme skib. Han hadde nok tidligere forestilt sig sin første skipperreise noe annerledes. Det hvite skib han drømte om i sin ungdom var blitt til en gråmalt kasse, fylt til randen med ammunisjon, panservogner, kanoner og kjøretøier som ble hevet op på kaien så det sang i vinsjene. Da jeg i den lille afrikanske havnen traff kaptein D. på dekket, hadde han ikke sovet på 72 timer. Øinene hans var røde av anstrengelse og ansiktet blekt til tross for at han var solbrent. Jeg får høre at han på den siste turen kom inn i et felt med drivminer, og en gang hadde han en engelsk u-båt på styrbord som de italienske torpedobåter heldigvis fikk trykket unna med undervannsbomber. Videre hadde han oplevd et overfall av to engelske flyvere, hvorav den ene tok med sig mastetoppen i lavflukt og gikk på hodet i sjøen. Alt dette var ikke noe større å snakke om, syntes han. Det eneste som var om å gjøre for ham, var at luke 4 ble tømt i dag, og at de kjøretøiene som sto på dekk kom på land.

Og dette er Peter, som er oppasser hos kaptein Bach, helten fra Halfaya-passet. Peter er av den mening at uten ham vilde det ikke gå. Hvem er det som sørger for at kapteinen spiser nok? At han ikke går ut om kvelden uten frakk? At fluenettet henger riktig over feltsengen hans? Peter sørget for sjefen allerede den gang de var i Frankrike, han kjenner fruen hans i Mannheim og de tre guttene hans. Disse tre spør efter ham i brevene til faren, sender ham hilsener og Peter skriver også til dem igjen. „Peter, nå har vi fått ridderkorset", fortalte kapteinen nylig. „Da vil guttene våre glede sig", svarte Peter. Peter forteller om det siste engelske angrep på passet, men han nevner intet om selve kampen. „Angrepet varte i tre dager og derfor røkte kapteinen altfor meget i de dagene . . ." Peter har vært i Afrika siden april og har egentlig krav på å få permisjon. Men han vil ikke reise, hvis ikke kapteinen kommer med, og denne vil ennå ikke.

Fraktdamper eller felle?

Av krigskorrespondent dr. WOLFGANG FRANK

Det hadde vært stille og vakkert vær de siste dagene. Om dagen hvelvet der sig en høi, blå himmel over båten og solen sto op og gikk ned med den prakt som naturen på disse subtropiske breddegrader utfolder så ødselt. Klare og stille var også nettene med sin stjerneprakt og ga mennene, som var utmattet av heten om dagen, litt avkjøling. Dette var så meget mer velkomment for dem efter de vindstille dagene, da solen glødet ned på ubåtskrogets tynne stålpanser, øket til det uutholdelige heten som strømmet gjennem skibet fra de stadig larmende dieselmotorer.

Brovaktene tok sin tørn med naken overkropp og med hode og nakke beskyttet av tropehjelmen. Under den nødtørftige dusjinnretning på akterkanten av tårnet eller på hekken som ble overskyllet av de lange dønningene befant der sig alltid et par mann av frivakten, nakne som Adam, og lot sig avkjøle.

Båten hadde allerede i lengre tid opholdt sig på motstanderens sydlige tilførselsveier. Den hadde søkt med vekslende hell, og hadde efterhvert opsport et dampskib her, et annet der og et tankskib som var blitt angrepet og tilintetgjort. Den befant sig nå ikke langt fra et fiendtlig støttepunkt i hvis nærhet kommandanten formodet der var noen traffikk hvor han håpet å kunne skyte ut en eller annen godbit.

En hverdag ombord i en ubåt

Like før midnatt hadde han til slutt vært på broen, hadde stått en stund ved siden av utkiken og stirret ut i mørket. "Pass godt på, kamerater", formante han idet han holdt på å stige ned igjen. "Pass godt på så ikke en søndagsstek løper bort for nesen på oss!"

Om natten opsto der en lett bris. Behageligere og hurtigere enn ellers gikk hundevakten for brovaktene. Det var endelig en liten kjøling i luften! Rorgjengeren sto i tårnet bak sine svakt belyste apparaturer, og ut av mørket glødet nå og da det rødlige lyset fra en sigarett når noen av frivakten var kommet op i „røkesalongen" for å ta sig en røk.

Klokken fire var det vaktskifte. Duften av frisk kaffe ble av de susende viftene pumpet gjennem hele båten. Fra sine soverum kom avløsningen svette og trette trampende inn i sentralen, klatret op, overtok kurs, fart og utkikssektorer og ble så helt årvåken med en kopp „negersvette" og et par vitser. De avløste ble ennå en sigarettlengde i tårnet, fikk sig en liten prat i sentralen og gikk så til køis.

Fiende i sikte

I grålysningen kom meldingen som gjorde en ende på de siste begivenhetsløse men hete dagers dovne fred: „Røksøile og mastetopper i... grad!"

Kommandanten var allerede på broen. Op av horisonten hevet der sig en tynn røksøile og gjennem kikkerten kunde man også skjelne de nålefine mastetopper tett ved hverandre og som vokste hurtig frem.

"Må være en hurtiggående kasse, mumlet kommandanten. Og efter en kort venten. „Til dykkerstasjonen, brovakten under dekk!" Han selv ventet ennå et øieblikk. Motstanderens kurs lot sig bedømme bedre fra tårnet enn gjennem periskopet. Han nikket tilfreds. Allerede den lille avstanden mellem motstanderens master hadde sagt ham at dampskibet gikk i retning av ubåten. Nå la han også merke til at skibet gikk i siksak med stor fart. Endelig gikk han ned gjennem luken, lot den stenge efter sig. „Tårnluke stengt — dykk!"

Luften sivet pipende ut gjennem de åpnede ventilene og sjøen bruste inn i dykkersellene. I stedet for de stoppede dieselmotorer sang E-maskinene sin sakte tonende sang. Ubåten satte nesen nedover, gikk i dypet, ble holdt igjen. „På periskopdybde".

Tørre og knappe lød befalshavendes ordrer. Hurtig og lydløst ble de utført.

Kommandanten sto bak periskopet. Det blålige mørket foran øinene hans forvandlet sig til grønt, derpå til lysegrått — og nå dukket spissen op av vannet. Et hurtig blikk omkring. Der er damperen, langt borte ennå, den holder fremdeles sin uregelmessige siksak-kurs. En durkdreven knekt, tenker kommandanten. Nå, vi skal se hvem som kan gjøre det bedre! Det begynner en lang gjemmelek, en lydløs kamp om angrepsposisjonene. Lykkes det damperen å legge sin siksak slik — tilfeldig naturligvis, for den aner jo ennå ikke noe om sin forfølger — at den går forbi ubåten utenfor skuddvidde? Eller lykkes det kommandanten å komme slik i posisjon at han kan skyte?

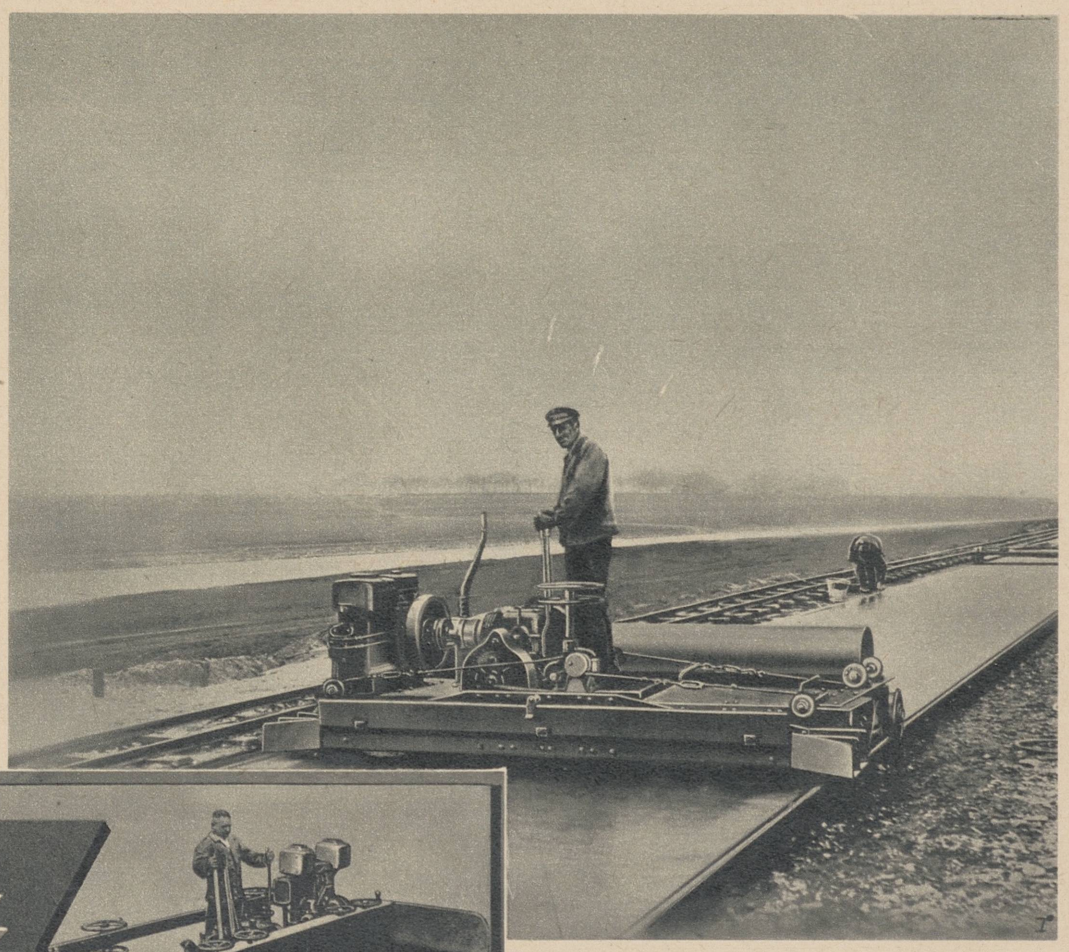
Eftersom den hemmelige kamp varer ved, stiger hans respekt for skibets kaptein. Den mannen er ikke født igår. Atter og atter ser det ut som om skibet vil unngå sin skjebne. Stadig må ubåtkommandanten manøvrere hårdt med maskiner og ror for å utligne motstanderens bevegelser og forbedre sin posisjon.

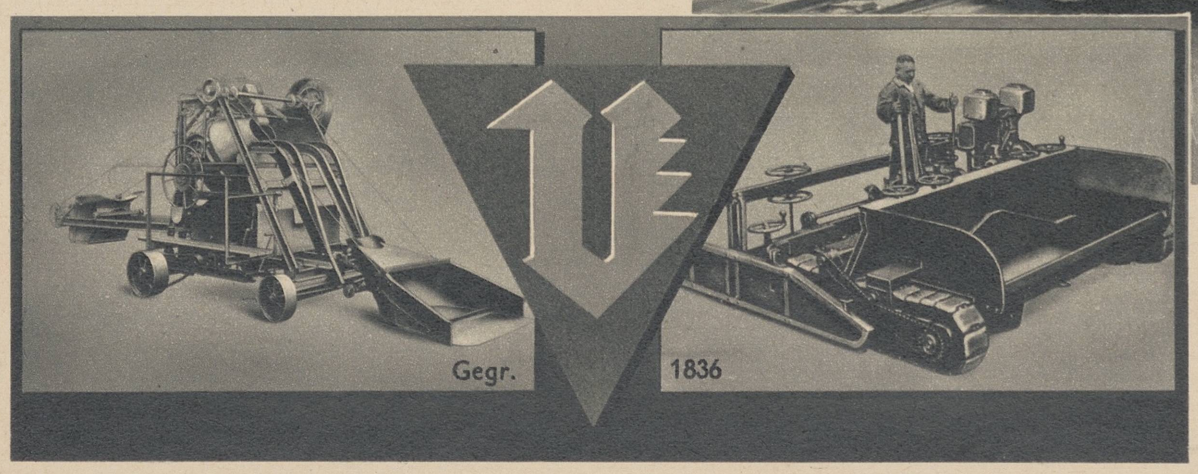
I mellemtiden kan han efter hvert se skibet nøiere. Det er en vakker, hurtiggående damper, bevæpnet og åpenbart tungt lastet. På for- og akterdekk står der store kasser eller skott. Skulde den være lastet med flydeler? Det vilde nettop være det rette.

Det første skudd

Med morgenen er der kommet en bris, akkurat sterk nok til å gi bølgene små, hvite skumhetter. Utmerket, tenker kommandanten, da ser man ikke periskopet så lett. "Er

VÖGELE
VEIANLEGGS-MASKINER

JOSEPH VÖGELE
A. G. MANNHEIM
Telefon: 45 241 · Telegram-Adresse: Bahnfabrik

torpedoen klar?" spør han ennå engang nedover.

„Torpedo klar!"

Endelig, efter åndeløse manøvrer, er det kommet så langt. Motstanderen har bestemt sig for en siksakkurs som uvegerlig vil føre ham i fordervelse. Ennå engang regner kommandanten ut skuddretningen. Ja, det må stemme. „Rør III — ferdig! Gå!"

Det hveser ut av baugrummet. En rysting som forplanter sig gjennem ubåten. Den kjente foreteelse når en 'ål" begir sig på reise.

Kommandanten holder pusten mens han ser på. „Torpedomixernes" øine stirrer på stoppeuret i torpedooffiserens hånd.

Bravo — Treffer!

I periskopet ser kommandanten eksplosjonssøilen stige op mot motstanderens bordkledning. Det går et tydelig rykk gjennem skibet som straks mister fart og allerede mens det får slagside dreier mot bakbord. Derpå blir det liggende, litt nedsunket, men kan øiensynlig flyte ennå. Og nå skjer der noe som får iakttageren ved periskopet til å stusse. Der blir satt båter på vannet. En, ennå en, stadig flere. Kommandanten teller mekanisk, det er jo tredve, førti — nesten seksti mann! Så stor besetning på et slikt lasteskib? Det er merkelig. Og karene er alle så finfint antrukne, og manøvren deres går, så ualminnelig presist! Jo lenger han betrakter skibet som nå ligger stille i dønningene, jo mer mistroisk rynker kapteinløitnanten pannen bak okularet. Redningsbåtene er i mellemtiden kommet på vannet og ror i god orden litt bort fra skibet.

Skal jeg nå ta artilleriet, tenker kommandanten. Eller kanskje gi den ennå en „ål"? Eller kanskje vente litt, kanskje går den ned allikevel, mange er jo seige.

I mellemtiden lar han blikket ennå en gang gå undersøkende over motstanderen. Et moderne, hurtiggående skib, det er der ingen tvil om. Bevæpnet er det også. Kanonene på bakk og hekk hviler under sine presenninger. Men merkelig er det. De store kassene på for- og akterdekket som ligner slik flykasser, ser merkelig kulisseaktige ut når man omhyggelig nok tar dem i øiesyn! Hva er det i veien med broen?! Der er så merkelige, snart lyse, snart mørke hull. Best å gå litt nærmere. Det vil vi ha nærmere rede på. Se der, der kan man jo se en arm og der, riktignok bare for et øieblikk, en lys hårlugg . . .

Gjennemskuet

Et hurtig blikk på båtene. De er ikke langt unna. Besetningen sitter på toftene, ror ikke videre, de synes å vente på noe. Vi vet nå også på hva! Ubåten skal dukke op og angripe det forlatte skib med artilleri for så plutselig selv å bli tilintetgjort i ilden fra skibets skjulte våpen. Skal vi vedde at storkalibrede kanoner lurer bak „flyklassene"!!

„Skibet synes å være en ubåtfelle eller hjelpekrysser," sier kommandanten. „Rør II — ferdig!" Han har tatt sin beslutning. Her er en „ål" ikke av veien! Her gjelder det å tilintetgjøre fullstendig en lumsk fiende.

Kommandanten sikter omhyggelig. Gå! „Ålen" farer avsted og rammer — nøiaktig under en av „flykassene".

I røken fra eksplosjonen ser kommandanten veggene i den store „kassen" fly til værs og silhouetten av en stor kanon kommer til syne! Det er straks blitt liv i det forlatte skibet. Overalt strømmer menn ut fra skott og nedover leidere, de svinger sig ned fra broen, løper over dekkene, hopper i vannet.

Lynsnart forandrer skibets stilling sig. Det får ennå mer slagside. Den annen torpedo må ha revet skibet fullstendig op. Fra dypet av det ødelagte skroget velter der op tønner, her, der og der, bare tønner, tomme tønner — „lasten" som skulde gjøre det umulig, eller i det minste vanskelig for skibet å synke og sikre det mot torpedoer!

Mens skibet legger sig mer og mer over, får kommandanten fritt overblikk over dekket. Det han ser, tar nesten pusten fra ham. Ikke bare står de kamuflerte tunge kanoner der klar til overfall på en opdukkende ubåt, men også på broen kan der seses en hel rekke av tunge maskinvåpen, og på akterskibet bak relingen — umulig å telle dem hurtig nok! — en mengde vannbomber.

Kommandanten grøsser uvilkårlig når han tenker på hvorledes det vilde ha gått ham dersom han hadde spart sin „ål" nummer to og, som så ofte før, hadde forsøkt å gi den rammede motstander dødsstøtet med artilleriet.

„Avsted"! befaler han mens han betrakter hvorledes det dødelig truffede skib legger sig helt over og derpå går ned i en veldig strømhvirvel.

En regifeil

Én gåte må ennå opklares. Hvorav kommer det at besetningen på dette skib, mot sedvane på de engelske ubåtfeller, var uniformert og endog så ulastelig uniformert, mens den jo normalt renner omkring mest mulig sivil sjusket for å virke harmløs?

Hvilken dag har vi idag? tenker han. Jo — søndag. Og når gikk skuddet? Klokken 11. Altså var det søndagsmønstring derborte, og den første treffer hindret karene i å spille sin vanlige „panikkscene" hvorunder skibet blir forlatt av en del av besetningen i hodekulls flukt mens de som er blitt igjen ombord holder sig klar til å tilintetgjøre den opdukkende ubåt med sine sterke våpen.

Med nedtrukken „asparges" går ubåten en lang strekning før den dukker op igjen og fortsetter letingen efter nye ofre. I dagevis snakkes der ombord om denne søndag formiddagen som kostet englenderne en ubåtfelle som med sin tunge bevæpning samtidig måtte betraktes som en sterk hjelpekrysser.

Hvad gjør De efter fotograferingen?

Dreier frem filmen! Denne gamle grunnregel er gått så i blodet at en uvilkårlig gjør disse håndgrep mekanisk og uten å tenke over det. Men nettop deri ligger faren! Bakefter kommer oftest tvilen: h a r du nu trukket frem filmen eller ikke? Og hånden på hjertet: hvem kan vel sverge på ikke å ha fått filmen dobbeltbelyst nogen gang? Heldigvis så kjenner ikke den lykkelige eier av en IKONTA fra Zeiss Ikon til slike bekymringer. Men så har også IKONTA en

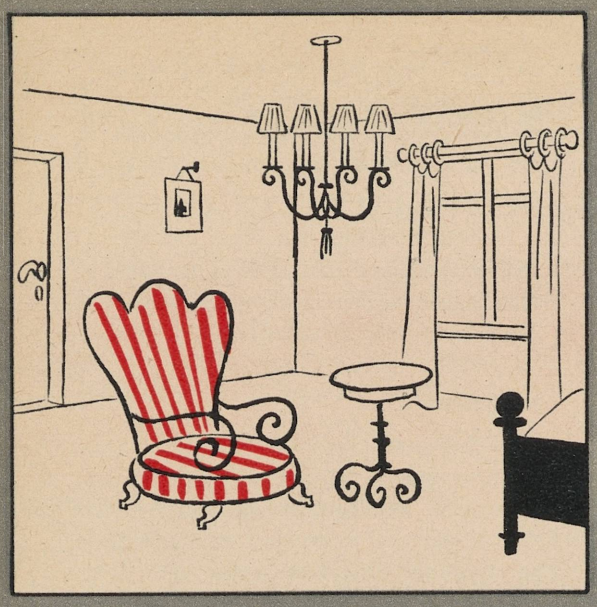
automatisk sikring mot dobbelteksponering: en utløsersperre forhindrer to ganger belysning, først må filmen trekkes frem, og et rødt signal viser når bildet igjen kan knipses. Men IKONTA har flere fortrinn: helautomatisk springmekanisme, optisk springsøker, hustutløser m. m. Utførlige og rikt illustrerte brosjyrer får De på forespørsel.

Zeiss Ikon Generalagentur for Norge: Skarpmoen & Co., Dronn. gate 36, Oslo.

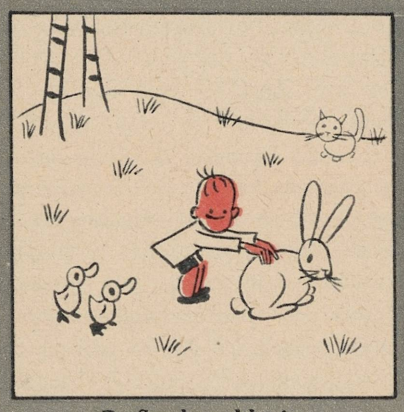
Perfekt fotografering med disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss objektiv, Zeiss Ikon film!

DE SMILENDES SKOLE

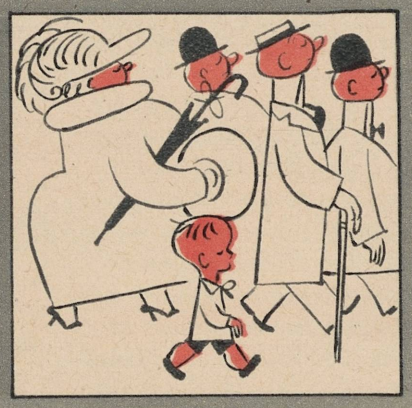
Tegneren Horst v. Möllendorff

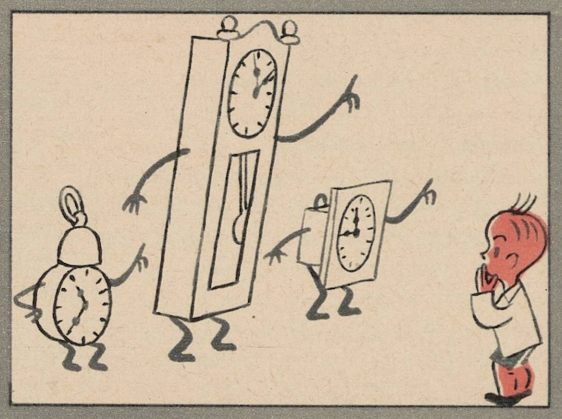
1. *Gjett hvordan jeg er kommet inn i dette værelset uten å benytte en dør, uten å gå inn gjennem vinduet og uten å rive ned murene?*

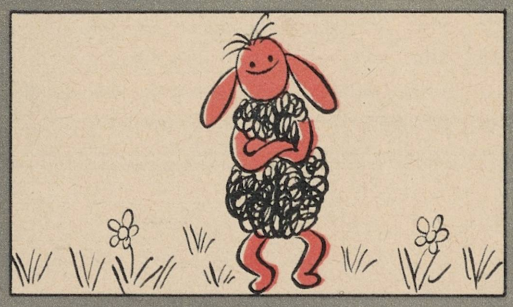
2. *Som barn elsket jeg kaniner, kattunger, andunger og andre små dyr*

Menneskene har ikke gjort det ringeste inntrykk på mig

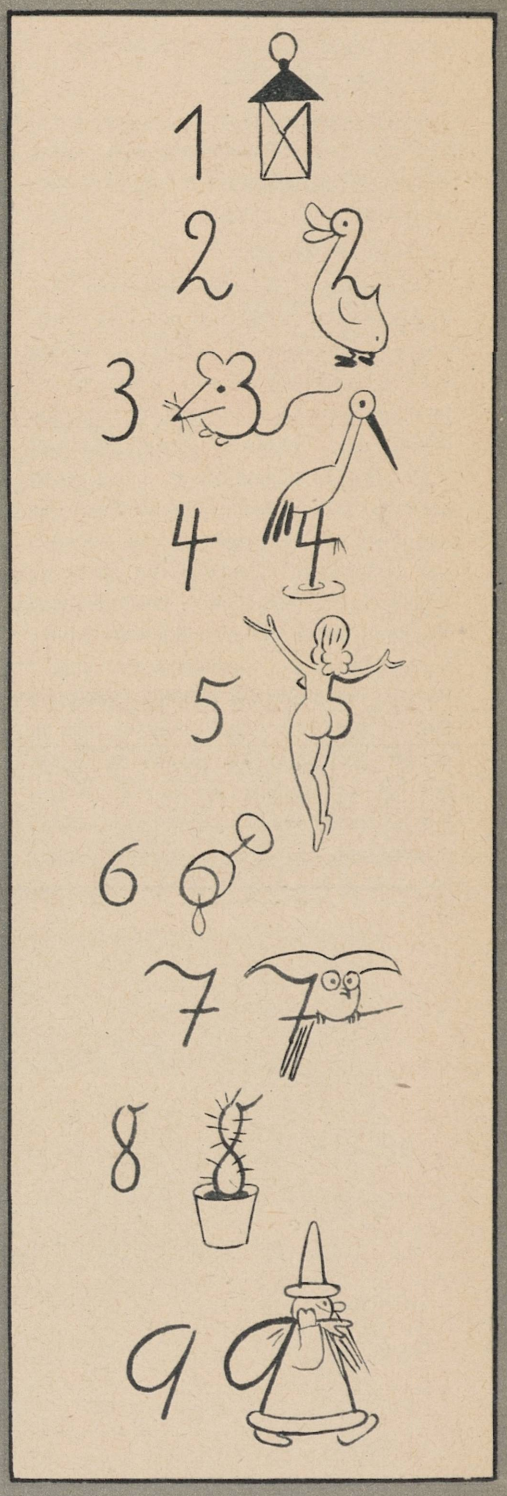
3. *Uret var min guvernante. Av denne grunn hadde vi overalt hjemme et ur, men de gikk allesammen forskjellig. Jeg skulde imidlertid ikke bare rette mig efter disse urene, men også efter min fars lommeur, efter skoletjenerens ur og efter spillelærerinnens ur. Jeg hadde iallfall alltid leiheter med punktligheten*

4. *Derfor ble jeg det svarte får i familien. Men også et svart får trenger en hyrde, og så kom jeg til mester Rösicke. Rösicke var gartner, menighetstjener, klokker, maler og nattvekter*

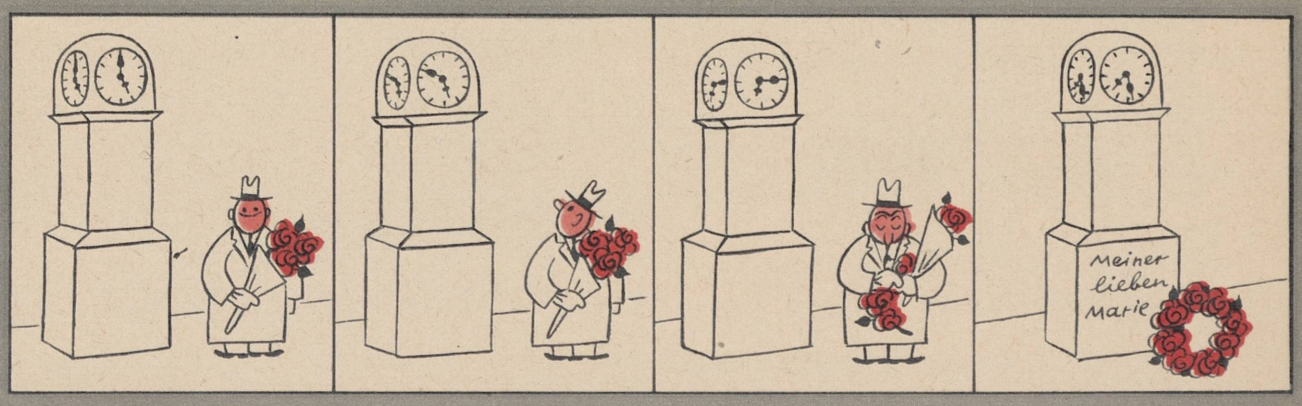
5. *Om natten fulgte jeg Rösicke på hans ensomme veier gjennem landsbyen. Her laget jeg mine første tegninger i skinnet fra hans nattvekterlykt*

6. *Rösicke kunde tegne sin lykt av 1-tallet. Dette kunststykke ga mig ingen ro før jeg også kunde forvandle andre tall om på samme måte*

7. *Som gartnerlærling gjorde jeg min første opfinnelse. Jeg hadde funnet ut hvordan man kunde gå gjennem en nyraket have uten å trakke ned noe*

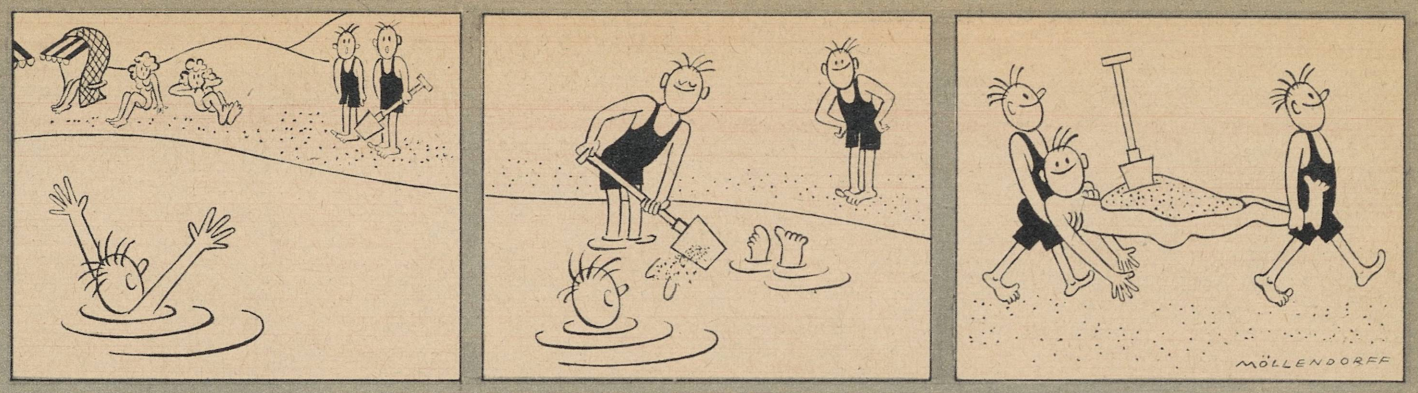
8. *Med roser, som jeg selv hadde pleiet, begynte min første kjærlighetssorg. Og kanskje har jeg de vakre damene å takke for at det ble en karikaturtegner av mig*

Til slutt skal jeg bare fortelle at jeg ble født den 26. april 1906 i det værelset som ble nevnt i begynnelsen. Ethvert liv begynner med engåte og vedblir å være en

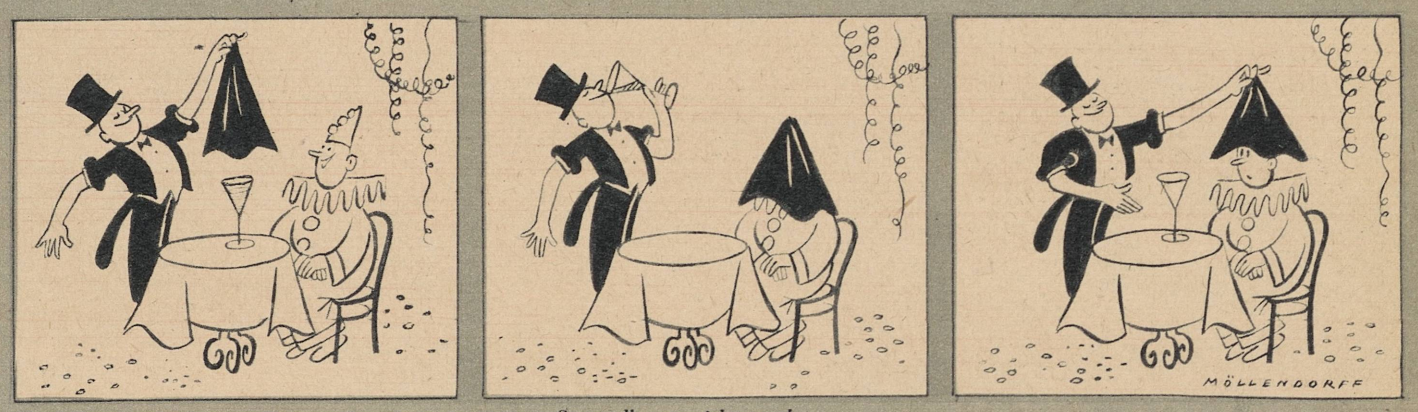
Hvis man vil ryste noe ut av ermet sitt, må man først ha puttet noe inn der. Denne grunnhemmelighet i tryllekunsten ligger også i karikaturtegneren-Möllendorffs arbeider. Han ryster alt ut av ermet, og den som betrakter hans tegninger, vilde helst straks gripe blyanten for å gjøre ham det efter. Den som forsøker det, vil snart merke hvor vanskelig denne lette kunsten er.

En stor forretning i Berlin hadde til juleutstillingen i leketøisavdelingen latt lage dukker efter Möllendorffs figurer. Det som syntes å være det letteste ved dem, lyktes ikke for noen av modellørene. De kunde ikke få frem det harmløst-ironiske smil på dukkeansiktene. Det var altså ikke annet å gjøre enn å bry kunstneren, som fort fikk alle sine dukker til å le. Selv om dukkekunstnerne betraktet ham nøie under arbeidet, kunde allikevel ingen av dem gjøre ham det efter.

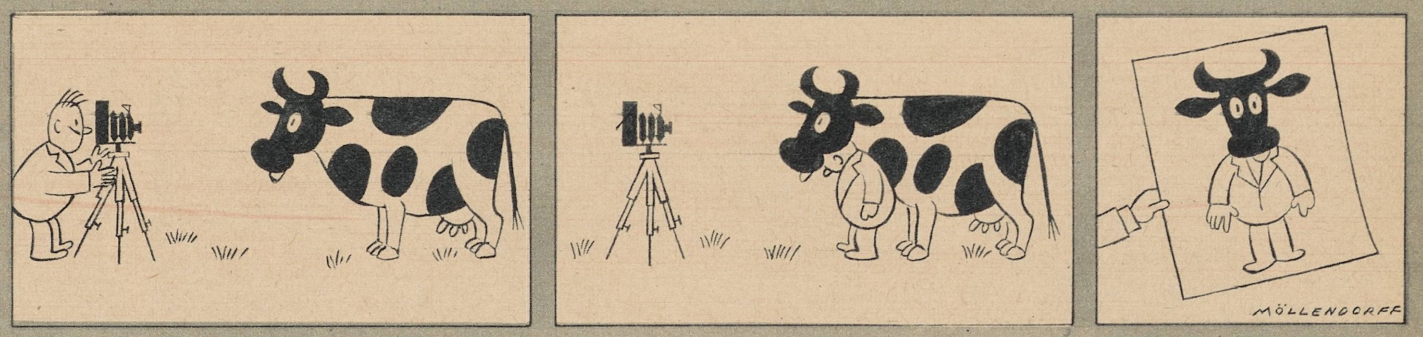
Barna og de voksne føler sig like meget tiltrukket av denne smilets mester. Möllendorff har fått mange efterlignere, men han er ikke nådd igjen av noen av dem. Den primitive stil som han har grunnlagt, er en følge av den nøiaktigste iakttagelse av naturen. Et barn vil lettest kunne efterligne Möllendorff. Barnet har det lyse syn og den sikre gratie som den voksne mangler, fordi denne må la dem bli tilbake på terskelen til barndommen som pris for deres voksenhet. Gratie og enfoldighet, lyst syn og å kunne le, det er det vanskeligste å lære for en voksen. Derfor ligger det bak disse — tilsynelatende så harmløse tegninger — et helt livs alvor og lengsel, skuffelse og håp.

Den tapte badebukse

Som trollmann på karneval

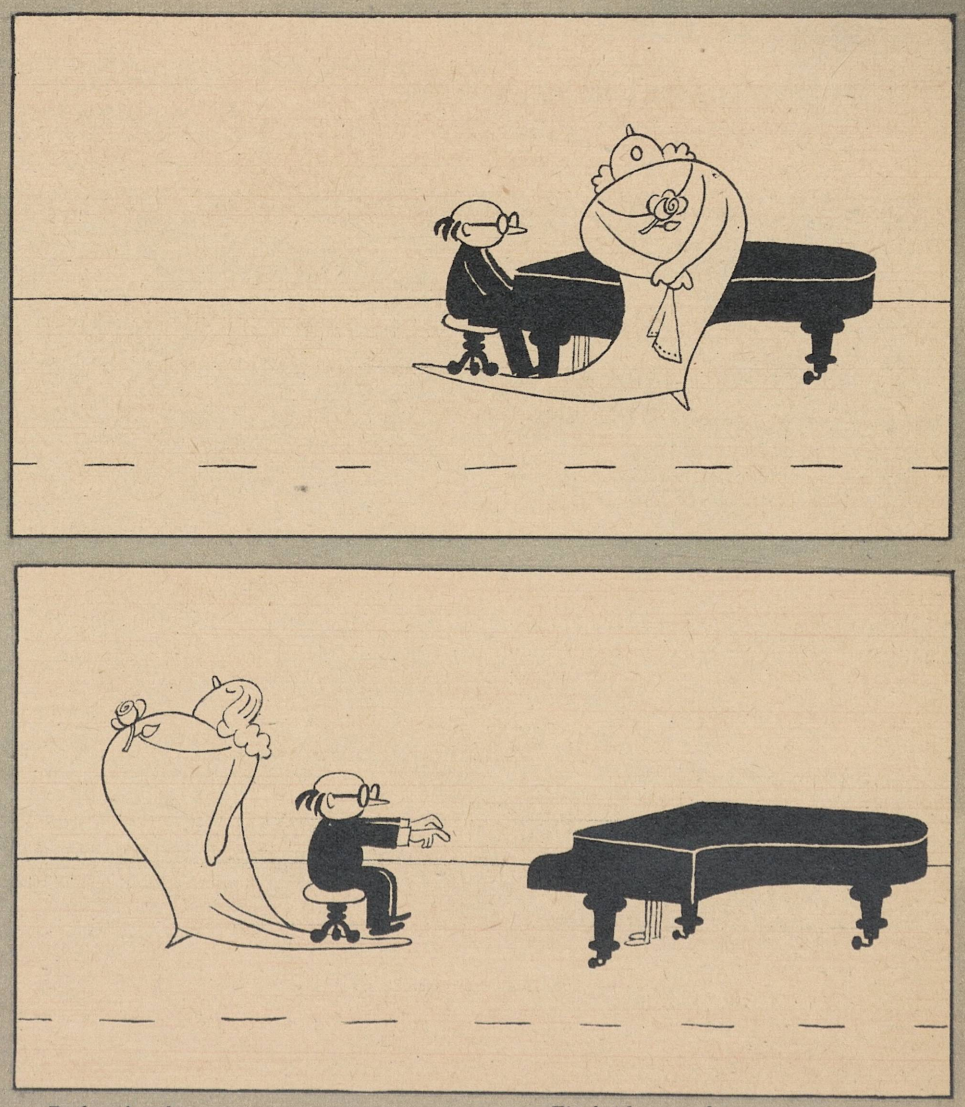

Selvportrettet

For å glede humor-redaktøren skapte Horst von Möllendorff ved siden av sine mange andre figurer også „Professor'n". „Professor'n" er den eneste Möllendorfftype som ikke smiler, som alltid med melankoliens gestus griper det beste ut av alle hendelser i livet, — en livskunstner, likesom mannen som skapte ham.

„Professor'n" drømmer om lykkens gudinne

Finale i konsertsalen

(Av „Das kleine Schmunzelbuch", Buchwarte-Verlag Lothar Blanvalet, Berlin)

Maurice Chevalier

synger

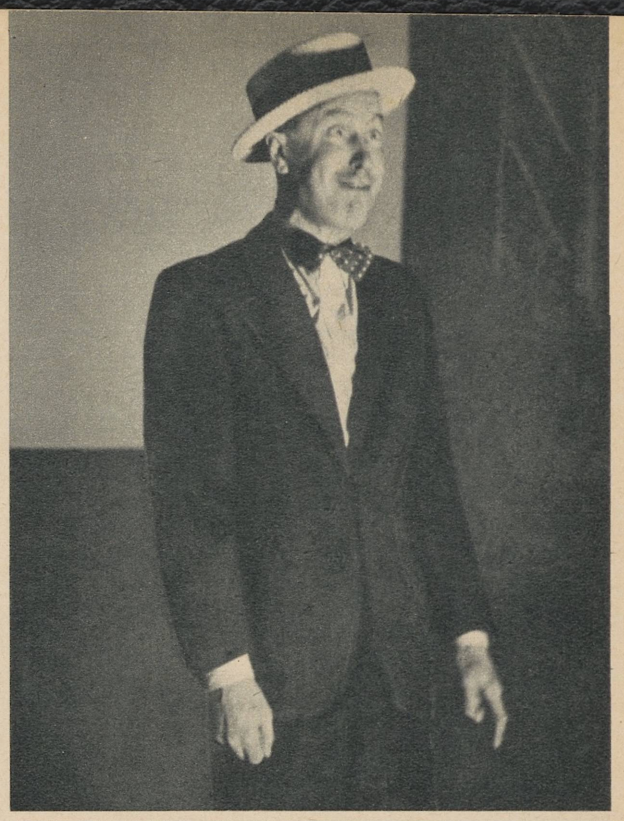
„Y' a de la joie"

for krigsfangene i en leir, som før engang var „hans"

„SPØK GIS DET", den berømte schlager, ble nylig sunget til stor glede for krigsfangene i en leir i Tyskland. Og av Maurice Chevalier i egen person! Ført av en krigsfange som er stabslæge, besøker her Chevalier 24 år efter igjen det stedet, hvor han i verdenskrigen lå såret og som krigsfange

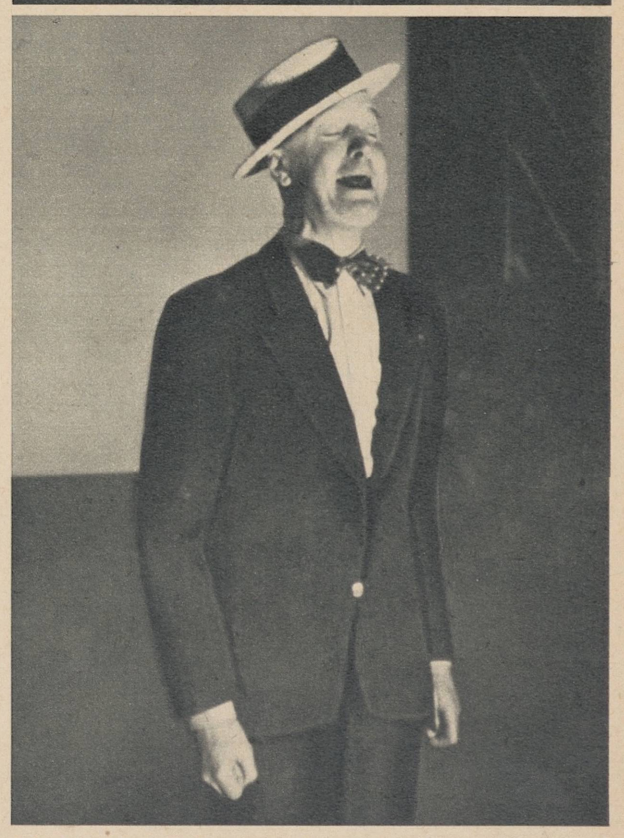
PK.-fotos: krigskorrespondent Kind

VOLDSOMT TILJUBLET tar kunstneren avskjed med sine franske kamerater. Han har ikke bare sunget, men også talt til dem om hjemmet, og om den tålmodighet som han måtte vise, da han ble truffet av den samme skjebne

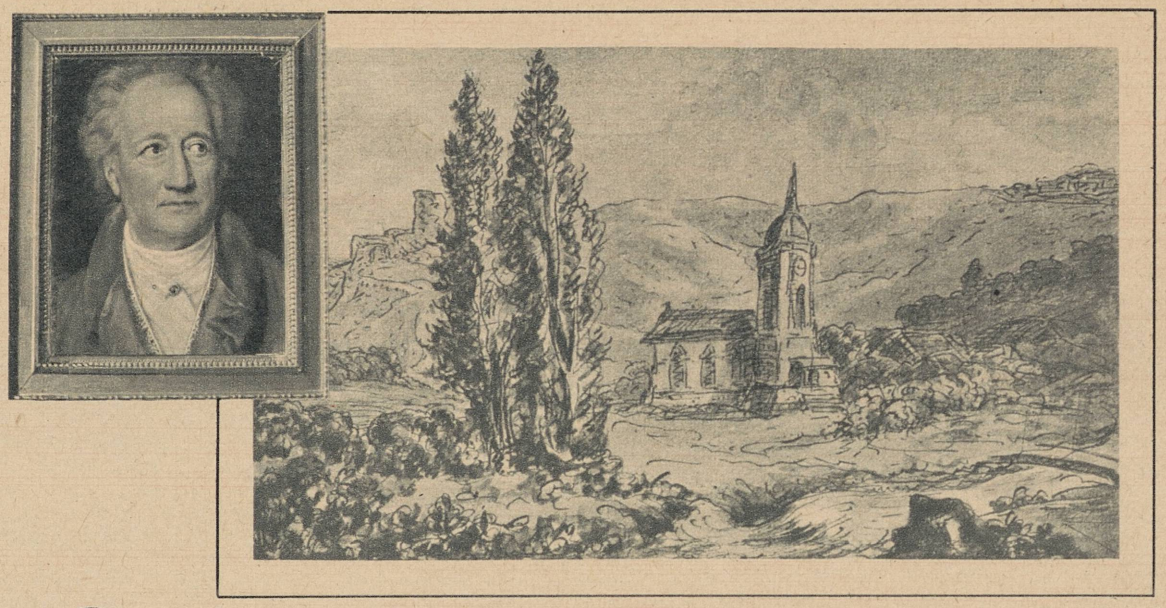

EN NY CHANSON, med première i leiren, var glanspunktet i den overraskelse som Maurice hadde beredt sine landsmenn. Den mimikken som han ledsager den med, og som vår fotograf har snappet op, viser at skuespilleren ikke på noen måte står tilbake for sangeren Chevalier

Signal nr. 2. 3. årgang, 2. Januarnummer 1942. / Utkommer hver 14 dag / Sjefredaktør: Wilhelm Reetz, Stedfortreder: Hugo Møsslang / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstraße 22-26
All rett forbeholdes / All rights reserved

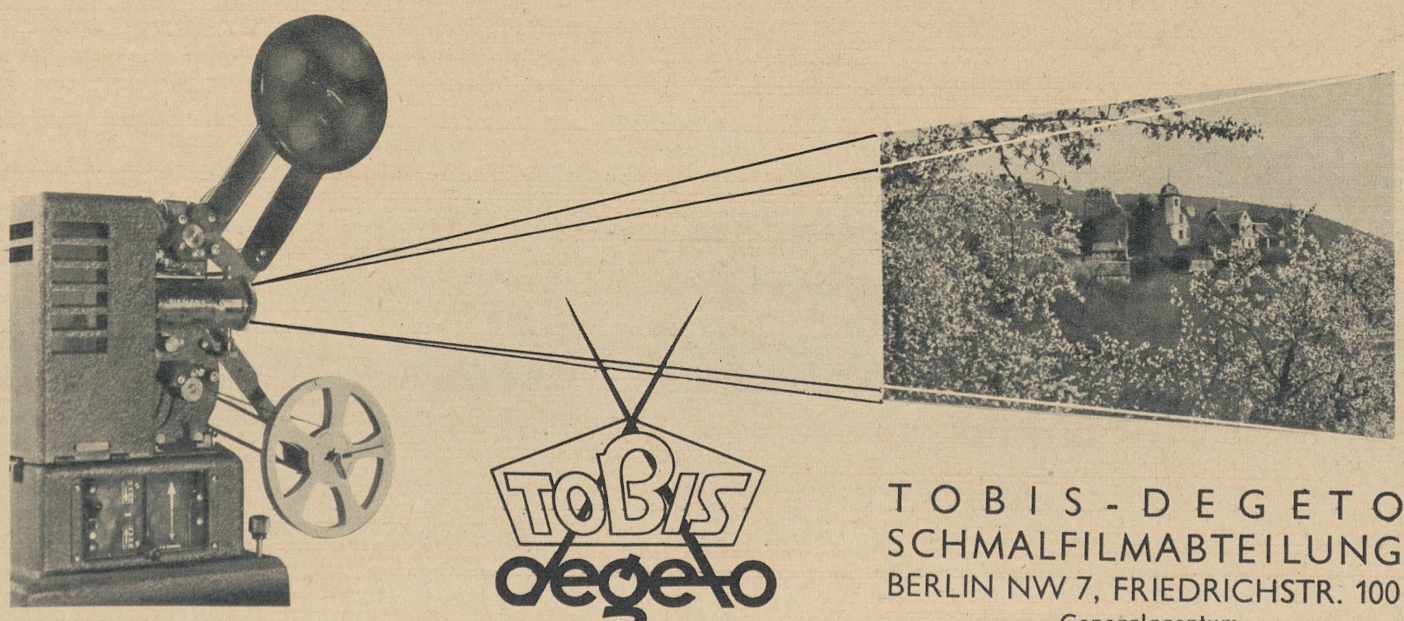

Hvis Goethe vilde reise idag,

så vilde smalfilm-kameraet være en viktig ting i hans håndbagasje ved siden av skisseboken. I nesten to og et halvt tusen egenhendige tegninger har han atter og atter forsøkt å fastholde det viktigste av det som han fikk øie på og som interesserte ham under hans reiser.

Idag vilde han sikkert ha anvendt smalfilm-bildet ved siden av tegningen. Goethe visste hva for en avgjørende betydning bildet har som utdannelses- og anskuelsesmiddel eller erindringsdokument. Men det er idag bare ganske få forunt å skape sig et bilde av vår verden til uforgjengelig besittelse ved sine egne smalfilm-fotos. ***Med Tobis'smalfilmer kan imidlertid også De opleve verden hjemme hos Dem selv: jordens skjønnhet, livets mangfoldighet, menneskene i sin egen verden, evigvarende kunstminnesmerker, fjerne land og nasjoner. Tobis bringer i sine mange hundre smalfilmer det mest interessante og vakreste fra hele verden til Deres underholdning og undervisning. Idag reiser De med disse filmene gjennem Sydhavets trylleverden, imorgen betrakter De Michelangelos gigantiske verker i Florens og Rom eller flyr over Himalaya.***

Også den store tyske filmproduksjons beste verker kan fåes som smal-lydfilm. Filmer med Emil Jannings, Leni Riefenstahl, Hans Albers og nesten alle andre stjerner i tysk film viser Dem den nye tyske filmverdens høie kunstneriske nivå. Lær verden og fremfor alt Tyskland å kjenne gjennem Tobis' smalfilmer. Forlang prospekter hos

TOBIS-DEGETO
SCHMALFILMABTEILUNG
BERLIN NW 7, FRIEDRICHSTR. 100

Generalagentur:
FIRMA GERH. LUDVIGSEN A/S.
Oslo, Dronningensgate 34
Telefon: Centralb. 17076 · Telgr.-Adr. "Leading"

Signal

Zarah Leander synger for tyske sårede

Denne scenen fra en militærkonsert ble optatt for Ufafilmen „Die große Liebe"

Foto: Ufa